

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

ved N. T. Bruun.

Titel | Title:

[Smiil og Taarer] : dramatisk Nytaarsgave for
1814

Alternativ titel | Alternative title:

Smil og Taarer.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kbh., 1814

1 bd.

Fysiske størrelse | Physical extent:

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommersielle formål, uden at bede om tilladelse.
Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

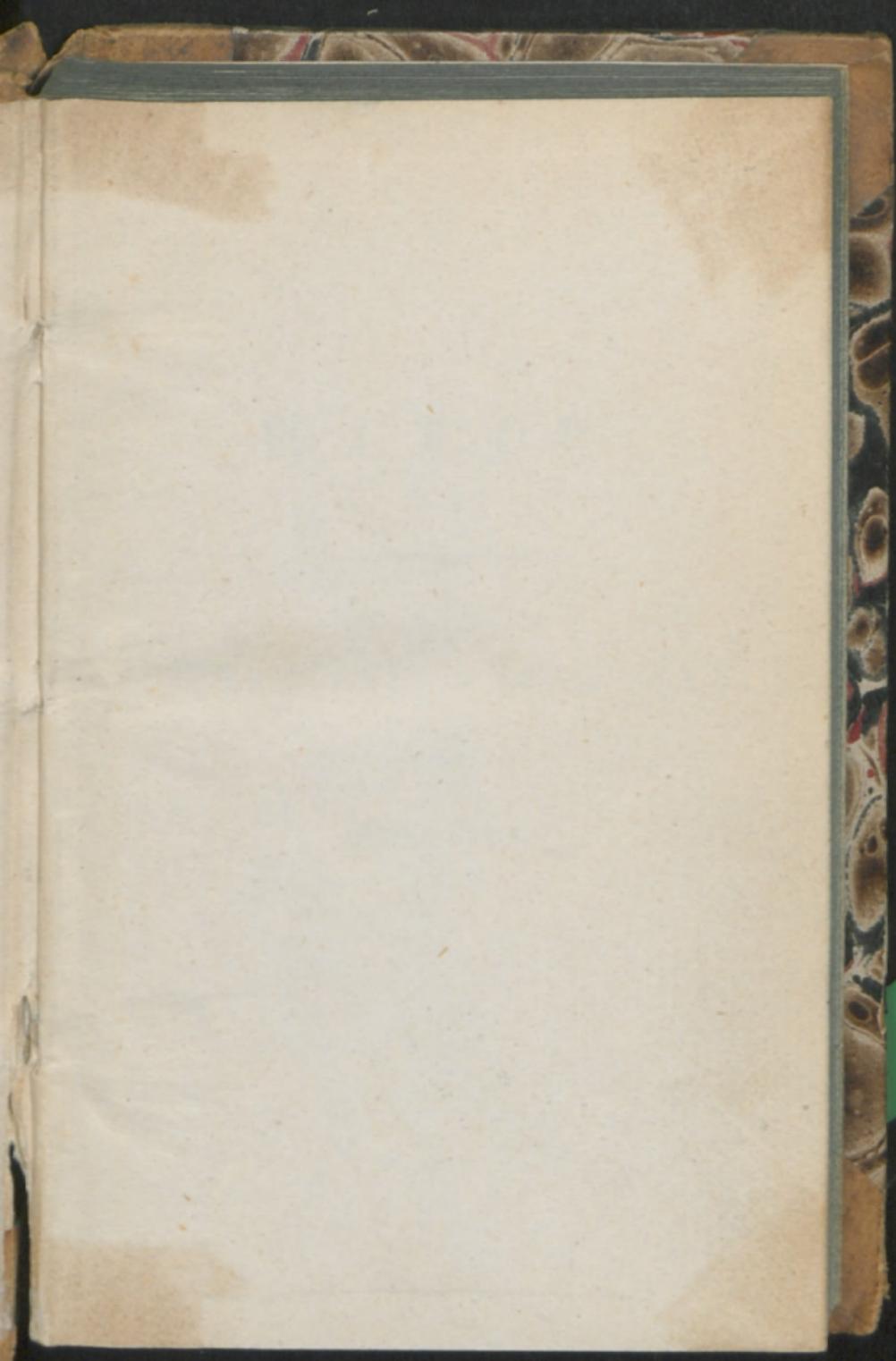
55, - 3.

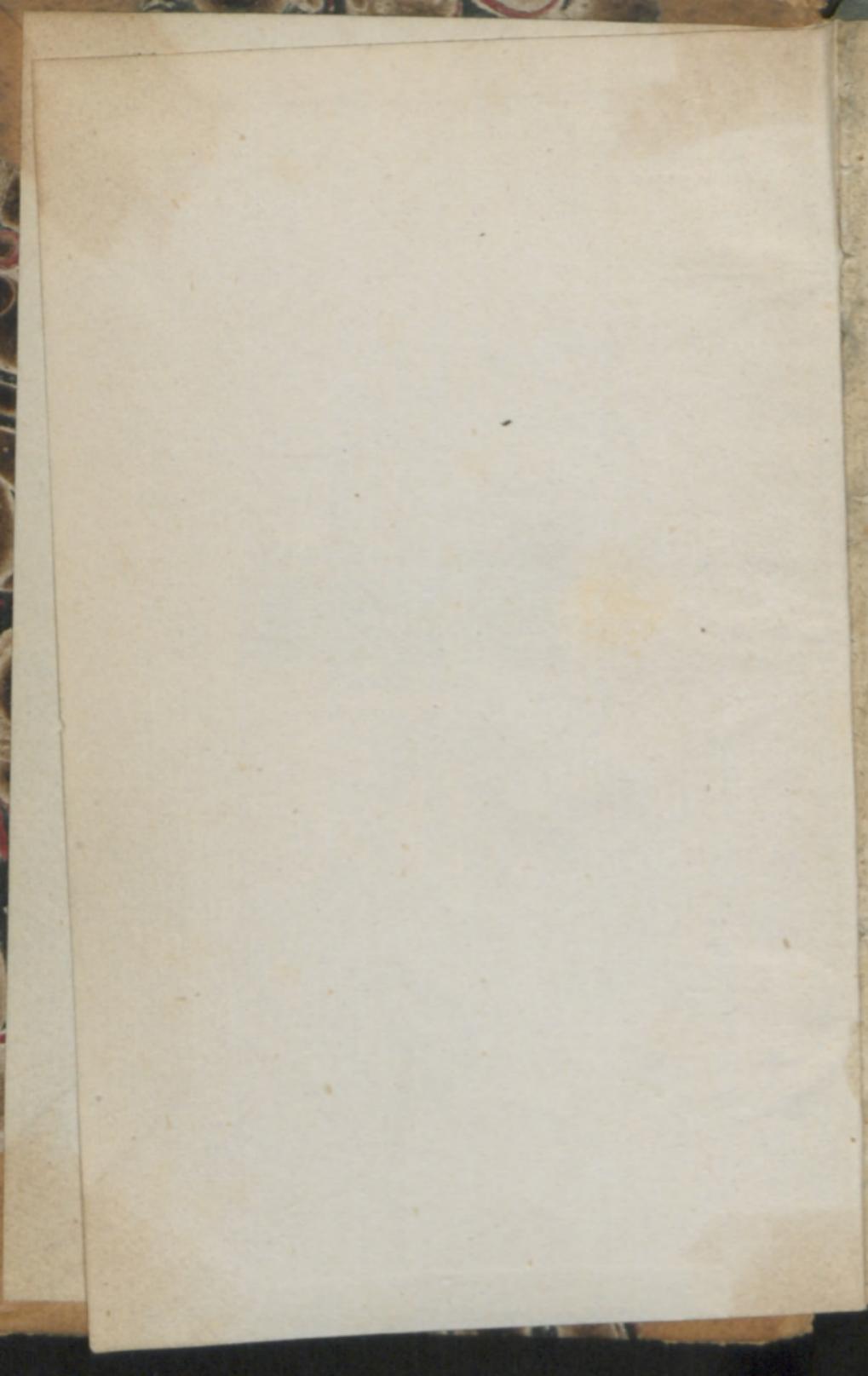
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130020734540

Cata

Arven.

Skuespil i een Act

ester

Sotjehue.

Personerne:

Oberst von Fels.

Herman Walther, hans Bagtmester.

Mabanne Dahl, en Enke.

Henriette,)

Hanna,   ) hendes Døtre.

Førster Malner.

Skuepladsen forestiller en Stue i Mabanne
Dahls Huus.

Forste Scene.

Obersten

(alleen, kommer ud af et Sideværelse).

Først i Morgen har jeg Lov til at liste mig
ud af Sygestuen? — hvorfor ikke i Dag? —
Jeg har jo dog allerede i saamange Uger maattet
undvære den friske Luft. Den vil vederqwæge
mig, — ja, den vederqwæger mig allerede nu!
— Men, skal jeg knurre, eller skal jeg takke
Himmelnen? — Dersom de havde ladet mig bli-
ve liggende imellem mine Kammerater, saa var
det nu overstaaet, og saa sagde Folk hiemme i

mit Fædreneland: „Oberst Hans Hendrik von
Fels er bleven paa Valpladsen, som det egner
og anstaar en brav Soldat!“ — I dets Sted
maa jeg nu sidde her og læse Aviser, og tygge
paa mine Negle, for at fordrive Tiden: det
kan jeg ikke finde mig i. En sion Død er en
Lykke, som kun sjeldent tilbydes Menneskene; de
fleste døe paa saadan en lumpen Maade, at jeg
ikke engang gider tænke paa det. Vor Herre be-
vare mig gamle Haudegen fra at segle saaledes
af!

A n d e n S c e n e.

O b e r s t e n. W a g t m e s t e r e n.

W a g t m e s t e r e n

(overrasket ved at see Obersten):

Død og Plage, Hr. Oberst! Ullerede besøvs-
feret?

O b e r s t e n. S t i l l e, stille, min ørlige
Valcher! Du maa ikke strax give Fyr paa De-

ferkuren! Når Diiid er, saa indfinder jeg mig
igien under min Fane.

Vagtmeſteren. Men, Hille den Ulyk-
ke! hvad vil Doctoren sige? Det strider imod al
Patient-Subordination, og til Slutning gaaer
det ud over mig, og saa hedder det: Vagtmes-
ſteren er Skyld i den hele Ulykke: han har for-
ladt sin Post.

Obersten. Bryd Du Dig om ingenting,
Gamle; jeg har ikke Ondt af det. Derinde lag-
ter der saabon af Urter og Salve, at Ens Næse
hvert Diblik vil have En til at troe, at man er
syg endnu; men naar jeg staar her ved det
aabne vindue, o, sad er det, som om der frei-
mig nyt Liv ind i Sjelen! Jeg er munter og
glad, jeg kan tænke og holde fast paa mine Tan-
ker, og det trenger jeg meget til; thi Du kan
troe, der spabserer alſkens underlige Speculatio-
ner omkring i min Hierne. — Kom engang hid,
Gamle — jeg gør Dig til min Geheimeraad..

Vagtmeſteren. Aa nei, Hr. Oberſt,
degradeer mig ikke. Jeg skal sige Dem: jeg
har seet saamange, der havde Titel af Raab,

men som, naar det kom til Sylket, slet ingen
Raad havde at give, at —

Obersten. Naa, saa raad mig da,
uden at have Titelen. Som Du seer, er jeg
nu igien saa temmelig slykken sammen, og det
vil ikke være længe, inden det hedder: Marsch!
mod Fienden!

Vagtmesteren. Gud give det var saa
nær, at vi allerede hørde Trommen!

Obersten. Den faaer vi nok at høre,
det har ingen Ned. Men, Kammerat, ser
naar vi rykkede ud, saa faldt det mig aldrig
ind, at det var muligt, at Kuglerne kunde
ramme mig. Nu har jeg derimod faaet en
Sandsekage, og seer at det kan lade sig giøre.
Gammel er jeg da ogsaa. Hvem veed, om
Doden ikke engang pludselig kan træde mig i
Veien uden Uniform — endstændt ser den Kra-
bat i Sloprok, kisttede jeg just ikke om! Naa,
hvordan det end gaaer: hvad skal der da blive
af min store Formue? Born har jeg ikke —

Vagtmesteren. De ikke? ei, ei, Hr.
Oberst!

Obersten (uden at høre efter). Bygge en Kirke gider jeg ikke, thi der kommer jo saa ingen i den —

Vagtmesteren. Men Deres Datter —

Obersten. En Skole eller et Hospital derimod, det kunde saa være hvad det var —

Vagtmesteren. Men Grevnen Malie —

Obersten. Hør, Gamle, giv mig ikke vred! Du veed, at jeg ikke vil høre tale om min Datter. Imod min Willie gik hun hen og tog en lidetlig Knegte, som sværmede omkring fra det ene Spillebord til det andet og som vel for længe siden er rendt sin Bei, og har ladet hende sidde.

Vagtmesteren. Desmere trænger hun til Deres Hielp.

Obersten. Men jeg vil ikke hielpe hende Hvad en Fader skylder sit Barn, det er en god Opdragelse, og dermed basta. Resten mag Kierlighed give: men hvad Nøring har den faderlige Kierlighed, naar Barnet løber sin

Bei? Jeg veed jo ikke engang hvor min Datter er — og skiotter heller ikke om at vide det!

Vagtmeſteren. Med Forlov, Hr. Oberſt: da har hun dog ſkrevet tids nøk.

Oberſten. Sa, i Begyndelsen, da hun flakfede Verden rundt med ham; men nu i mange Aar —

Vagtmeſteren. De svarde hende aldrig.

Oberſten. Fordi jeg nødigt ſtriver med Blæk, og endnu nødigere med Galde. Men nøk om det! Jeg vil ingen Skyer have paa min lyse Himmel. Jeg har en lille Plan for, Hr. Geheimraad: denne Forster, som har mig fra Valpiadſen paa ſin Ryg, fordi han mærkeerde der var endnu Liv i mig, og ſaa diſſe Menviſter her i Huset, ſom toge ſaa godt imod mig, ſom här pleiet mig ſaa kierligt, ſeer Du: det er mine ſande Born! Mellem dem vil jeg dele min Formue. Hvad ſiger Du til det?

Vagtmeſteren. Hr. Oberſt, om De

9

saa lader mig give halvtredsfinsdtyve Fugter, saa
bliver jeg dog ved at fige, at Deres Datter —
Obersten. Svar ikke mere, end Du
bliver spurgt. De to Pigeborn her i Huset ere:
et Par velsignede Glætter, ikke sandt?

Bagtmesteren. Ja jo.

Obersten. De har pleiet mig baade
Nat og Dag, som om jeg kunde være deres kæde-
lige Fader. Er det ikke sandt?

Bagtmesteren. Jo, det har de rigtig
nok gjort.

Obersten. Og Moderen — hende har:
jeg sagtens endnu ikke set; men Du, hvad me-
ner Du om hende?

Bagtmesteren. Det lader til at være:
en meget retskaffen Kone.

Obersten. Det har jeg altid troet.

Bagtmesteren. Jeg kan ikke noksom-
rose hende for hvad hun har gjort imod Dem;
især da Smalhans er Kiottenmeister her i Hua-
set.

Obersten. Saa Du har mørket, at hun
er fattig?

Vægtmesteren. Ja, det er godt at mærke. Hun arbeider haade Dag og Nat, endføndt det altiid hedder, at hun for sin svage Helbrede Skuld ikke kommer ud af Stuen. Det er knapt taget allevegne her, men det har De ikke funnet mærke til. Naar Feldtskøreren forlangde Bijn til Dem, saa lod Tomfruen altiid, som om hun bare havde nedigt at hente den op fra Kielderen; men der har jeg selv visiteret: der er ikke en Draabe! Pigen blev altiid i største Hast sendt ud i Byen, men det var kun sjeldent hun fik Penge med.

Obersten. Hvad da?

Vægtmesteren. Eh nu, et eller andet Stykke, hvad de stakkels Folk bedst kunde undvære.

Obersten. Og det skulle ikke røre mig?

Vægtmesteren. Ja, og detsom Hr. Obersten troer, at der er saa peent og næt i hele Huset, som i Deres to Værelser, saa tager De mærkelig fejl. Selv har de ikke andet end to smaa bitte Kammere, hvor de ere staa-

vede sammen som i en Gaserne; thi De har
faaet de bedste Stuer.

Obersten. Det giøre de imod mig,
som er dem fremmed og uvedkommende, og saa
skulde jeg ikke være dem inderlig taknemmelig ??

Vagtmeisten. Ei, hvem figer heller
andet? Men dersor skal De dog ikke glemme —

Obersten. Tie. Veed Du ellers ingen
nærmere Familie-Efterretninger om de Folk?

Vagtmeisten. Hvor skulde jeg have
faaet dem fra? Dienestefolk har de ingen af,
undtagen en gammel Pige, men hun er saa
dov som en Blot.

Obersten. Jeg vilde dog gjerne have
vidst, hvem disse gode Mennesker har hørt til
— men det er da ogsaa det samme! Hvad
rager det mig? Nu ere de min Familie,
mine Urvinger, de og den brave, retstafne
Førster. At Du, Kammerat, skal have et be-
tydeligt Legat, det falder af sig selv.

Vagtmeisten. Mit Legat, Hr. Oberst,
bringer jeg paa Timen hen til Deres Datter,

og versom: Folkene her i Huset ere af samme
Tanker som jeg, saa lade de hele Arven gaae
samme Vej.

Obersten. Du er en trobsig gammel
Knegt! — Gaae, og bed Forsteren komme til
mig. Hvor boer han?

Vagtmeisten. Strap herved, nede i
Bondebyen.

Obersten. Hvorfor har jeg da slet ikke
seet ham i hele fire Dage? Siig ham, at jeg er
ret vel, og at jeg har Ting af Vigtighed at tale
med ham om. Naar jeg saa først har det Kram-
meri af Halsen, saa til Hest! og naar Trompe-
tiren da bløser til Attaque, saa siger jeg: lad
gaae som Gud vil! (han gaaer ind i Gabi-
nettet).

Erede Scene.

Vagtmeisten

(allene):

Men at man skal giøre sin Datter arbeles-
det vil Gud ikke. — Den gode Freken Malle!

ie jeg glemmer aldrig en Gang, da hun bad for en
ne: Nekrut, en fattig Enkes eneste Son, at han
el. maatte slippe los; jeg seer hende endnu, hvor-
il. ledes hun laae paa sine Knæe for Faderen, og
i. tiggede, græd og bad, indtil han gav Hverve-
te. ren Haandpengene tilbage af sin egen Lomme.
er. Det er umuligt, at hun kan have hørt op at
se. være from og god. Kierlighed? ja, Gud veed,
b. hvad det er; de Rige og Fornemme falde Kier-
la. lighed! De blande saa mange andre Slags
a. Ting ind i den, ligesom Kryderi paa deres Mad,
d. at til Slutning bliver hele Stadsen forfuslet
o. og fordærvet. Men Troken Malle er dog vist
g. bleven ved at være god! og mit Legat — ja,
egge det skal hun, Fanden lage mig have! om jeg
mit haarde Kommisskød med.

Fierde Scene.

Vagtmesteren. Madame Dahl.
Henriette.

Mad. Dahl,
(træder frygtsom ind).

Hvorban gaaer det i Dag med vor Patient?

Vagtmesteren. Saa godt, at hvilke det skulde være, kunde han sætte sig til Rest, for at commandere sit Regiment.

Mad. Dahl. Gud være lovet!

Vagtmesteren. Gud og De.

Mad. Dahl. O, min Ven! tør jeg og saa troe det? har vor Pleie virkelig bidraget til hans Helbredelse?

Vagtmesteren. Ja! og det meget, meget!

Mad. Dahl. Det gør mig uudsigelig lykkelig!

Vagtmesteren. Medicamenter kan værs

ret gode, men Kierlighed er dog endnu bedre.
 Maar man iblandt Fremmede finder saabanne
 Hierter, det troster — det vederqvæger!

M a d. D a h l. Ikke iblandt Fremmede.
 Jeg og mine Døtre — o, viære ham som
 vor Fader!

V a g t m e s t e r e n. Ja, ja, det føler han
 nok, og vil være taknemmelig, saa taknemmelig,
 at han efter min Mening af Luther Taknemmelig-
 heds vil glemme sine Pligter.

M a d. D a h l. Hvad vil Han sige med det,
 min Ven?

V a g t m e s t e r e n. Ja — jeg måtte
 sagtens ikke, og ellers kan jeg da ogsaa nok hol-
 de tørt, naar jeg vil, men kanskø udvirker jeg
 noget Godt, ved at tale. Kiere Madame, De
 seer ud til at være saadan en brav Kone.

M a d. D a h l. Han gør mig håade nys-
 gierrig og forundret.

V a g t m e s t e r e n. Seer De: min Oberst
 er en riig Mand, og af Taknemmelighed vil
 han indsætte Dem til sin Arving.

M a d. Dahl (med glab Overraskelse):
Virkelig?

Vagtmeesteren. See, det kunde nu
være meget skønt og godt, dersom der ikke vare-
andre, som angik ham nærmere. Men — ja,
det maa ud astsammen! — han har en Datter,
en eneste Datter. Rigtig nok er han vred paa-
hende, og ganske uden Skyld er hun vel heller-
ikke, men giore hende arvelos, det var dog for-
haardt.

M a d. Dahl. Hveri har hun da forseet-
sig?

Vagtmeesteren. Hm! hun gik hen og
givtede sig med En, som Obersten syntes var-
hende ikke god nok. Sagtens Fal det heller ikke-
have været meget Godt ved ham, men som Ords-
sproget lyder: Kierlighed er jo blind! Magni-
ben holder saare sieden hvad Beileren lo-
ver, og naar Bruden smiler sidste Gang,
saar ere Konens første Zaarter allerede ikke
langt borte. Saaledes er det vel ogsaa gaar:

den stakkels Froken Malle. Hun var et godt Barn, og jeg har tidt og mange Gange baas ret hende paa mine Arme, og ladet hende rus ske mig i mine graae Knebelsbarker. Mangengang tænker jeg ogsaa: lad der i Guds Navn komme en Kugle! jeg er jo saa en gammel Krabat, og har gjort mit her i Verden; men Froken Malle vilde jeg dog gierne see endnu engang, inden jeg lægger mine Been til Hvile.

Mad. Dahl (lægger rørt sin Haand paa hans Skulder). Hverv veed, hvad der kan ske! Hvor er hun da henne?

Vagtmesteren. Ja, det maa Gud vide! kanske er hun ogsaa allerede død og borte. Men dersom hun lever endnu, ikke sandt? saa tilkommer Arven hende? —

Mad. Dahl. Maar hun gjorde sig voer dig til den —

Vagtmesteren. Kiere Madame, De hører jo, hvordan det er gaaet. Born kan feile — men Forældrene vare ogsaa engang Born, og har ogsaa feilet. Gud har stienket

os alle Meget: hvem af os er vel alle hans
Belgierninger værdig? Selv den Bedste har sine
strebelige Timer. Lad mig derfor haabe, at De
ikke vil beroeve det stakkels Barn hvad der med
Gud og Retten tilkommer hende. Nei, det seer
De heller slet ikke ud til.

M a d. Dahl. Mig synes blot, at man
tor ikke foreskrive Obersten hvad han skal giøre.

V a g t m e s t e r e n. Bevare's! nei! hvad
han har besluttet, det faaer fast. Testamen-
tet bliver opsat. Men — det er jo dog kun et
Stykke Papiir. Man erknydiger sig om den
stakkels forskudte Pige, faaer hendes Opholds-
sted at vide, man flaaner en Convolut om Pas-
poret, forsegler det, og sender det saa paa Post-
huset. Ikke sandt? har jeg ikke giættet Deres
Menning? Hvad? De lover mig jo, ikke at
tage imod Urven?

M a d. Dahl. Riere Ven, det kan jeg
virkelig ikke love Ham.

V a g t m e s t e r e n. Ikke?

M a d. Dahl. Jeg er selv fattig og har
Børn.

Vagtmesteren. Hm!

M a d. Dahl. De kunde bebreide mig,
at jeg havde stilt dem ved —

Vagtmesteren. — Det, som ikke tilkom
dem!

M a d. Dahl. Hvad Obersten har til-
tænkt mig, det vil jeg med et taknemmeligt Hier-
te tage imod, om min Samvittighed endog saa
skulde sige mig, at jeg ikke fuldkommen har for-
tient det.

Vagtmesteren. Saa? naa, i Guds
Navn da! Men hush De paa, hvad jeg, den
gamle Herman Walther har spaaret: det vil hvers-
ken bringe Dem Lykke eller Velstignelse! nei, det
vil det aldrig! (han gaaer).

Femte Scene.

Madame Dahl. Henriette.

Mad. Dahl

(seer efter ham).

Retskafne Mand!

Henriette. Det erkender Du, kiero
Moder, og alligevel vil Du ikke folge hans
Raad?

Mad. Dahl. Nei, mit Barn, det vil
jeg ikke.

Henriette. Maaske er det uhestedent af
Datteren, men Du har selv forvænt mig, ved
altiid at sige mig Grundene for Dine Handlin-
ger, og heri kan jeg rigtig ikke blive klug paa
Dig.

Mad. Dahl. Vil Du vide mine Grun-
de? der er dog ingen, som lettere burde giætte
dem; Du elsker Malner. Det er Fattigdom,

som hindrer Jeres Forening. Vor Gjæstes store
Formue kan fremme Jeres Lykke.

Henriette. Paa hans ulykkelige Datters
Bekostning? aldrig! Ja, jeg elster Maben,
men for den Priis vil jeg dog aldrig blive
hans.

Ma d. **D**ahl. Men naar Oberstens Dats-
ter nu har fortient sin Straf?

Henriette. Skulde jeg da være Strafs-
fens Nedslab? — Men nei, Moder, det er
heller slet ikke Dit Arvor. Jeg kiender Dig bedre.
Du vil kun sætte mig paa Probe.

Ma d. **D**ahl. Du har gjortet min Hen-
sigt!

Henriette. Ikke sandt, Du tager ikke
imod Arven? vel, Moder?

Ma d. **D**ahl. Jo, det gior jeg; at fige,
naar Obersten først har lært at kiende mig, og
han endda ikke forandrer sin Beslutning.

Henriette. Det kan jeg slet ikke for-
staae.

Mad. Dahl. Kan min Kloge Fælts rigtig ikke rime det sammen? — Naar denne Far der gør mig til sin Arving, saa har han tilgivet sin Datter.

Henriette. Moder! — nu ahner det mig! — Du er selv —

Mad. Dahl. Ja, jeg er hans Datter.

Henriette. Nu begriber jeg det altsammen! — nu kan jeg forklare mig saan lange, mange Ting, som her er skeet i de sidste Dage, og som jeg slet ikke kunde blive klog på.

Mad. Dahl. Jette! tilgiv mig min lange Taushed. Det var ikke Mistro, det var Skamfuldhed, som holdt mig tilbage — Skamfuldhed og Skaansel, thi jeg vilde ikke forbritte Dig Mindet om Din Farer. Han besnørrede min uerfarne Ungdom, hykede Kierlighed, og fandt kun altfor let Mistro i et Herte, som følede Løngsel efter at elske. En Mand, som kendte Sandhed, min gode Farer giennemstuede ham snart. Han kaldte ham en nogen Lykkelidder,

At han gjorde hans Fastigdom til sin første Anke imod ham, betog ogsaa den anden sin Kraft hos mig. Det eneste Smigreri af min Elster gjorde mig doø for min Faders Strenghed, og ufolksom ved hans Smerte. Jeg lod mig hemmelig vie til Din Fader, i Haab om, at naar det først var flest, sik vi vel siden Tilgivelse. Men det lykkedes ikke. Da Din Bedstefader sic det at vide, sendte han mig min lille Modreneatv, men lukkede haade Huus og Hjerte for mig. (Hun græder heftigt).

Henriette. O Gud! jeg veed noø — ikke mere nu!

Mad. Dahl. So, lad mig tale ud, Slette; jeg maa det. Den pludselige Forandrings, der foregik i min Mands Opførelsel, gjorde mig min Flugt ud af min Faders Huus endnu bittere. Haabet om, at komme i Besiddelse af min Formue, havde blændet ham, ligesom hans Kierlighed blændede mig. Hver Dag maatte jeg høre Bebreidelser, som kænrede mig

saa meget byvere, da de berovede mig af Hjertet
 for den Mand, som nu skulde være mig Alt.
 Han havde lovet at bringe mig til sine Godser,
 men han eiede ingen, og havde tilsiet sig Alt:
 Formue, Familie og Titlet. — Troe Du mig,
 Henriette! jeg har ladt meget! og havde jeg ikke
 haft Det to, Dig og Din Søster, saa havde
 jeg heller ikke holdt det ud. Hans Død gørde
 mig til en fattig forladt Enke; og alligevel kan
 jeg sige, at først fra den Diiid af har jeg le-
 vet nogle Drieblikke.

Henriette. Men, Møder, søgte Du os
 da aldrig at faae Bedstefabers Tilgivelse?

Mad Dahl. I de første Aar skrev jeg fe-
 ham ofte til, og hvor Angeren sattedes Ord, je-
 maatte Mørket af Taarer være min Talsmand.
 Men forgives! Jeg sit aldrig Svar. Saa lod
 jeg da være at skrive, og bedede! — Nu veed
 Du, Jette, hvorfor jeg altid undveeg Dine
 Spørgsmaal om mit Familienavn; hvorfor jeg
 aldrig nævnede mit Høbested; hvorfor jeg fæd-

Helden talte om Din Fader; og endelig, hvore
 Alt. for jeg altid høitideligholdt den 2ode Januari
 ser, med Zaare: det er Din Bedstefaders Gudsels-
 Alt: dag. Paa den havde jeg altid før været saa
 mig, Glad, og modtaget saamange, mange Kier tegn
 ikke af ham!

Henriette. Den 2ode Januari? er det
 ikke i Dag?

Mad. Dahl. Jo. — Forklar Dig nu
 min heftige Sindsbevægelse ved Synet af min
 saarede, afmøgtige Fader, som Malner bragde
 ind til mig fra Valpladsen. Nu giætter Du
 Du ogsaa, hvorfor jeg ikke vaagede hos ham, uden
 i de første Nætter, medens han ikke vidsde af sig
 jeg selv. Saasnart han fik sin Selvbevidsthed, og
 Ord, jeg maatte frygte — frygte! — at han skulde
 bænde mig igien, saa overlod jeg med blodende
 a lod Hjerte den Plads, som ikke tilkom mig: den
 veed Skyldige, til hans uskyldige Datterborn.

Henriette. Derfor var det Sovnen
 Dine kyede Dig, Moder? derfor var det Du hver
 or jeg Mat listede Dig saa sagte herind, for at være
 g fassivs paa; at ingenting manglede?

20
Mad. Dahl. Sa. Barnlig Kierlighed
og Samvittighedsangest undte mig intet bla-
vende Sted.

Henriet. Men nu, Kierreste Moder,
efter saamange kummerfulde Aar, nu er Du
beg vist hans Tilgivelse værdig? Han er alt
frissegien; nu kan Du gierne vise Dig for
ham uden Frygt.

Mad. Dahl. Det vil jeg ogsaa. Men
først ønsker jeg dog at erfare, om det slet ikke
mere er nogen Erindring i hans Hjerte, som
taler for mig. I Dag er det den 2ode Janus-
a. Da jeg sidste Gang heitideligholdt den
Dag i min Faders Huus, havde jeg just lært en
ny Wise, som han holdt meget af. Jeg maatte
hver Dag synge den for ham. Det er den sam-
me, hvormed Du, uden at vide det, saa ofte
bragde mig Taarer i Dinene. Synge den
for ham i Dag som af en Hændelse, og giv vel
Agt, om den rører ham. Har han ganske glemt
Wisen, o, saa har han ogsaa glemt mig! —
Forsøg det, Slette, og bring Din Moder Trost
— hvis Du kan! (Hun gaaer sorgmedig ud).

Siette Scene.

Henriette

(allene).

Saa det er da min Bedstefader? — nu beskræfter jeg den Mand paa eengang med ganste andre Dine. Nu er altting hos ham bleven mig betydningsfuldt. Men min Frimodighed er borten! Han vil kunne læse en Hemmelighed i mine Dine. — Bare vi blot først en Gang igien havde været ene sammen! — Hvad? om jeg satte mig her ved Glaveret, og spilte og sang Wisen? man ikke lokker den ham ud af hans Kammer, og saa lader jeg, som jeg hverken hører eller seer ham; men at skotte en Smule over Moderne, og see hvad jeg vil see, det forstaaer jeg ligesaa godt som alle andre Piger! (Hun sætter sig ved Glaveret og synger):

Hellige Natur! o lad mig træde
med frimodig Siel i Dine Fied!

Skient min Fryd Din høie Himmelglæde!
Billedet af Dig er Hiertets Fred.

Syvende Scene.

Obersten. Henriette.

(Strax efter den første Linie af ovenstaaende Strophe træder Obersten hastig ud af Cabinettet, og vil ile henimod Henriette; men da han troer, at hun ikke har bemærket ham, træder han efter tilbage, folder Hænderne, og seer stiltiende ned foran sig).

Henriette
(bliver ved):

Naar mig stundum Modgangs Storm ub-
matter,
synker jeg op til min Moders Bryst;
følende mig lykkelig som Datter,
hylder jeg ved hendes Barm Din Kyll

Obersten

(er rof; ved Slutningen af foregaaende Linie
bryder han uvilkaarlig ud):

Sa! saaledes var hun!

Henriette (standser pludselig): Eh,
er De der, Hr. Oberst? Jeg beder Dem om
Forladelse.

Obersten. Det maa kvertimod jeg
giøre, liere Barn, thi jeg har forstyrret Dem. Men,
dersom jeg mindes ret, saa bestaaer den Vis-
af tre Vers? Vil De ikke synge det sidste
med?

Henriette. Meget gierne. (Hun syn-
ger):

Vore Elskes Favntag er det Eden,
som påa Jorden stinkes os af Gud;
og at det er Himmelens hernebeden,
lærer os, Natur, Dit høie Bud!

Obersten (er rof, og igentager talen-
de, i det han stirrer stift hen foran sig):

„Bore Elses Gabntag er det Eden,
som paa Jordens skjentes os af Gud!“

Ah! det var skønne Tider, da jeg ogsaa kende
te dette Eden! —

Henriette. Er denne Vise Dem bekendt,
Hr. Oberst?

Obersten. For mange Aar siden har jeg
en Gang hørt den syge. Hvad siger jeg? een
Gang? nei, hundrede Gange! men saa —
aldrig siden! — Nu greb de bekendte Toner mig
om Hjertet! en længe tilsukk Told har igien
aabnet sig, og paa eengang vræmset det i min
Siel af saamange Grindinger! —

Henriette. Dersom disse Grindinger
ere Dem kierkomme, saa ønsker jeg mig selv til
Lykke, at jeg har fremfaldt dem.

Obersten. Kierkomme? — nei, Barn,
de ere mig ikke kierkomme. Man skal skyde det
Sted, hvor man var glad i sin Ungdomstid,
naar man veed, at det nu ligger i Gruus og
Aste.

Henriette. Men kunde Bygningen ikke
igien hæve sig af sin Uste?

Obersten. Lad os afbryde den Materie.
— Den hellige Natur sagde Du jo, gode Pige?
ja, følg altid dens Fied med frimodig Siel!
Lad ingen Lidenskab løkke Dig paa Afveie; thi
er Du først een Gang faret vild, o, saa finder
Du aldrig mere hin sikre Beiviser igien!

Henriette (lygger ham huttig og med
Tærer i Dinene paa Haanden).

Obersten (studs). Hvad er det De
gør? hvorfaf kommer dette pludselige Udbrud af
Deres Følelse?

Henriette. Dem ikke for haabt!

Obersten. Jeg? hvad har jeg sagt?
hvad har jeg robet for Dem? intet, slet intet.

Henriette. Dog vel saameget, at en
Person, som kanskje har været Dem nærpaa-
rende, maa være kommen paa en Afvei, og at
De endnu med Beemod mindes den Ulykkelige.
O! dersom jeg tordé voxe at bonfalde Dem om
Utgivelse for denne Ulykkelige —

Obersten. Jeg beder Dem, Tomfrue,
intet derom!

Henriette. O Gud! borsom det lykkes
des mig, saa skulde den 20de Januari blive mig
evig uforglemmelig!

Obersten (hastig): Den 20de Januari?
hvør falder De just paa det?

Henriette. Fordi det er den Datum vi
skriver i Dag.

Obersten. I Dag? den 20de Januari?
Besynderligt! hoist besynderligt! (han falder i dy-
be Tanker).

Henriette (gaaer hen ved Claveret, og
begynder atter):

Vore Elskes Fængtag er det Eden —

Obersten. Jeg beder Dem; hold op!
Denne Vise — Deres Stemme — ja, i Sand-
hed, hele Deres Væsen og Skabning — Riere
Barn! vil De faaane en gammel Mand, som
endnu ikke ganste har faaet sin Helbred, saa lad
mig nu være allene; eller endnu bedre: send

Deres lille muntre Søster ind til mig. Den indtagende Glut forstaner saa godt at hortspege alle mine Griller.

Henriette. Hun skal strax være her.
Hr. Oberst. (sagte): O, min eiegode dyrebare Moder! Haab bringer jeg Dig — Udgode Gud! Kan Du vort Haab med Lykke! (Hun gaaer).

Vattennde Scene.

Obersten:

(allene).

Tredindstyve Aar! — den lange Rei til Graven har jeg nu for det meste lagt tilbage. Hvorfor har maattet vandre den? Det veed jeg ikke; men at det tids og mange Gange var mig en misom Vandring: det veed jeg! Og nu ved Enden af Reisen det mørke Herberg — om hvilket ingen kan sige mig andet, end at man des findes en sod og rolig Sovn. Al! og jeg kan ikke engang trøste mig med, at et eneste Mennes-

Vi bliver staaende ved min Grav, og siger med
Beemod: „Her er en retkassen Mands Hviles-
sted!“ — O, Amalia! hvorfor har Du forladt
mig!? — Saalønge jeg havde Dig, var Livet
mig en sod Vane, og da havde jeg ingen anden
Tanke ved Døden, end min Frygt for at bedræ-
ve Dig. — Forbi! forbi! —

M i e n d e S c e n e.

H a n n a. Obersten.

H a n n a.

(Kommer løbende):

God Morgen, Du gode gamle Oberst —
Hr. Oberst vilde jeg sige, ellers faer jeg Utaak
af Moder.

O b e r s t e n. God Morgen, Hannamoer!
Kom hid til mig, og vær saa ret lystig og overs-
given. Giv alle de Spilopper Du kan hitte
paa, og kald mig ogsaa kun glatvæk Du gamle.

Oberst, det siger intet. Eller veed Du hvad:
kald mig Fader.

Hanna. Fader? nei, Fader kan jeg ikke
kalde Dem. Min Fader er malet af derinde,
og han er saa ung og saa kion og saa mild —!

Obersten. Ung og kion er jeg sagtens
ikke, men mild er jeg dog. Hvad mener Du?

Hanna. Hm — ja sommetider.

Obersten. Betenk ogsaa, at jeg var
saameget syg. Syge Folk ere sielden ret misde.
Men nu skal Du altiud ses mig glad og for-
nsiet, lige til jeg reiser herfra.

Hanna. Reiser herfra? vil De da ta-
ge bort fra os?

Obersten. Ja, om et Par Dage.

Hanna. Alvorligt?

Obersten. For ramme Alvor.

Hanna. Nei! tag ikke bort fra os!
Vi holder jo allesammen saameget af Dem.

Obersten. Du ogsaa?

Hanna. Ja, jeg ogsaa. I Forstnin-

gen var jeg rigtig nok bange for Dem, men nu slet ikke mere.

Obersten. Hvorban er det da gaget til?

Hanna. Eh, naar De er — faabarn som nu — saa kan man ikke lade være at holde af Dem; men naar De bliver bister — ja, saa løber jeg min Bei!

Obersten. Utsaa i Dag løber Hannas moer ikke sin Bei?

Hanna. Ne, kald mig ikke Hannamoer; jeg kan slet ikke lide det Navn.

Obersten. Hvorfor ikke?

Hanna. Navnet kan være godt nok, og ogsaa smukt nok; men jeg skal siye Dem: Moder havde engang en føl arrig Pige, som vi ogsaa kaldte Hannamoer, og jeg havde en heiligt lille Fugl, som hed Pipi; og saa lod den gamle Hannamoer min Pipi sulde ihiel, og fra den Tid af gider jeg slet ikke mere hedde Hannamoer. Hvad de spurgt mig ad, forend jeg blev dobbt, saa veed jeg nok, at jeg skulde have

valgt mig et andet Navn, og det et, som var meget fionnere!

Obersten. Vist var det en Skam af dem, at de ikke spurgde Dig til Raads!

Hanna. Jeg vilde have taget mig et af de pene Navne, som staar i Søster Settes Boger, som for Exempel Rose, Julie, Arabella eller saadant et. Men Moder siger, at hun har kun haft to Navne at give mig og min Søster, fordi min Bedstefader skal have heddet HansHenrik.

Obersten. Hans Henrik? det hedder jeg med.

Hanna. Engang græd jeg ret over det dumme Hannanavn; men saa sagde Moder: „Barn! Du bører dette Navn til Erindring om en fortrefelig Mand;“ — og derpaa stak hun ogsaa i at græde. Nu veed jeg sagtens ikke, hvordan jeg skal bære mig ad med at indre den Mand, thi jeg har aldrig hverken seet ham eller hørt tale om ham; men Moder

græd, og fra den Tid af lader jeg mig ikke mere mærke med nogenting.

Obersten. Jeg skal lære Dig at erindre ham. Du synes jo, at jeg er for gammel til at være Din Fader; saa bild Dig nu ind, at jeg er Din Bedstefader Hans Henrik.

Hanna. Ja, men saa maa De heller ikke reise bort fra mig.

Obersten. Du kan jo følge med mig.

Hanna. Og lade Moder blive her? Nej, jeg siger saamange Tak!

Obersten. Men engang maa Du jo dog forlade hende: naar Du givter Dig.

Hanna. Ja, naar jeg givter mig; den Dag den Sorg! — Har De kanstee ellers en Son?

Obersten. Hvorfor det?

Hanna. Ih, naar han er kion, saa vil jeg givte mig med ham, saa kunde vi alle sammen blive hos hinanden, jeg og Moder og Zette og De og Deres Son!

Obersten. Nei, Hanna, jeg har ingen
Søn — jeg har slet ingen Barn, ikke et eneste!
hverken Søn — eller Datter!

Hanna. Stakkels gamle Mand!

Obersten (sukkende): Ja! — deri har
Du Net!

Hanna. Det er da ogsaa ret et Unk!
— Jeg vilde nu saa gjerne have voeret givet med
Deres Søn, dersom De havde havt en.

Obersten (halvsmilende): Og hvorfor
det, Barn?

Hanna. Jo jo, De er riig, og saa fun-
de jeg have hilspet Stakkels Søster Zette.

Obersten. Hvad flettes hende?

Hanna. Ja, jeg vil nok fortælle Dem
det — men saa maa De ikke robe mig!

Obersten. Bevar'es vel!

Hanna (hvidskende): Hun holder af Far-
steren, og Forsteren holder af hende igien, giv
han! — og Moder vilde ogsaa gjerne have det;
hun siger tiidt, at det vilde blive hendes Alder-

doms Glæde. Men han har ingenting, og vi
har heller ingenting, og følgelig bliver der heller
ingenting af.

Obersten. Saa? er det Sagen?

Hanna. O! naat jeg bare kunde mage
det faaledrs, at Moder engang sagde til mig:
„Du er min Alderdoms Glæde!“ det vilde bli-
ve et Liv, det! Ja, kunde jeg det, saa vilde jeg
ogsaa kalde alle mine Born Hanna, baade Vin-
ger og Drenge! det vilde jeg!

Obersten. Hvem veed? maaſkee kan
Din Soſſer endnu faae ſig en riig Mand?

Hanna. Ha ja; hvorfor ikke det? der
har allerede meldt ſig et Par Stykker, men hun
tager dem ikke, nei absolut ikke! Kun denne En-
ſiger hun, eller ſlet ingen, og ſaa græder hun
— Aa, kiere gamle Oberſt, sommetider, maa
Du troe, er det ret ynkligt at ſee paa!

Obersten. Og hvad ſiger Din Moder
ſaa?

Hanna. Ih, hun græder med.

Obersten (sagte): Gud være lovet! ved mig vil tre Mennesker blive lykkelige! (hsit): Men, Hanna, jeg troer ikke, hvad Du siger, at Dere saa fattige: J har jo beverret mig saa opperlig?

Hanna (leer ved sig selv): Ja, det var en anden Sag, det!

Obersten. Du leerk? hvad betyder det?

Hanna (seer sig om): Thal! Det kan jeg ikke sige.

Obersten. Til mig nok; jeg skal ikke blædre af Skolen.

Hanna. Ja — men kan man ogsaa forsøde sig paa Dem?

Obersten. Vaa min Gud ja!

Hanna. Nej, hvad veed jeg af Dere's Gud? nei, stig heller: være'n evig!

Obersten (smilende): Naa, være'n evig da!

Hanna. Naa, saa her da: Ellers arbeider Moder kun om Dagen, men fra den Tid

af De har været her, saa har hun arbeidet om
Natten med, og Søster Jette har hjulpet hende,
og vi har ogsaa følgt adskiltigt af vores Toi
Mørker De nu, hvordan det er gaaet til?

Obersten (meget rort): Ja! jeg mør-
ker det. Gud! hvermed har jeg fortjent saames-
get Kierelighed!?

Hanna. Ja, det kan jeg heller ikke bli-
ve klog paa.

Obersten. Men jeg hørde jo sige, at
Din Møder var syg?

Hanna. O, nei, nei! hun er ikke syg!
hver Morgen og hver Aften beder jeg for-
hende.

Obersten. Hvorfor har hun da slet ikke
seet til mig endnu?

Hanna. Ja, det veed jeg ikke. Men i
Dag kommer hun.

Obersten. Til mig? desto bedre! Her,
kære Barn, jeg faaer et Indfald: Naar det
nu stod i Din Magt, at giore Din Søster saa

riig, at hun kunde givte sig med Forsteren, vilde
Du da nok giore det?

Hanna. Det var da ogsaa et Spørgs-
maal!

Obersten. Nu, det staarer i Din
Magt.

Hanna. Ja, De vil kun giøre Mat af
mig!

Obersten. Nei, være'n evig ikel
Følg med mig, vær min Datter, saa giver jeg
Din Møder saameget, at hun dersor kan kiebe
sin Ulderdoms Glæde.

Hanna (sukker): Aa! Det er tungt! —
— Hvor skulde vi da reise hen?

Obersten. Langt, langt bort herfra.

Hanna. O, Herre Gud! Det er for-
skækkelig tungt! — Saan sik jeg jo aldrig mere
min stakkels, gode kiere Møder at see?

Obersten. Sovist gjorde Du. Somme-
tider besøgte Du hende. Jeg lader spænde
fire deilige Heste for en deilig Wogn til Dig,

Du springer ind i den, og raaber: „Rise til
Kubst! hurtig! kør til Mama!“

Hanna. Ja, naar De lover mig
det —

Obersten. Det lover jeg Dig.

Hanna. Og jeg er rigtig Varsag til
min Moders Glæde paa hendes gamle Dage?
Keg?

Obersten. Du og ingen anden.

Hanna. Top! Du liere gamle Oberst!
saar vil jeg ogsaa være Din Datter!

Obersten. Top igien, Hanna! Men
bic, bic, jeg maa jo dog give Dig noget paa
Haanden, for at Købet kan staae fast. (Han-
gacer ind i Sideværelset).

Tiende Scene.

Hanna
(allene).

O! hvor Moder vil glæde sig! og min
gode liere Søster! og Førsteren! Ja, det vil

blive et Bryllup af første Skuffe! og der skal
 vi ogsaa have Spillemænd! mange Spillemænd!
 Det maa den gamle Mand love mig, ellers reis-
 ser jeg ikke med ham. Ah! jeg vilde dog allers
 helst slet ikke reise med ham — for naar jeg
 er borte hersra, saa vil jeg græde mine modige
 Zaarer, det veed jeg! — og de Andre herhiem-
 me vil viist ogsaa græde, thi de holder allesam-
 men saameget af mig! — Men naar jeg saa
 kommer her tilbage i den rare Wogn med fire
 Heste for, og siger: „Rudst! Rist til, Rudst!
 Hjem til Mama!“ Hejsa! saa gaaer det i fuldt
 Galop over Stok og Steen, indtil vi lige med
 et holder her udenfor vor Gadedør, og saa
 seer Moder ud af Winduet, og saa raaber hun:
 „her er Hanna! her er Hanna!“ og saa stim-
 ler de alle sammen til, og kysser og klapper mig,
 og jeg kysser og klapper dem igien, Moder og
 Zette og Hørsteren og Moder og Zette og Mo-
 der! Ja, det vil blive en Glæde, som der al-
 drig har været Mage til! (Hun traller og
 danser omkring). Jeg troer jeg bliver tosse²

Ellevte Scen.

Obersten. Hanna.

Obersten.

Seer Du, min liere lille Datter! her bring
ger jeg Dig Din ny Bedstefaders Portrait i en
smuk Guldkiæde; det skal Du herefter bære om
Din Hals.

Hanna. Ih see, det er jo Deres Unis-
form.

Obersten. Jeg stulbe troe, det er ogsaa mit Ansigt.

Hanna. Nei, De er meget ældre.

Obersten. Ja, det er rigtig nok en god Deel Aar siden det blev maset. Du maa
tænke Dig mit Ansigt derved.

Hanna. Det er da grumme deitigt!
Og saa de glimrende Stene, der sidder rundt
omkring det, ligesom smaa Stierner — Moder
har ogsaa engang havt saadanne Stene. Et
det da nu rigtig ogsaa altsammen mit?

Obersten. Ja, det er altsammen Dit.
Rom, saa skal jeg binde det om Din Hals.
(Han gør det).

Hanna (brystende sig foran Speilet). Nu
er jeg da vist ogsaa overmaade smuk?

Obersten. Ja; naar Du bliver ved at
vere god, thi ellers hælper hverken Stads eller
Smykker.

Hanna. Det forstaaer sig, saameget
vibede jeg nok selv. Men maa jeg nu ogsaa
ose Moder dette rare Billede?

Obersten. Nei, endnu ikke.

Hanna. Ja, saa kan jeg heller ikke end-
nu have det paa, thi Moder maa jeg vise aften-
ling.

Obersten (afsides):

„Hellige Natur! o, lad os træbe.

„med frimodig Siel i Dine Fied!“

(heit): Gaae, mit gode Barn! viis Du hen-
de det kun; jeg har intet berimod.

Hanna (kysser ham paa Haanden): Du
find Tak — (venlig): Liere Fader! — Var det
rigtigt?

Obersten (omfavner hende rodt): Ja, det
— det var rigtigt!

Hanna. En, to, tre! vips, er jeg her
igien! (Hun kysser ham paa Haanden, og lø-
ber ud).

Tolvte Scene.

Obersten

(allene).

Fader kaldte hun mig — og en mild Gysem
giennembævede alle mine Nerver ved dette Ord.
Seg tænkte næsten, at det allerede for længe si-
den havde været forbi hos mig, thi besværre
boer Mennesket tidligere bort fra sine stønneste
Folelser end fra Livet. Men Gud være lovet!
saa vidt er det dog endnu ikke kommet med mig.
Det gaaer mig næsten som en fortørret Insect,

som en lille Draabe Vand igien falder tilbage
til Livet.

Trettende Scene.

Førsteren. Vagtmesteren. Obersten.

Vagtmesteren.

Her bringer jeg Hr. Førsteren.

Obersten. Velkommen, mit Livs Fræ-
ter! Hvorfor seer jeg Dem dog saa sielden?

Førsteren. Jeg havde Forretninger,
forlod Dem halv frisk, og glæder mig inderlig
over, i Dag at finde Dem det fuldkommen.

Obersten. Fuldkommen frisk? ja,
eftersom man tager det. Jeg trækkes endnu be-
standig med en fatal Sygdom, som tager til
Dag for Dag. De seer paa mig, som om De
ikke troede mig? da er det dog sandt jeg siger.
Alderdommen, min Herre, Alderdommen, det
er en ulægelig Sygdom. Der er kun een Doc-
tor, som kan hielpe for den: Døden.

Fortæren. Men der gives ogsaa et Par
vennehulde Søstre: Ere og Dyd; naar de
pleie Alderdommen, saa er den alligevel at mis-
unde.

Obersten. Med Eren i Alderdommen
er det ikke stort bevedt, da den som oftest kun
vindes ved Maren; og Dyd i vor Alderdoms
Dage, ja, min Gud, den har endnu mindre
paa sig: thi at være dydig, naar Dydens Tiens-
der, Lidenfælberne, tie, bet er ingen stor For-
tæneste. Men vi komme nok ellers for dybt ind
i dette Kapitel. En Jæger og en Solhat maae
ikke give sig af med at philosophere. Jeg har
giort Dem den Uteilighed, at komme til mig, for
en særdeles Kæfags Skyld. Jeg kunde vel have
bedet Stedets Præst, men han kiender jeg ikke
— De er min Welgiser, min Ven, til Dem
har jeg Villid. Kort og godt, jeg vil giøre mit
Testamente, og De skal skrive det for mig. Jeg
er endnu for svag dertil, eller, oprigtigt talt:
jeg er just ingen Virtuos i noget Slags Skrivi-
peri.

Førsteren. De har ganſte over mig at befale.

Obersten. Jeg har en lille Plan for, og det synes mig af alletting, at Hændelsen er enig med mig. Kiere Hr. Førster, bliv ikke vred, at jeg spørger, men det skeer ikke af Nygierrighed: er det sandt, at De elſter Datteren her af Huset?

Førsteren. Ja, det er sandt.

Obersten. Og at Fattigdom — tilgiv mig dette Ord, det bestemmer jo ikke; — at Fattigdom paa begge Sider forlyder Dem at lønke paa Givtermaal?

Førsteren (sukkende): Ogsaa det er sandt!

Obersten. Desto bedre!

Førsteren. Hvorledes, Hr. Oberſt?

Obersten. Jeg har saa mine Aarsager. Dog fun eet Spørgsmaal endnu: De er jo af en gammel adelig Familie?

Førsteren. Ja, Hændelsen stienkede mig dette Forttin.

Obersten. Hvoraf kommer det da, at De beklæder en borgerlig Dienestie?

Førsteren. Jeg er den yngste Søn af et ikke riigt Huus.

Obersten. Hvorfor blev De da ikke heller Malteser-Ridder? eller noget slikt?

Førsteren. Jeg tænkte, det var bedre, at ernære mig ærlig ved min Gliid, end at lade mig føde af Andre.

Obersten. Rejskaffen tænkt. Veien til Øverstimester: Betieningen er jo heller ikke spørret for Dem. Men nu vil De endog saa ægte en Pige af Borgerstanden?

Førsteren. Hun er den ødlestte blandt sit Kjøn!

Obersten. Vil De ogsaa aldrig angrebet?

Førsteren. Gud lade mig aldrig blive saa affindig!

Obersten. Velan, saa hor da min Beslutning. Jeg har ingen Børn —

Vagtmesteren (vil bryde ud).

Obersten. Hold Du Din Mund! (til Forsteren): Dem har jeg at tale for mit Liv; de gode Folk her i Huset skylder jeg den fierligste Pleje, derfor skal I være mine Arvinger. Et Par Campagner vil jeg giøre med endnu, men før at der ikke skal komme en Kanonkugle, og skille Jer ved hele Arven, saa vil jeg i Dag forfætte mit Testamente, underskrive det, sætte mit Segl under det, deponere det i Retten, fort sagt: giøre Alt, hvad det juridiske Krimskramm fører med sig. Kommer jeg heftindet tilbage, nu, saa bliver jeg hos Jer, og venter taalmosdig paa den sidste Fiende, som endnu intet Mensneske har overvundet. Hvad mener De om det?

Forsteren. Jeg vilde med den varmeste Erklaerbtlighed kaste mig for Detes Gødder, der som De virkelig ingen Børn havde.

Obersten. Hvad? hvad for noget? hvem har sagt Dem — ?

Bogtimesteren. Det har jeg, Hr. Oberst.

Obersten. O, Du er en gammel — !

Bagtmesteren. — En gammel Bagtmester ved Dragoner-Regimentet von Hels; i 40 Aar har jeg været hos min brave Oberst; jeg har set Frøken Malle blive holdt over Daaeben; jeg har selv i Malm og Mørke redet efter en berømt Doctor, bengang hun fæa i Koppen; jeg har set hende vokse op og blive stor og smuk og god: derfor maa jeg tale, om jeg endog faa i Morgen den Dag skulde løbe Stigraet for her!

Obersten. Naa, saa faa da i Dievels Skind og Been! — Hr. Forster, min Datter har selv revet sig los fra mit Hjerte. Jeg veed intet om hende, og vil heller intet vide! alto saa bliver det ved Aftalen.)

Forsteren. Ingen Aftale, Hr. Oberst! efter mine Grundsætninger maa jeg forbade mig Deres Godhed.

Bagtmesteren. Præsenteer Gevær for den Hædersmand!

Obersten. Men for Fanden! saa kan De jo heller ikke faa Deris Pige?

Gørsteren. Naar jeg ikke kan blive lykkelig, undtagen paa Deres Datters Bekostning, såa opgiver jeg mit Haab.

Vagtmeisteren. G. Gevært! retter Trommen for den Hædersmand!

Obersten. Hold Rievt, siger jeg! — Det De der siger kan være meget smukt, men De vil dog vel ikke foretrive mig, hvad jeg skal giøre med min egen Formue?

Gørsteren. Himlen bevare mig derfra! Jeg kan blot sige det: at jeg tager ikke imoden Skilling beträf.

Vagtmeisteren. Glæde helle Hvirvelen, Trommeslager!

Obersten. Meget vel, min trodsige Herre, De skal heller ingenting faae, ikke en Hvidt! Men Deres Riereste, hun vil nok være elegere end De.

Gørsteren. Jeg kender min Riereste; hun tenker og føler ligesom jeg.

Obersten. Død og al Landfens Ulykke! saa holder jeg mig til Moderen. Et fø-

nugtigt Menneste er der dog vel sagtens i Huset?

Vægtmesteren (sagte): Ja, den Sa-
tan! hun gør sig ikke Samvittighed af nogen
Verdsens Ting!

Fjortende Scene.

De Sorrigé. Madame Dahl. Hen-
riette. Hanna.

Henriette.

Tillader De, at min Moder forstyrret
Dem?

Obersten. Kom sun alle sammen ind!
De kommer netop som De varé kaldede.

Mad. Dahl (meget frigtsom): Tilgiv,
Hr. Oberst, at jeg ikke for personlig —

Obersten. Madame! tillad en gammel
Mand, at trykke Dem op til sit taknemmelige
Hjerte! (han omfavner hende).

Mad. Dahl. O Gud! (hun bliver næ-
gen ofsmægtig),

Obersten. For Guds Skyld! hvad er det?

Vagtmesteren (halvsagte): Samvittigheden!

Mad. Dahl. Intet, slet intet — en Levning af Svaghed — lad det ikke forurende Dem — Saasnart jeg blot har fættet mig et Dieblik — (sagte): O, jeg har hvilet ved min Faders Bryst!

Obersten (sagte): Det er besynderligt, hvor den Stemme rører mig — og hendes Visne, hvor de trænge mig lige ind i Sieslen! —

Mad. Dahl. Nu er det forbi — ognu kan jeg ret af Hiertet glæde mig over Deres Helsbredelse.

Obersten. Min Helsbredelse er Deres Værk.

Mad. Dahl (sagte): Gud! Du herre-

dette Bidnesl yrd! har jeg nu forsonet
Dig?

Obersten. Jeg veed Alt, hvad De har
giort for en fremmed gammel Mand, og bliver
evig i Dereb Gield.

M a d. Dahl. O, jeg er allerede saa riigt
belonnet!

Obersten. Belonnet? Ja, af Dereb
Selvbevidsthed. Men for min egen Skyld maa
De dog tillade mig; endnu et foie noget til.
De er rigtig nok endnu ung, men Dereb Hels-
bred forekommer mig ikke at voere den bedste.
Dersom Gud skulde kalde Dem, saa bleve disse
to velsignede Born jo venne- og frendelose tilba-
ge i Verden. Derfor er det mit Ønske, at De
skulde indromme mig Faderrettigheder. —

M a d. Dahl. (i heftig Sindsbevægelse):
Faderrettigheder — ja —

Obersten. Jeg indsætter de to Pigeborn
til mine Arvinger. Den ældste giver jeg til min
Ven der. Og den yngste — ja, med hende ev

jeg allerede enig! — hende tager jeg med mig;
 ikke sandt, Hanna?

Hanna. Nej jo!

Obersten. Det klinger jo saa bedrøvet
 ligt? hvad flettes Dig? — (Hanna brister i
 Graad). Du græder? (han trækker hende ven-
 sig hen til sig). Siig mig: hvorfor græder
 Du?

Hanna. Møder har allerede taget mit
 rare Billeder fra mig.

Obersten. Sa?

Hanna. Hun har rigtig nok givet mig et
 andet i dets Sted, men de pene glimrende Ste-
 ne, de ere borte!

Obersten. Et andet? lad mig see det.
(Han fører Dinene paa det). Store Gud! min
 Kone!

Mrs. Dahl (kneler noget fra ham, og
 siger med nedbøjet Hoved og sagte Røst): Min
 Møder — min Talsmandinde —

Obersten (affides i heftig Sindsbevægelse): Lust! Lust! de gamle. Wunder hørde op!

Vagtmesteren. Trocken Malle! —
(Han løfter begge Hænder hønlig i Veiret): Oberst! dette er Herrens Finger.

Henriette (nærmer sig til Obersten midt barnlig Omhed): Vil De forskyde os?

Mad. Dahl. Fader! — min Fader!

Hanna. Herre Sud! hvad er dog det? er det min Skyld? har jeg gjort noget galt? Gode gamle Oberst, Du sagde jo, at Du vilde være min Fader? Modet ligger paa sine Knæe — Modet græder — o Sud! o Sud! hvad er dog dit?!

Henriette. Søster, det er vor Bedstefader — han er vred paa stakkels Modet! — Lad os omfavne hans Knæe, og formilde hans Hjerte!

Hanna. Vor Bedstefader? saa kiendte

han jo dette Billedet? (hun holder det for hans Dine).

Obersten. Ja, jeg kender det! Amalia! min Datter! (han styrter henimod hende).

Vagtmeisteren (løfter hende rast op i hans Arme): Naa, saa Gud velsigne de forbandede Husarer, der huggede min Oberst sonder og sammaen!

Hanna (hepper omkring); Nu er det godt, nu er altting godt!

Fader og Datter (hvile maallose i hinandens Arme).

Vagtmeisteren (ryster Forsterens Haand og tører sine Dine).

Henriette (træder hen ved Slaveret og synger):

Vore Elſtes Favnſtag er det Eden,
ſom paa Jorden ſtienedes os af Gudt
og at det er Himmelten herneden,
lærer os, Natur, Dit høie Bud!

(Under Sangen falder Dækket.)

Pygmalion.

Melodrama

of

Jean Jacques Rousseau.

Personerne:

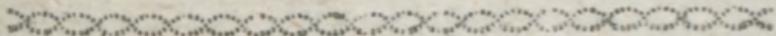
Pygmalion.

Galathea.

(Skuepladsen forestiller et Billedhuggers
Værksted. Man seer rundt omkring Marmors-
blokke, Groupper og ufuldendte Statuer. I
Baggrunden staar en quindelig Figur, som er
tilhyllet med et Læppe af let og glimrende Zoi,
prydet med Sølv: eller Guldfryndset og Guig-
lander).

(Naar Dækket gaaer op, sidder Pygmalion og grunder med Haanden under Kinden; hans Stilling rober Uro og Sorgmodighed. Pludselig reiser han sig, gaaer hen til et Bord, griber en Meisel, gior nogle Hug paa adskillige af de begyndte Figurer, træder derpaa et Par Eckert tilbage, og betragter sit Arbeide misforniet og moklos.

Pygmalion.

Der er ingen Siel, intet Liv! det er fun Steen! Jeg vil aldrig kunne skabe noget af alt dette! O, mit Genie, hvor er Du? Mit Talent, hvad er der blevet af Dig? Al

min Is er slukt, min Indbildaningskraft er
iisne! Marmoret gaar soldt ud fra mine
Hænder! —

Pygmalion, dan ikke mere Gudet: Du er
kun en almindelig Haandværker. — Usle Red-
staber, som ikke mere stabe min Hæder, bort!
Vænner ei mere mine Hænder!

(Han kaster Mejslen og Hammeren haand-
ligen fra sig, og gnæt derpaa i nogen Tid
 frem og tilbage med Armene overkors).

Hvad er jeg blevet til? hvilken besynder-
lig Omvæltning er der foregaaet i min
Siel? — —

Tyrus, vældige og hørlige Stab! Kunstens
Mindesmærker, som smykke Dig, drage mig
ikke mere til sig; jeg har taft den Fryd jeg fandt
i at beundre dem: Kunstnernes og Philosopher-
nes Omgang bliver mig affmagelig; Malernes
og Digternes Samqvem har ingen Tilløkkessæ
for mig; Nois og Hæder hæve ei mere mit
Siel; Lovtaler af de Mænd, som Esterverdenen
vil forhellige, røre mig ei mere; selv Vensteb
har taft sin Tryllekraft for mig!

Og I, unge Moer, Naturens Mestervaerker,
som min Kunst vevede at esterligne, og til
hvis Hied Glæden saa uophertig lønkede mig,
I, mine hulde Monstre, som paa eengang
tændte Kierligheds og Geniets Flammer i mit
Hjerte: esterat jeg har overgaart Eder, ere I
mig Alle ligegeplidige!

(Han sætter sig og seer sig rundt om).

En ubegribelig Tryllemagt holder mig uaf-
ladelig her i mit Atelier — jeg kan intet ar-
beide her, og dog kan jeg ikke vige hersra. Jeg
gaaer vildsom fra Gruppe til Gruppe, fra Dis-
gur til Giger; Meischen hviler svag, uvil i min
Haand, og erkender ikke mere sin Styrke;
disse plumpe Arbeider, som ere blevne staende
ved det første frygtsomme Udkast, ligner ikke mere
den Haand, som Fordum vilde have beslejet
dem — —

(Han reiser sig med Hestighed).

Nei, det er forbi, det er forbi! jes har
tabt mit Genie! — Endnu saa ung! og dog
har jeg overlevet mit Talent!

Men hvad er det for en indvortes Gld, som fortærer mig? Hvad er det jeg har inden i mig, som synes at antænde mig? Hvad! naar Ges niet er slukt, naar Aanden er afmægtig, foler man da endnu disse Udbrud af de stormende Lindensæber, denne uovervindelige Uro, denne løslige Sindsbivægelse, som mærker mig, og hvortil jeg ikke kan forklare mig Martsagen?

Jeg har synget, at det var Beundringen for mit eget Værk, som voldte den Tankløshed, hvormed jeg arbejdede; jeg har sejult det under dette Sloer — mine vanhellige Hænder have vævet at bedække dette Mindesmærke om deres Hæder. Fra den Tid af, da jeg ikke mere seer det, er jeg mere sorgmedig, men ikke mere opmærksom.

Hvor det vil blive mig liert — hvor det vil blive mig dyrebart, dette udodeslige Værk! Maar min slukte Aand intet mere frembringter, der er stort, der er skønt, der er mig værdigt, da vil jeg fremvise min Galathea; da vil jeg sige: „seer, dette er mit Værk!“ — O min Galathea!

shea! naar jeg endogsaa har taft Alt, skal jeg
beg have Dig tilbage, og i Dig min Trost!

(Han nærmere sig til Gardinet, træder
igien tilbage, gaaer efter henimod det, vender
om, og bliver stundum staende stille, medens
han sukkende søger Vinene verpa).

Men hvorfot skuler jeg hende? Hvad vi-
ber jeg derved? Da jeg dog er tvungen til at
være ørkeslos, hvil berover jeg mig da selv den
Glæde, at bestue det skønneste af mine Værker?

— Maaskee har det endnu en eller anden Fejl,
som jeg ikke har bemærket; maaskee kan jeg
endnu soie en eller anden Prydelse til hendes
Pynt; en saa indtagende Gienstand maa intet
Unde mangle, sem Indbildungskraften kan
tænke sig — maaskee kan denne Gienstand op-
live min doende Hand. Jeg maa igien see hens-
de, jeg maa etter bestue hende! Hvad siger
jeg? O, jeg haer jo endnu aldrig bestuet hen-
de; jeg har hidtil kun beundret hende!

(Han vil løfte Sløret op, men slipper det
igien, som om han forsørdedes).

Leg ved ikke, hvad det er for en Fortænelse jeg føler ved at berøre dette Sloer; en lønlig Skæk overfalder mig! jeg troer at føle ved en Gudsoms Ullerhelligste! Pygmalion, det er en Steen; det er Dit eget Værk — holdigemeget! I vores Templer dyrker man Guder som ikke ere af anden Materie, og ikke blev dannede ved anden Haand.

(Han hæver Sloret stielvende, og knæler Man seer Galatheas Figur staaende paa en me et lav Piedestal, som igien hviler paa et Marmort. Godstykke, der dannes ved nogle halvcirkelsformige Trappetrin).

O, Galathea! modtag min Hyldest! Sa, jeg har taget fejl: jeg vilde danne Dig til Nymphe, og jeg har gjort Dig til Gudinde. Venus selv er ei saa skøn som Du!

Forsængelighed, menneskelige Svaghed: jeg kan ikke trættes ved at beundre mit Værk; jeg beruses af Egenkierlighed; jeg tilbeder mig selv i det jeg har dannet — Nei, aldrig frem,

bragde Naturen noget saa Skjont; jeg har over-
gaaet Gudernes Værk! —

Hvad! saamange Slienheder have sit Op-
hav fra mine Hænder? Saa have mine Hænder
da rett ved dem? — saa har min Mund da
kunnet — Jeg seer en Fejl. Dette Gewand
bedækker det Nogne formegent; jeg maa udrun-
de det mere; de Tilløkkelser, det skuler, maae
natydes fiendeligere.

(Han tager Hammer og Meisel; berpas-
saer han langsom ben mod Gabinet, stiger
dybstindig op ad Trappen til Figuren, som han
synes ikke at torde berore. Omsider, i det
Dieblik han allerede har loftet Meiselen, stand-
ser han pludselig).

Hvilken Bøden! hvilken Angstelse! —
Meiselen vokler i min Haand — jeg kan ikke
— jeg tor ikke — jeg vil fordærve det Hele.

(Han fatter Mod, sætter Meiselen an,
men gør kun et eneste Hug, og lader den fors-
førdet falde, i det han udstoder et høit Skrig).

Guder! jeg føler det svulmende Kied sto-
be Meiselen tilbage! —

(Han stiger skjærende og forbirret ned).

— Tomme Rædsel! affindige Forblinde! — Nei — jeg skal ikke berøre hende; Guderne forførde mig! Uden Evavl er hun allerede optagen i deres Rang.

(Han betragter hende nitter).

Hvad vil Du forandre? betragt hende; hvilke nye Undigheder vil Da give hende? — O! det er et hennes Guldkommenhed, som udgjor hendes Mangler — Guddommelige Galathæ! var Du mindre fuldkommen, da fattedes Du intet. —

(Med Smidb):

Men Du fatter en Siel: den kan Din Skibning ei undvære.

(Endnu mere vort):

Hvad den Siel, der var ståbt til at oplive et saadant Fremme, maatte være skøn!

(Han bliver længe staende; derpaa vender han tilbage, sætter sig, og siger med langsom og forandret Rost):

Hvad er det for en Attraa jeg vover at næ-

ce? Hvilke affindige Ønster! Hvad er det jeg føler? — O himmel! Gjændværkets Elser synker, og jeg tor ikke seue ind i mit Hjerte: jeg maatte harmes for meget berved!

(Langt Ophold; han er høflig overbevældet).

— Saa det er da den edle Lidenstab, som forvilder mig! Denne livløse Gienstand er da Skyld i, at jeg ei kan vige herska! — en Marmorblok! en Steen! en raa og haard Massa, forarbeidet med dette Jern! — — Affindigegaae i Dig selv; suk over Dig selv — see Din Wildfarelse, see Din Daarslab — —

— Men, nei! —

(Stormende høflig):

Nei, jeg har ikke tabt Sandsen! nei, jeg raser ikke! nei, jeg bebreider mig intet! Det er ikke i dette døde Marmor, jeg er forelsket: det er i et levende Væsen, som ligner det; det er i den Skabning, det fremstiller for mine Dine: Paa hvad Sted dette tilbedelsesværdige Væsen end er, hvad Legeme, der end eier denne Skabning, og hvad Haand, der end har dannet den, — saa helliges alle mit Hjertes Ønster den! Ja,

min eneste Uffindighed er at erkende Skønhed! min eneste Forbrydelse er at have Gøllefse for den! Deri er intet, hvorved jeg behøver at bluese.

(Mindre fyrig, men stedse med Lidenskab):

Hvilke gloende Pile synes at fare ud af dette Marmor, for at antænde mine Sandser, og vendte tilbage med min Siel til deres Øphav! Ah! hun bliver ubevægelig og kold, medens mit Hjerte, som er sat i Flamme ved hendes Undigheder, gierne vilde forlade mit Legeme, for at kunne opvarme hendes. I mit Rasarie troer jeg, at kunne swinge mig ud af mig selv; jeg troer at kunne give hende mit Liv, og besiele hende med min Siel. O! lad Pygmalis en døe, for at leve i Galathea! — — Hvad siger jeg? o, Himmel! Dersom jeg var hende, kunde jeg jo ikke see hende, var jeg jo ikke den, der elsker hende! Nei, giv min Galathea Liv, men lad mig ikke være hende. O! lad mig kun stedse være en Anden, for stedse at ville være hende, for at see hende, for at elsker hende, for at elskes af hende — —

Henrykfrise, Quader, Døsfer, Begjærligheder, Naseri, Afsagt, forsørdelige Kierlighed, sorgelige Kierlighed! — o! hele Helvede er i mit opzorte Hjerte, — Mægtige Guder, velsigende Guder, Folkets Guder, som kende Menneskenes Lidenstaber, o! I have gjort saa mange Undervoerker for ringere Aarsager! Skuer denne Gienstand, skuer mit Hjerte, værer retsædige og fortiner Eders Ulter!

(Med en mere pathetisk Enthousiasme):

O Du, høie Væsen, som skuler Dig for Sandserne, og lader Dig føles af Hierterne; Du, Alverdens Siel, al Tilværelsес Ophav; Du, som ved Kierlighed giver Elementerne Harmonie, Materien Liv, Legemerne Solelse, og alle Væsener Form; hellige Ild, himmelske Venus, ved hvem Alt bevares og uafsladelig giensfødes, o! hvor er Din Ligevægt? hvor er Din udstrækende Kraft? hvor er Naturens Lov i den Solelse jeg fornemmer? hvor er Din livbringende Varme i mine frugtesløse Døsters Tomhed? Al Din Ild er sammenpræsset i mit Hjerte, og Dobens Kulde hviler over dette

Marmor; den Hylde af Liv, det flettes, er min
 Død. Åh! jeg venter intet Underværk; det har
 Silværelse, det maa ophøre; Ordenen er for-
 styrret, Naturen er kænker; giv dens Love bes-
 res Hertedommme tilbage, opret igien dens vek-
 giorende Leb, og udgyd Din guddommelige In-
 flydelse i lige Forhold. Ja, to Væsener flettes
 i Eingenes Hylde; del denne slugende Varme,
 som forlærer det ene, uden at besiele det andet,
 del den imellem dem! Det er Dig, som ved
 min Haand dannede disse Undigheder og disse
 Træk, som blot ventte paa Følelse og Liv; giv
 hende Halvdelen af mit, giv hende det Alt, om
 het maa saa være; det skal være mig nok at leve
 i hende! O, Du som værdiges at smile til de
 Dodeliges Hyldest; hvad ei føler, hædrer Dig
 ikke; udbred Din Hæder med Dine Værker!
 Skionhedens Gudinde, Æaan Naturen for den
 For nærmeste, at et saa fuldkomment Monstret
 skal være Willebet af hvad vi er til!
 (Han satter sig grabvis, yttrende Tillid og
 Glæde).

Teg faaer igien mine Sandser. Hvilkens
uventet Relighed! hvilket usorhaabet Med oplis-
vet mig paa ny! En dodelig Feber antændte mit
Blod: Tillidens eg Haabets Balsom giennem-
strommet nu mine Uarer; jeg troer at jeg føler
mig gienfedes!

Saaledes tiner Folelsen af vor Afhængig-
hed os stundum til Trost. Hvor ulykkelige de
Dodelige endog ere: naar de have paakaldet Gu-
derne, ere de mere rolige —

Men denne urimelige Tillid skuffer dem-
som giore assindige Dusser — Al! i den Til-
stand, hvori jeg er, paakalbes man Alt, og In-
tet hører os; Haabet, som bedrager os, er endo-
nu assindigere end vor Uttraa.

Skamfuld over saamange Forvildelser, tor
jeg ikke engang mere betragte deres Uarsag. Maac
jeg vil føeste Dinene paa denne uheldige Gien-
stand, føler jeg en ny Urolighed; en heftig
Hjertebanken quæler mig, en lønlig Rødsel hels-
ber mig tilbage — —

(Med bitter Spot):

— Kom! betrægt, Ulyksalige! bliv uforfærd;
vov at see paa en Støtte!
(Han seer hende oplyses, og vender sig forfærdet
og kummerfuld bort).

Hvad saae jeg? Gudet! hvad troede jeg at
see? Kjædets Gurve, en Glands i hendes Hine,
endegaa Brægeler — Det var ikke nok, at
jeg haabte Underværet; for at giøre mig fuld-
kommen elendig, har jeg da nu seet det! — —

(Ulykkes overvældet):

Ulyksalige! saa er det da afgjort — Dit
Raseri har naaet sit høieste Maal — Din
Fornuft forlader Dig ligesom Dit Genie. —
O, Pygmalion! beklag ikke Savnet deraf!
dens Tab vil bedække Din Skændsel. —

(Heftig Forbitterlse).

Den, som elster en Steen, er jo meget
lykkelig ved at blive en Drommer!

(Han vender sig om, og seer Statuen be-
væge sig og selv gaae ned ad Trinnene, hvorad
han for steg op til Piedestallen. Han synes

paa Kneæ med Hine og Haænder hævebe mob
Himlen).

Udsødelige Guder! Venus, Galathea! o.
Kogleri af en affindig Kierlighed!

Galathea

(rører ved sig selv og siger):

Mig.

Pygmalion

(henrykt):

Mig!

Galathea

(berører sig etter selv):

Det er mig.

Pygmalion.

Henrivende Blændværk, som trænger hen
til mit Dre, o, forlad aldrig mine Sandser!

Galathea

(giver nogle Trin, og rører ved en Marmorblok).

Det er ikke mere mig.

Pygmalion

(folger alle hendes Bevægelser, betagen af en
Sindsheftighed, af Henrykiser, som han har
Moie med at dæmpe; han lytter paa hendes

Orb, og giver Højt paa hende med en begjærlig Opmærksomhed, som næppe tillader ham at drage Beiret).

Galathea.

(træder hennimod ham og betragter ham; han reiser sig pludselig, breder Armeerne ud imod hende, og betragter hende med Henrykelse. Hun lægger sin ene Haand paa ham; han børver, tager Haanden, fører den til sit Hjerte, og bedækker den derpaa mitd brændende Rys);

Galathea.

(med et Sust):

Ah! atter mig!

Pygmati on.

Ta, kære og indtagende Pige! Ta, verry
bige Messerværk af mine Hænder, af mit Hjerte
og af Guderne: det er Dig, det er Dig allene;
jeg har givet Dig mit hele Væsen; jeg vil ikke
mere leve uden ved Dig!

Jean Jaques Rousseau
i hans sifste Dieblitte.

Stueespil

i een Act

af

Bouilly.

Personerne:

J. J. Rousseau.

Hr. Girardin, Eier af Ermenonville.

Therese Levassieur, Rousseaus Kone;

Jaqueline, hans gamle Huusholderske.

Etienne, Snedker;

Charles, hans Son, Snedkersvend.

Louise, en ung Pige, forlovet med Charles.

Duval, Boghandler.

Handlingen foregaar i Ermenonville.

Tørerindring:

For at bringe Rousseau paa Skuepladsen, for
at fremstille ham saaledes som han var, har jeg
maaetet lade ham tale ganste hans eget Sprog, og
bruge hans egne Ord. Af disse vil man finde man-
ge i dette lille Stykke, hvis Vredelse og Grundvold-
de ere. Jeg holdt det unødvendigt, at lade dem af-
trykke med særstilte Skrivter: Læseren vil vist lets-
telig kunne gjenliende dem.

Bouilly,

kunne have kostet ham Livet. Jeg glemmes aldrig hin sørækkelige Nat! — Jegsov; paa en gang vækkes jeg ved en forfærdelig Larm; min Mand^s Skrig sørækede mig op af Sengen; jeg styrter ind i hans Kammer, og finder ham som forvildet og aldeles kraftesløs! Han føer frem og tilbage, og stræbde at undvige de Stene, som en Flot Sværmer, ophidsede af Vin og Præsternes Hab, kastede ind af vinduerne til ham!
De Barbarer! de vilde stene ham!

Taquelle. O Gud! min stakkels Herrel — Men stig mig: hvad gjorde De da?

Therese. Det var i Begyndelsen af Vinsteren; Jean Jaques var som doende, og kunne neppe holde sig i Veiret; uagtet hans Tilstand, hans Bonner, hans Ustyldighed, maatte vi forlade Landsbyen Moutiers, og syede til Den Saint-Pierre, som ligger midt i Brienne-Seen. Der, omringede af Vand paa alle Kanter, saa at nige adskilte fra den hele øvrige Verden, troede vi om sider at undgaae vores Forfolgere; men deres Avind opdagede snart vor Ensomhed, og forviisde os alder! Habet, foragtet af Alle,

spottet hvor han kom, besluttede Jean Jaques at gaae over til Engeland; men han funde aldrig vænne sig til det Land; og da han under sit Ophold her erfoer, at han nu kunde vende tilbage til Frankrig, uden Fare for at miste sin Frihed, kom han atten til Paris, hvor han, for at fortjene Livets Ophold, i lang Tid maatte nodes til at skrive Noder. Men ak! hans Legemssvagheder toge til, og forbode ham endogsaa at forrette dette usie, aandsforsørende Arbeider. Han var nu paa Nippet at synke ned i den yderste Trang; men lykkeligvis havde han endnu nogle Venner tilbage, og blandt disse var Hr. Girardin; denne ødle, heimodige Mand tilbed os dette behagelige Fristed; uagtet sin Stolthed kunde Jean Jaques ikke modstaae hans Venner; han tog imod Tilbuden, og vi bosatte os her i Ermenonville. — See, nu veed Du Alt, min gode Jaqueline; det var omtrent paa den Tid, min Mand løb

Dig hente fra Geneve, for at hielpe mig at pleie
ham paa hans gamle Dage.

Taqueline. Og jeg, uagtet mine So
Var, jeg led ham heller ikke vente længe paa
mig. — Den gode Herre! — hvad han har
maattet udstaal! — Aa! hans gamle Veninde
Taqueline vilde med Hidtilens Glæde have deelt
og lindret hans Bekymringer! — Hvad De er
lykkelig, Madame: De har aldrig forladt ham.

Therese. Derfor har hans Fiender ogsaa
saa plaget mig nok. De Grusomme! da de saae,
at jeg var hans eneste Støtte, hans eneste Trost,
sogde de at skille mig fra ham: men aldrig har
det kunnet lykkes dem! Jo ulykkeligere min Jean
Jaques blev, jo fastere folde jeg mig knyttet
til ham!

Taqueline. Kære Madame! De har
ogsaa høstet Løn derfor: De er hans Kone!

Therese. O, dette Navn er mig uudsigelig liert! Jeg har saa inderlig ønsket mig
det. Som en svoren Fiende af Alt hvad der

net være saa ubarmhertig at tage dem fra Mo-
deren? O, Stan Jaques! her kiender jeg Dig
ikke igjen..

Rousseau. Fra Moderen, siger Du?
— ak! hun lever ikke mere. I Morgens paas
min Spadsretour var jeg henne at giøre mit
daglige Besøg til denne nydelige Nede fuld af
Unger, som jeg har fundet i Nætheden af Pops-
pelsen. Jeg havde valgt dit allergunstigste Dies
blik: Moderen maddede dem just. Jeg stod
skjult bag en Buſt, jeg betragtede og jeg bes-
undrede — o! hvor Naturen er skøn, selv
i dens ubetydeligste Idrætter! Efterat min vaks-
ke Giøgemoder havde madet sine Smaa, lod
hun dem slumre ind under sine Uninger, og fors-
lod dem derpaa ganske, ganske sagte, i det Haab
snart at bringe dem op Næring; men havd
seer? en forbistret Høg, som ventelig sad paa
Udlig, sprælte pludselig ned paa hende, og son-
derslader hende midt for mine Øine. — I vil-
lee mig ud, men — ja — jeg var sandelig

grædt over min Gjøgemoder. Hendes Aftombs
Skebne varde mig; jeg vilde ikke lade den om-
tomme; og nu har jeg bragt Her denne Nede-
smaa Morderlose, for at S. mine to kære Ven-
inder, skulle hielpe mig at opklætte dem og er-
statte dem deres Morder.

Taqueline. Lad mig kun faae dem;
Jeg veed hvad de skal have; jeg har klækket saa-
mange op, dengang jeg var lille. (Hun brin-
ger Reden ind i Rousseaus Kammer).

Therese. Min Ven, siden Du holder
taameget af disse fugle, saa ville vi sætte dem
i et Buur derinde i Kammeret.

Rousseau. Nei, nei, det bliver der ins-
tet af!

Therese. Hvad vil Du da giore med
dem?

Rousseau. Give dem deres Frihed, saa-
snart de have Kraft nok til at nyde den. —
Har Hr. Girardin endnu ikke været her?

Therese. Han har satet sig, at han ikke kunde komme og spise Frokost med Dig.

Rousseau. Saa beder jeg Dig: lad mig faae noget — thi jeg har en Appetit — !

Therese (trykkende hans Hænder imellem sine): Saamget desbedre, min Ven! saames get desbedre!

(Hun flytter det lille Bord frem; Rousseau sætter sig ved det, og hun paa hans højre Side. Jacqueline bringer Coffee, og Brød paa en Tallerken).

Rousseau (skrækker). Vær saa god, Kære Kone — der et til Dig, Veninde Jacqueline. (Han rækker en Kop til Jacqueline, som sætter sig paa hans venstre Side, men noget fra Bordet). Hvor jeg holder meget af, at see os faaledes samlede! J verdt nok, naar jeg er allene, kan jeg hverken spise eller drikke. Dersor, mine gode Veninder, naar J ville fornuie mig, saa maae J hver Dag drikke Coffee med mig.

Therese. Ja, min Ven, hver Dag.

Taqueline. Men paa det Villaar, at
De maa ikke komme saa sildig hjem fra Deres
Spadsering; thi jeg, faastnart jeg vaagner,
maa jeg strop have noget Varmt.

Rousseau. Hvorfor har I trukket Gar-
dinerne for vinduet?

Therese. Tolen skinnebe herind.

Rousseau (til Taqueline): Tien mig i-
at trække dem fra igien. (Taqueline gør
det, og sætter sig derpaa igien). De skuse det
Gronne for mig, og jeg finder det faa skient! —
Synet deraf gyder en Sodme, en synderlig
Valsom i alle mine Sandser! — dersor, naar
I see mig nær ved at døe, saa hør mig ud i
Skyggen af en Eeg, og da lover jeg Jer for, at
jeg kommer mig igien.

Taqueline. Ah, det er Tuuds nøk, at
tænke paa det; saavidt er De, Gud skee Lov,
endnu ikke kommen.

Rousseau. Måske snarere end Du
troer.

Therese. Min Ven! — hvilken Tan-
ke! —

Rousseau. *Uf! jeg er meget svag.*

Jacqueline. Det maa Herren ikke tænke paa; det maa Herren ikke tænke paa!

Rousseau. Det er let sagt af Dig, Veninde Jacqueline; Du er endnu rast og stærk, Du; men jeg —. Det er sandt, mine kære Veninder, har I været henne at see til den stakkels Michelle, den ulykkelige Enke, som er kommen i Barselseng med sit syvende Barn?

Therese. Nei, endnu ikke; vi gaae saa snart vi have drukket Gaffee.

Rousseau. *Tak!* — Jeg beder Jer: bring hende Alt hvad hun behoer. En Mor til syv fattige, faderløse Born er saa interessant, saa ørværdig! jeg kunde allerede have talte om hendes sorgelige Forfatning til Hr. Girardin; men saa havde han betrovet mig den Glæde, selv at helspe denne ulykkelige Kone, og jeg vil tilstaae det for Jer: jeg kan ikke over tale mig til at afstaar en Anden Beiligheden til at giore Godt.

Taqueline. Mig synes, jeg hører no-
gen; — jeg vil se, hvem det er.

Tredie Scene.

De Forrige. Charles.

Charles

(med Snedkerværktøj og nogle små Bræder).

God Morgen, gode Herre!

Rousseau. Ah, er det Dig? God
Morgen, Charles!

Charles. Her bringer jeg Dem Hyl-
derne til Dere's Bog-Reol.

Rousseau. Ja saa. Det er godt.

Charles (i en modfalden Tone): Det
var nærværd, jeg ikke kunde have holdt Ord, Hr.
Rousseau.

Rousseau. Hvorledes det, min Ven?

Charles (sagte): Ah!

Rousseau (til Therese): Jeg gaaer ind
med ham i mit Kammer; der vil jeg have
Eingene ordnede efter mit eget Hoved; gaae

Du imidlertid, min gode Veninde, og bring den stakkels Michelle hvad hun trænger til. — Kom med mig, Charles. (De gaae ind i Kammeret; Therese og Jacqueline følge ham med Dinene).

Tierde Scene.

Therese og Jacqueline.

Therese.

Lad os benytte os af det Dicblik, da Snedkeren er hos ham; jeg holder ikke af, at lade ham være allene.

Jacqueline (tager en Hankekurv). Her har jeg kommet det alifammen i.

Therese (aabner Cabinetsdoren paa Klem, og titter ind). Han sladdrer med Charles, og lader til at være sysselsat. Lad os skynde os, gode Jacqueline, at vi snart kan komme tilbage igien. (De gaae ud af Baggrunden. Man hører adskillige Hammer slag inde i Rousseaus Cabinet).

Femte Scen.

Rousseau (allene).

Denne Hamren volder mig Hovedpine. Jeg vil lade det unge Menneske fuldende sit Arbeide. Jeg er i Dag saa svag! — Jeg vil løse; maastee kan det adsprede mig. (Han sætter sig ved Skriverbordet, og prøver paa at løse i den Bog, som ligger paa Pulten). Himmel! mit Eyn er endnu svagere end ellers; jeg kan næsten slet ikke mere see. — O Du, hvis Aand opvarmer og trøster min Siel: Plutark! hvis jeg ikke mere kan løse Dine udødelige Skrivter, saa er det snart forbi med mig. — Jeg føler, at jeg er nær ved min Banes Ende. — Naar jeg paa ny giennemlober mit Livs Begivenheder, o, hvad er det da ikke et sorgeligt og sønderstidende Maleri! — hvormange Ulykkel har jeg ikke giennemgaaet! hvormange Øvrel har jeg ikke udstaet! — Foragt, Forræderi, Landsforviisning, Ned og Trang: Alt

G a

har dynget sig op over mig! — O, min
 Gud, da Du bestemde dette Hjerte til at bli-
 ve saa grusomt sønderstliidt, hvorfor stabbe Du
 det da saa omstølende? — (Han reiser sig med
 Kraft og Værdighed). Men jeg håber, at
 den Dag vil komme, da man skal velsigne
 min Idræt og mit Minde! — Ja, min
 Aand svinger sig ud i Fremtiden: jeg seer
 Masken reven af mine Forfølgere, jeg seer dem
 ikke mere torde besmitte mit Navn; jeg seer
 Nationer, bragte af Wildfarelsen, rødme over
 de Slag, hvormed de knuusde mig! — Sær-
 beleshed S., som jeg saa uafståelig har elsket,
 Transmænd! — I ville engang i Tiden stienle
 min Ase Taater, og da ville I sige: „Jean
 Jaques elskede os; og vi have kunnet have ham!
 Han vilde oplyse os, og vi have kunnet vandre
 hans Skrifter! han vilde giore os frie, og vi
 have kunnet angribe hans Frihed!“ — Stort
 Gud! lad mig, inden jeg dør, høre disse Mag-
 disse Beklagelser, der ere saa nødvendige for mit
 Hjerte! og hvis jeg ikke mere er til, o! da lad

dem i det mindste lyde ned i min Grav! (Han sætter sig).

Sixte Scene.

Rousseau. Charles.

Charles.

Jeg er færdig, Hr. Rousseau. Vil De nu behage at see, om det er efter Deres Ønske?

Rousseau. Det behøves ikke, min Ven; med Arbeidere som Dig er man altid sikker på at være tilfreds. — Men hvad fattede Dig, Charles? Du seer saa bedrøvet og mismodig ud.

Charles. Det har jeg nol Varsag til, Herre! — I Morgen bliver min Fader kanskje lastet i Fængsel!

Rousseau. Himmel! den retslafne Mand? og hvorfør vil man da straffe ham?

Charles. Fordi han har biulpet en af sine Venner i Noden. — I Gjor var vor salig Nabo Michel i stor Krang for hundrede Rigsdaler

ler; min Fader havde dem ikke selv, men
 støffede ham dem til Laans hos Hr. Girardins
 Forpagter Dumont. Denne haarde og gierrige
 Mand laande Michel denne Summa til svært
 Renter og med min Faders Caution. Nu veed
 De, at den stakkels ulykkelige Michel er død for
 et halvt Aar siden og har efterladt sig en Kone
 med sex Børn. Obligationen er forfalden; vi
 kan ikke betale, og den ubarmhjertige Dumont
 forfolger os med saamegen Strenghed, at i Mors-
 gen skal min Fader i Fængsel, og jeg jages baas-
 de fra Huus og Hjem, som Dumont bemægtis-
 gør sig i Dag; — men alt dette, gode Herte, er
 endda kun Halvdelen af mine Bekymringer: —
 Dersom De vidste — Jeg var paa Nippet at
 ægte en riig Muurmesters eneste Datter, som
 hoer tæt herved. Vi har elsket hinanden fra
 Barnsbeen, og nu skulde vi just knytte den
 Pagt, vi begge to saa længe og sao inderlig har
 ønsket; men i Dag har min Kærestes Fader
 taget sit Ord tilbage, fordi han er bange for, at
 denne Sag skal bestemme min Familie!

Rousseau. Utsaa mister Din Faber sin
Gre, sin Frihed — Du, unge Mand, Dit
Levebrod, Din Kæreste? og det for 100 Rigs-
daler! — O, hvorfor har jeg dem ikke i min
Eie! de skulde strax være Dine.

Charles. Gud velsigne Dem for Deres
gode Villie! — Jeg veed De er ikke riig, ungs-
tet alt det Gode De givt her i vor Landsby; men
man behøver juist ikke altiib Guld, for at
tiene sin Næste, og det beroer kun paa Dem,
Hr. Rousseau, at redde mig ud af min Fortviv-
else.

Rousseau (reiser sig hurtig): Paa hvad
Maade? Forklar Dig!

Charles. Hr. Girardin baade elster og
ærer Dem; han besøger Dem hver Dag; hav-
den Godhed at afmale ham vor sorgelige Forfat-
ning, at fortælle ham, hvor haard hans For-
pagter er, og da maa ske —

Rousseau (med Foleissens Fib): Ja,
Du har Ret! — ja, jeg skal tale med ham i
Dag — endnu i denne Morgenstund, thi

han kommer her — o, jeg lover, at jeg skal
virke Opsetteisse; forlad Dig paa mig!

Charles. O, Hr. Rousseau! De stien-
ker min Fader, min Louise Livet! — og jeg
vil skyde Dem —!

Rousseau. Intet, min Ven, intet!
den største Fryd er i dens Hjerte, som Fabie
Glæden. — Gaar, unge Mand, gaae at henvi-
lige Din Faber, at troste Din Louise; og vær
vis paa, at intet skal kunne forhindre Dit Giv-
termaal.

Charles. O, hvorfor kan jeg ikke afma-
le Dem Alt hvad De indsynder mig, Alt hvad
der foregaaer i mit Hjerte! men her, gode Herre,
soel her, hvor det banker! (han knuger Rouss-
seaus Hænder op til sin Barn). See Tanier-
ne i mine Vine: dette vil bedre beskrive Dem
min Følelser, end Alt hvad jeg kunde sige!
(han gaazt).

Syvende Scene.

Rousseau (allene).

Den elstværdige, unge Mand! hvilken
Oprigtighed! hvilken levende Følelse! — Hans
Alder, hans varme Hjerte og især hans Stand
— alt dette minder mig om Emil — o, frydes
fulde Grindring! — ja, jeg vil være hans Vel-
goster, om jeg endog saa selv —

Aattende Scene.

Rousseau. Theresé. Jacqueline.

Duval.

Jacqueline

(i Døren til Duval):

Behag at træde herind; min Herre.

Theresé (til Rousseau): Her er en
Mand, som vil tale med Dig.

Duval. Deres Diener, Hr. Rousseau?
— De givender mig nok ikke igjen?

Rousseau (reiser sig og betrægter ham noie). Ah! — det er Dem, Hr. Duval! Hvad det glæder mig at see Dem! — Hvordan lever Hr. Rey?

Duval. Upperligt, min Herre. Han har sendt mig i Forretninger her til Egnen, og pålagt mig med det samme at besøge Dem og levere Dem dette Brev.

Rousseau (tager Brevet): Jeg beder Dem: sid ned!

Duval (bukker). Nej, jeg takker; jeg kan kun opholde mig et Diblitz.

Rousseau (forsøger at læse Brevet, men flyr det derpaa til Thérèse). Der, min gode Veninde; tien Du mig i at læse det; jeg har paa nogen Diiid ligesom en Taage for Vinene.

Thérèse (tager Brevet, betragtende Rousseau med ængstelig Uro, og læser derpaa. Duval tager imidlertid en Pung op, og tæller Penge paa Skriverbordet):

,Min Herre! Udbetalingsterminen for de
300 Livres, som jeg har været saa lykkelig,

„at bevæge Dem til at modtage, er forfalden
 „i Gaar; jeg sender Dem altsaa denne Sum-
 „ma med min Fuldmægtig, som i Dag reiser
 „til Ermenonville. Søn Nygtet gaaer i Pa-
 „ris, skal De være i den yderste Trang. De
 „kiender min Formue; den staarer til Deres
 „Raadighed. Min Belgier! De har de
 „helligste Rettigheder til den; De veed, at det
 „er Deres Værker, som have hjulpet mig, at
 „erhverve den.“

„Ney, Bøghandler.“

D u v a l . Her ere Pengene, rigtigt talte.

Rousseau (rort): Jeg befinde mig
 altfor svag til i dette Dieblik at kunne svare
 Hr. Ney; siig ham, at hans Tilhud har rort
 mig til Daarer; — men, at jeg ikke mangler
 noget i dette Fristed, og at jeg er saa lykkelig
 her, som det er mig mulig at være. Omfavn
 den reiseafne Ney ret hiertelig paa mine Beg-
 ne. — Lev vel, Hr. Duval! jeg ønsker Dem
 til Lykke med at have saa brav en Mand at
 arbeide under. (Duval gaaer).

Niende Scene.

Moureau. Theresé. Jacqueline.

Rousseau

(hældende Pengene i Pungen, medens Gruen-
timmerne følge Duval til Døren):

Teg havde ikke ventet at faae disse Penge i
Dag. — Himmel! der falder mig noget ind!
— det er jo netop den Summa Charles beho-
ver! — o, dersom jeg kunde — (han staaer
op). Lad mig først see, om det er mig mu-
ligt, at anvende dem til det Brug. — Siger
mig, mine kære Veninder: Skylde vi noget bort?

Jacqueline. Nei, Herre; det Lidet jeg
klober, betaler jeg altiid contant.

Theresé. Hvorledes skulde vi giore
Gield? Folkene her i Landsbyen kappes jo om,
at tilbyde os Alt, hvad vi behøve til Livets
Ophold. Teg har ogsaa endnu næsten alle de
Penge Du har givet mig.

Rousseau (sagte): Saa kan jeg da

(Skuepladsen forestiller et simpelt meubles-
ret Værelse; paa høire Side en Dør, som gaaer
ind til Rousseaus Sovekammer. Ved Døren et
Skriverbord med en lille Pult, hvorpaa ligger
en Quartant. Paa venstre Haand et Fag Bin-
duer med foretrukne Gardiner. Indgangen er i
Baggrunden; paa den ene Side af Døren et lit-
le dækket Frokostbord; paa den anden Side et
Elaveer, hvorpaa Partituret af Landshy-
spaamanden ligger opslaaet.)

Første Scène.

Therese og Jacqueline (sidde og arbeide;
den Første syer og den Anden strikker).

Therese.

Det kom mig for, som jeg hørde Klokkern
taae ni,

Jacqueline. Ja, Madame.

Therese. Min Mand bliver længer borte i Dag end han pleier.

Jacqueline. Morgenstunden er saa smukt! — Og desuden veed De jo nok, at naar Mr. Rousseau er ude at spadsere, og saa falder hen i sine Drømmerier —

Therese. Ja, det er saadt nok; — men det begynder dog allerede dt klive meget heedt — Han skulde dog vel ikke være kommen noget til? —

Jacqueline. Hvor falder Madamen nu paa det? Det har ingen Fare.

Therese. Aa, liere Jacqueline! paan no-
gen Tid mærker jeg, desværre! at hans Organer
svækkes aldeles. — Han faaer aldrig Sovn, og
jeg frygter, at han maa snart bukke under for
sine mange Legems-Svagheder!

Jacqueline. Vist ikke, liere Madame;
hans gode Uppetit holder ham i Veiret, kan De
troee. Desuden har De jo selv sagt mig, at i
samfulde tyve Aar har Mr. Rousseau omrent
varer i samme Tilstand; jeg, som har kiendt

ham lige fra han kom til Verden, jeg veed endnu aldrig, at jeg har seet ham saadan hvad man kalder: ret fuldkommen friist. Nej, vær De kun rolig, og troe De mig: Himlen vil understøtte vor Omhu, og unde os den Lykke, at vi maae beholde ham endnu i mange Aar.

There se. Det er sandt: den Rosighed han nu nyder her i dette Fristed, synes allerede at bringe ham til at glemme hans Sorger.

Ta queline. Saa han har da gaact meget igiennem i sit Liv?

There se. Aldrig blev noget Menneske i Verden grusommere og mere uretfærdigen førfultgt.

Ta queline. Aa, fortæl mig noget om det! Jeg har i saa lang Tid været adskilt fra min gode Herre, at jeg veed slet intet af Alt hvad der er haendet ham siden han forlod Ge-
neve.

There se. Hans Ulykkers Begyndelse regner jeg fra det Dicblit af, da hans Emil kom ud i Paris.

Jacqueline. Emil? — er det ikke den
Bog, som han sommetider læser for os om Hfier-
nen, og som jeg aldrig kan høre uden at græde?

Therese. Jo, kære Jacqueline. Dette
Skrivt paadreg ham de Lærdes Misandelse og
Præsternes Had; Alle, endog saa hans for-
dums Venner, blev hans Forfolgert. Man
beskyldte ham for at vække Epliid; man
handlede ham som en ugudelig, dumst, afständig
Mand; fort sagt, man vilde lade ham fast
i Fængsel, og han nødtes til at forlade Frank-
rige. Han vilde bosætte sig i Geneve, men der
blev han ogsaa snart jægtet bort fra. Da han
var forvist fra sit Fædeland og fra det Sted,
han elskede højest, begav han sig til Schweiz,
som han ligeledes snart maatte forlade, og nu
tog han sin Tilflugt til Landsbyen Moutier.
Der gjorde han Bekendtskab med Lord Mar-
shal, hvis Minde endnu saa ofte rører hans
Hjerte. Elset, øret i denne Landsby, fordi
hans daglige Idræt var at seuke Lykkelige, fatta-
de han det Forsæt, at tilbringe sine øvrige Dage
der, da hans Hjender valde et Oprør, som næst-

enbnu forege. Antallet af de lykkelige jeg har gjort! — (høit): Jacqueline!

Jacqueline. Herre.

Rousseau. Gaae hurtig ind til Etienne, Snedkeren her sæt ved, og siig til hans Son Charles, at jeg har noget at tale med ham om, og at han maa komme strax; — hører Du? strax!

Jacqueline. Jeg løber, Herre! jeg løbet! (Her træder Hr. Girardin ind; og Jacqueline gaaer).

Eiende Scene.

Rousseau. Hr. Girardin. Therese.

Girardin.

God Morgen, min liere Jean Jaques! — Deres Dienar, Madame! — Naa, min Ven! hvordan staar det med Helbreden i Dag? (Han trykker Rousseaus Haand).

Rousseau. Ikke med det Bedste, Hr. Girardin, ikke med det Bedste.

Girardin. Jeg finder Dem ogsaa virkelig noget forandret; — men De maa berolige Deres Sind; det er intet. — Jeg funde ikke komme og spise Frokost med Dem; det fortrod mig ret; men jeg havde Regnskaber at imodtage, Værkerne at eftersee; — men det er sandt, Jean Jaques: veed De vel, at jeg bliver vred paa Dem? det er et heelt Seculum siden De har besøgt mig!

Rousseau. Jeg føler det Smigrende i Deres Bebreidelse; men paa nogen Tid soekkes mine Been; det kostet mig Moie at gaae; — og desuden, min Ven, som jeg har sagt Dem hundrede Gange; min frugtsomme og uafhængige Caracter er ikke stukt for de store Selskaber, hvor alting er Drang og Ceremoniel.

Girardin. Hvad kan vel genere eller mishage Dem hos mig? Hele min Familie elsker og ærer Dem som en Gaber; enhver kappes om, at forekomme Deres Onsker og vise Dem sin Hengivenhed. — Kære Jean Jaques, jeg beder Dem baade for Deres Bimmers og

Deres egen Skyld: forjag dog dette Menneskehad, som saa at sige udtørter Deres skinnende Siel! vær ikke mere saa tilbøjelig til Eensomhed, saa folkesky!

Rousseau. Kan man undres over, at jeg holder af Eensomhed? Paa Menneskenes Ansigter seer jeg kun Fiendskab, og Naturen smiler altid ad mig.

Therese (gaar ud af Sidedøren).

Girardin. Jeg tilstaaer, at aldrig havde nogen Dodelig større Uarsag til at beklage sig over sine Medmennesker end De, og at de virkelig selv have givet Dem Ret til at have dem.

Rousseau. Jeg hader dem ikke, thi jeg kan ikke have; men jeg kan ikke lade være at føle den Foragt de fortiene, eller afholde mig fra at nytte den.

Girardin. Meget vel! men med et saadant System giver manoste sine Fiender Bagben i Hænderne imod sig: De har selv haft den sorgelige Erfaring.

Rousseau. Jeg veed, at mine Forsøgere hore ikke op, at bagvælte mig, at smedde

Nænker imod mig; men hvad bryder jeg mig der
om? Jeg leør ad alle deres Anslag; og jeg
nyder min egen Selvbevidsthed, til Trøbs for
dem. — De Umennesker! — de kunne ikke
berøve mig alle Livets Goder; og takket være
De, min ædle Belgierer! jeg nyder endnu
Venstabs Godheder, Venstab, det hellige
Baand, - som jeg fædse tilbad, og som saa
mange Gange gjorde min Ulykke!

Girardin. Ja, jeg er Deres Ven!
Jeg gjor mig en Utre af at være det. Erværs-
lige, ulykkelige Mand! hvo kunde kende Dem,
og nægte Dem en Plads i sit Hjerte? O, den
fliggneste Dag i mit Liv var den, da De oms-
sider gav efter for mine indstændige Bonner, og
medtog en Tilslugt paa dette Sted! hvor det
er blevet mig kiert fra den Eud De beboer det!
Jeg kan ikke gjøre et Skridt her, uden at være
ufreds med mig selv, uden at finde Deres
Spoor, Deres Billede, og uden at sige til
mig selv: jeg har ydet den Trængende min
Skrib! jeg har hjulpet den rejsfæne Mand;
jeg har unddraget dette Kartuhundredes første Phis

Iosoph fra hans Gienders Raseri; med ett Ord:
Jeg har frest Genie og Dyder! — O, Gran
Jaques! hvor er den Fryd, som kan ligne
denne? og hvad større Held kunne Anseelse og
Rigdomme nogensinde forståsse det menneskelige
Hjerte?! (De omfavne hinanden).

Roussau. Hvor Hjagtelse af Mennes-
ker, som selv ere Hjagtelse værdige, frem-
bringer en synderlig Følelse i Sjælen! — God-
modige, fynsførende Mand, min øble Unders-
stalter, De allene opvarmer dette Hjerte, som
Ulykke og Alderen have ligget! De allene brin-
ger mig til at glemme mine Sorgs! — Hvors-
ledes skal jeg nogensinde kunne vise Dem al min
Eckiendelighed?

Girardin. Hvorsledes? — ved stribse
at ansee mig for Deres Ven; ved ofte at aabs-
ne mig Deres Hjerte; ved ofte at lade mig ind-
syde det al den Trost det behover! — Men,
tilgiv mig, kære Jean Jaques: jeg nødes til
at forlade Dem; jeg skal hen og see til en
Ulykkelig Enke, som man har ralt til mig om,

og som boer kun et Par Tin herfra; jeg kommer strax tilbage; jeg spiser til Middag hos Dem, og saa skal vi have vort Partie Schack; det vil adsprede Dem. (Charles træder ind, bliver i Baggrunden, og seer efter Girardin, som Rousseau følger til Døren).

Ellevte Scene.

Rousseau. Charles.

Rousseau
(vendende tilbage):

Ah, bet er Dig, Charles?

Charles. Ja, Hr. Rousseau; jeg kommer som De har besalet. — Nu har De talst med Hr. Girardin, og De har vist sagt ham — Skulde min Sorg, skulde vor Forfatning røre ham? O, kære gode Herre! skynd Dem og giv mig enten Liv eller Død!

Rousseau (rækker ham syrig Pengepenningen): Det har Du Dine 300 Livres.

Charles. Hverledes, Hr. Rousseau! —

Rousseau. Der har Du Dine 300 Livres, siger jeg Dig! tag dem, og gaae, gaae og betal Din Faders Gield.

Charles (tager Pungen). Gud! (Han lægger sig for Rousseaus Foddet).

Rousseau. Reis Dig, unge Menneske; staae op, siger jeg. — Denne Stilling er ydmygende baade for Dig og for mig.

Charles (staaer op). O, dersom jeg kørde —! (Han gior en sprig Gebærde til at ville omfavne Rousseau, men standser pludselig igien; Rousseau udbreder strax sine Arme imod ham, og han skylder sig i dem). O, Hr. Rousseau! hvormeget skylder jeg Dem ikke! Jeg vidste nok, at Hr. Girardin kunde ikke afslaae Dere's Bonner. — Hvilken værdig Mand! — Men stig mig, kære Herre, paa hvor lang Tid laaner han os denne Summa?

Rousseau (forundret og forlegen): For stedse, min Ven: han skenker Den den.

Charles. Hvortledes! skenker os den?

— nei, paa den Maade tager min Fader aldrig berimod.

Rousseau (som før): Nu vel! — Din Fader kan da betale ham den tilbage, naar han engang faaer Evne dertil.

Charles. Paa det Vilkaar vil jeg bringe ham den. — Tiden iles. — O, aldrig kom nogen Belgierning paa et nödterftiges Sted — Kiere Herre, dersom De videsde — Da jeg gik hjemme fra, saae jeg allerede langt borte nogle Rettsbetienter komme; — de saae saa vist paa vort Høus; og maatte — !

Rousseau (ivrig): Saa ill da, unge Menneske! ill og befrie Din Fader!

Charles (lidenskabelig, i det han kysser Rousseaus Hænder): Ja, jeg løber — ja, Kiere Herre! — O, hvor man har fuldkommen Ret, naar man siger, at De er det godmodigste og bedste blandt alle Mennesker! (hans iles ud).

Xolvte Scene.

Rousseau (alleno):

Han tog seil af Giveren; saameget des-
bedre! — Havde han vidst, at disse Penge
kom fra mig — han veed, at jeg er fattig
— jeg kiender ham: saa havde han ikke taget
imod dem. — Hvad det er en sed Lykke, at
kunne være sine Medmennesker til Gavn! men
æ, hvorfor skal jeg kun saa sielden nyde den?!
— Den Bildfarelse, hvori jeg har labet denne
unge Mand blive, volder mig en uudsigelig
Glæde! — Slabe Lykkelige under sin Belgis-
ters Mavn: det er paa eengang at opfylde
Menneskelighedens og Taknemmelighedens Plig-
ter; det er at forskaffe sig to Nydelseer for een!
— Men hvad jeg piudselig føler en rasende
Smerte! — en dødelig Kulde iisner alle mine
Sandser! — — (Han stotter sig op til Skris-
verboret, og synker om i Lænestolen, som
faaer ved det). Hr. Girardin kommer snart
tilbage; jeg vil forsyne mig med det, som

mit Hjerte alt i lang Tid har tilstønkt ham.
 (Han søger i Pulten, tager adskillige Manuscripter frem, som han med megen Møie gien-
 nemseer, i det han holder dem tæt op for Øj-
 nene; ved et af disse duæler han, giennembla-
 der det med en fornøjet og rørt Mine, og puts-
 ter det derpaa ind under sin Vest, som maa
 være halvt opknappet). Jeg hører nogen; lad
 mig skuse min Tilstand, og stræbe ikke at for-
 strække nogen.

Trettende Scene.

Rousseau. Jacqueline.

Jacqueline

(stakaandet):

Han kommer, Herre, han kommer!

Rousseau. Hvem?

Jacqueline. Charles, som De besa-
 lede mig at hente.

Rousseau (med et godlidende Smil):

Jeg har talst med ham, Veninde Jaqueline;
han gik nu nylig hersra.

Taqueline. Uh, saa var det nok ham
 jeg modte? han løb saa stært, at jeg ikke en-
 gang kunde siende ham.

Fjortende Scene.

Rousseau. Taqueline. Hr.

Girardin.

Girardin.

Som De seer, blev jeg ikke længe borte.

Rousseau (reiser sig med Meie): Jeg
takker Dem.

Girardin. Jean Jaques, De har bes-
gaaet et Ran imod mig.

Rousseau. Et Ran!

Girardin. Som Eier af dette Gods er
bet min Pligt at hielpe de Ulykkelige her findes;

af alle mine Nettigheder er det den, jeg elſt
høiest, og —

Rousseau. Ah, jeg forstaaer Dem
De kommer fra Enken Michelle?

Girardin. Metop; man havde - tal
til mig om hendes ulykkelige Forfatning; ja
vilde bringe hende Hjelp —

Jacqueline. Og saa fandt De Arbeidt
giort? — Ja, min Gud! det kommer af
at min gode Herre kan ikke taale at see noget
libe. Den arme stakkels Kone! — fra den
Dag hun kom i Barselseng, har hun ingen
ting manglet; og hendes Born ikke heller; de
ere saa kienne, saa elſtværdige! — ikke sandt
min Herre? Jeg er Gudmoder til det sidste
og med Guds Hjelp-tænker jeg nok —

Rousseau. Det er godt, Veninde Ja-
queline, det er godt. — Lad os være alle
— det beder jeg Dig om.

Jacqueline. Hvad befaler Herren?

Rousseau. Lad os være allene, sig
jeg, saa givt Du mig en Dieneste,

Saqueline (sagte): Maar de To komme sammen, maa man aldrig blive hos dem. (Hun gaaer ud af Sidedoren).

Femteende Scene.

Rousseau. Girardin.

Girardin.

Naa? skal vi nu have vort Partie.
Schak?

Rousseau, (af hvil Tone man kan høre,
at han vil dølge en piinlig Smerte): Oh! nei,
nei, det er umuligt! —

Girardin. Hvorfor?

Rousseau. Jeg har ikke Kræfter deraf
til.

Girardin. De liber da meget?

Rousseau. Ja, min Ven — ja, meget,
det forsikrer jeg Dem — jeg kan nepp
holde mig i Veiret.

Girardin. O, Himmel! De ængster

mig! — (Han bringer ham en Støel). Se her, sæt Dem.

Rousseau (sætter sig). Jeg føler mig som tilintetgiort! —

Girardin (understøttende ham; sagte): Han kan neppe drage sin Aande! (høit): Wie, jeg vil falde paa nogen.

Rousseau. Nei, nei; jeg beder Dem: Lad det være — det vilde kun fortære min Kone, min Huusholderke. — Torgift ikke mine sidste Drieblikke!

Girardin. Detes sidste Drieblikke! O, hvad siger De der!?

Rousseau (med et roligt og gudhengivent Smil): Det er forbi, min Ven — ja, jeg føler det — jeg føler, at jeg gaar ud af dette Liv.

Girardin. De sonderflider mit Hiette! — med hvilken Rolighed, hvilken Kolfsindighed —

Rousseau. Det underer Dem, min Ven? — Den, som har forsøgt at leve saaledes, at han ikke behøver at tænke paa Døden; seer den

uden Røbsel komme. — Den, som slumrer ind
i en Faders Arme, ængster sig ikke for Døvaag-
nelsen. — Vi skulle da forlade hinanden! —
men det bliver ikke for stedse; der gives — om
det kan man ikke twile! — der gives et Sted,
hvort de gode Hjertter atter skulle foreenes; dette
Hæab var stedse min Trost i mine Ulykker! —
Men forend vi skilles, maa jeg opfylde en hellig
Pligt, maa jeg give Dem et Pant paa mit Ven-
skab — paa min Erkiendtlighed. — (han tager Ma-
nuscriptet ud af sin Bætm). See her — det
er al den Rigdom jeg har tilbage — det er det
Kiereste jeg ejer! — gib det Sundum maa mina
de Dem om den usykelige Enchoer og om de
Belgierninger, hvormed De har overest ham!
— det er Manuscriptet af mit Selstabelige
Samfund.

Girardin. Gud! (han tager Manuscrip-
tet, kysser det mange Gange, og trykker det derpa-
op til sit Hjerte). De kunde aldrig giøre mig
en dyrebare Foræring! — jeg modtager den
med al den Henrykelse — al den Wrefrygt,
som den indskyder! — Her er det da, dette

ubødelige Værk, som indsætter Mennesket i alle dets Retligheder, ved at giøre ham fri og til sine Brødres Lige! — Man skulde næsten sige, at det er Gud, ja, Gud selv, som har dicteret dette Skrivt, for at igienoprette Naturens Orden og grunde Samfundets Lykke. — O, store Mand! hvo kan nogensinde, efter at have læst dette Værk, troe, at det har pådraget Dig Dine Medmenneskers Had? at det har banlyst Dig fra Dit Fædreneland, fra Frankrig, fra næsten hele Europa? — O! hvor høilig vil det ikke engang hævne Dig for hvad Du har suđt! Ja, jeg vil, at dette Skrivt inden Aachundredets Ende skal være indgravet i Alles Hjertter! jeg vil, at det skal stelle Dig Borgerkroner, reise Dig Krestøtter! jeg vil, at det skal vorde Grundloven for Frankrigs Frihed! —

Rousseau (rejsende sig med Geniets fulde Sild): Det troet De? — Velan! det har jeg stedse tænkt! — O! denne Tanke giver mig al min Kraft tilbage! — Ja, lad Frankrigs Sonner følge mine Grundsætninger, lad

dem understøtte mine Arbeider: og snart skulle de da sonderbryde alle de Lænker, som forneds dem! snart skulle de da blive det første Folk i Verden! Jeg forudseer det: de ville faae mange Sædvaner at afslasse, mange Goddomme at overvinde, mange Hindringer at betvinge; men hvad siger det? At hvad Mennesker have gjort, kunne Mennesker nedbryde! — (Han segner ydeist udmattet tilbage i Stolen). Jeg har, min Ven, nu kun sen Bon at giøre Dem: — De har været min Belgiorer, vær ogsaa min statkels Thereses! Min Kone er svag og let at bedrage; mine Fiender have ofte bagvæsset hende; men hendes Lænkemaade er reen, og jeg føls der hende min Hsingtelse. Jeg maa forlade hende — desværre, uden at kunne efterlade hende det, hvorfaf hun kan ernære sig efter min Død!

Girardin. Beholder hun ikke Dere's Navn? Titelen af Dere's Kglæfælle? Berolige Dem, min Ven! og troz, at Frankrig vil aldrig taale, at den, der har opoffret sit Liv til at pleie, at forlænge Dere's — at Jean Jaques

Rousseau, trofaste Ledsgarerinde nogensinde skulde vansmægte i Nød og Mangel.

Rousseau. Jeg modtager denne Spaabom — Sælje tilfælde anbefaler jeg hende til Dem; — men hvor er hun? — Jeg vilde saa gjerne se hende — thi jeg føler, at jeg er ikke vel. —

Girardin. Der kommer hun! O Himmel! hvordan skal man kunne sige hende — ?

Rousseau. Tving Dem, min Ven, tving Dem, det beder jeg Dem om! Lad os dog ge hende min Tilstand indtil mit sidste Dicblik.

Septende og sidste Scene.

Rousseau. Girardin. Therese og Jacqueline (komme ud af Sovekammeret). Etienne, Charles og Louise (fra Baggrunden).

Charles

(pegede paa Girardin):

Der er han, min Fader! der er vor Velgjører!

Etienn e (til Girardin): O, naadige
Herr e! hvorledes skal vi udtrykke hvad vi skylder
Dem! — Uden Dem havde jeg mistet min Ere,
mit Levebrod!

Charles. Uden Dem havde jeg mistet
min Louise!

Louise. Uden Dem var Charles aldrig
bleven min Mand!

Girardin. Hvad er det I mene, mine
kære Venner? forklarer Jer!

Charles. O, sog ikke at forstille Dem!
sog ikke at undvige Udgrydelsen af vor Taknemmelighed! — Hvad, naadige Herr e! er det ikke Dem,
som har ladet mig tilstille 300 Livres til min
gamle Fader?

Etienn e. Og som vilde drive Dere s
Ædelmodighed til at giøre mig en Gave deraf?
— men jeg vil blot modtage dem som et Læn,
og jeg kommer, naadige Herr e, jeg kommer
for at give Dem mit Bevis derfor. (Han vil
flye Girardin et Papir).

Rousseau (sagte, med næsten brudt
Stemme); O! hvilket synderligt Drieblik!

Girardin. Jeg ved ikke, mine Venner, hvad dette betyder; hvem har da leveret *Ser den Summa I tale om?*

Charles. Hr. Rousseau; for et Døeblik siden.

Therese. Jeg gætter Gaaben; han får for den Pension af 300 Livres, som hans Boghandler giver ham; og efter det jeg hører, efter det jeg har seet, er jeg vis paa, at han har anvendt denne Summa til at hælpe disse retskafne Folk.

Girardin. Ja, jeg læser det i hans Ansigt! Mine Venner, der — det er Jesu virkelige Belysning!

Alle. Gud! (De omringe Hr. Rousseau; Charles og Louise kæste sig for hans Hænder, en paa hver Side; Therese, Jacqueline og Etienne kysser hans Hænder).

Rousseau (i en afmægtig Tone, og bistrængende dem Alle meget tort): Skaarer mig — det beber jeg Her om! — Jeg ved ikke — Skaarer mig!

Girardin. Hvilket skært og hjerterørende Materi! O Gud! et saadant Væsen paa Jorden er Dit fuldkommeste Billide! hvorfor vil Du berøve os ham? hvorfor tilstæder Du ikke, at hans Dages Tal maa ligne hans Dydernes?! —

Therese. Hvad siger De??

Rousseau. Det er mig ikke længer muligt, at belge det —: I see mig i min Dødsstund. —

Therese. Hvad, min Ven! —

Jaqueline. Min eiegode Herre!

Rousseau. Min Kone, giv mig Din Haand — (til Girardin): min Ven, rof mig Deres — lad mig endnu engang trykke dem til mit Hjerte! — — Louise — siig mig, Louise — vil Din Fader samtykke i Deres Giftens maal?

Louise (med heftig Graab): Ja, Eiere Herre! Tak skee Deres Gotbed, Deres Vel-Sierninger: vi blive foreenede.

Rousseau. Vilan! saa har jeg gjort et godt Brug af mine Penge! — (til Etienne, i det han sammenfoier Charles's og Louises Hæns der): see her Renten jeg fordrer af dem — her er Du, Fader Etienne? det er al den Rente jeg fordrer af dem. — Giv mig den Dieneste, at aabne vinduet der, at jeg kan have den. Lykke — endnu en Gang at see Solen!

Toqueline (aabner hurtig vinduet; Girardin og Therese understøtte Rousseau; Etienne, Charles og Louise groups pere sig em ham i Smittens og Beundringens Stilling).

Rousseau. Hvor denne Dag er reen og klar! O! hvor Naturaen er stor! — Seet I — seet I dette umaadelige Lys? — Det er Gud! — ja, Gud selv, som aabner mig sin Barin, og som kalder mig til hifst at nyde den evige og usoranderlige Fred, som jeg saa inders ligen havde ønsket! —

(Han segnir tilbage i de Hosstaendes Arme og)

Døkket falder.

Portraitet

eller

Misforstaafserne.

Comedie i een Act;

etter

Arresto.

Personerne:

Gustitsraad Nerdam.

Frue Nerdam, hans Kone.

Doctor Dalby.

Emilie, hans Datter.

Carl Ulsted, Landofficier.

&
Handlingen foregaaer i Dalbys Hauge.

Ørste Scene.

Emilie

(allene, kommer fra en Allee).

Ah! — er jeg dog nu endelig engang et
Dieblik allene? — de forbistrede Kort! og den
endnu mere forbistrede Slabber! — Hvor ond-
kabsfuld Frue Falner hvidskede mig i Dret:
„om hun måtte gratulere mig til min For-
delse med Kammerraad Grondal?“ — Carl!
Carl! dersom Du videbe hvad jeg lider for Din
Skuld! — (Op hold). — Hvor han kan
være henne! Nu har jeg næsten ikke set ham i
et heelt Aar, ikke engang havt Brev fra ham
i to samfulde Maaneder! Og min Farer, der

onster saa meget, at jeg skal give mig ind
 Kammerraaden! — — Hvad jeg dog er en
 ulykkelig Pige! Man leenges saameget efter at
 faa en Ester, og naat man har faaet en,
 hvad folger der da med? — (Ophold). —
 De savne mig vist inde ved Spillebordene;
 lad dem kun det! — Jeg vil — men er jeg
 da virkelig ogsaa ganske allene? — jeg vil
 læse! og hvad da, Emilie? (tager frygtsom
 et Brev ud af Barme). Dig! Dig! som
 lindrer dette urolige Hertte saameget: Carte
 sidste Brev! (hun sætter sig pga en Græsbænk,
 og læser nogle Dieblisse sagte): „Mit Portræt!“ — det er et Portræt! — (tager
 en Ring frem med et Portræt i). Dyrbarre,
 næde Billeder, hvorfor — a! hvorfor er Du
 blevet fremmed for mig, hvad Du stemme? (Jusfitsraaden kommer ind uden at bemærkes af
 Emilie). Fremmed? Nei! nei! Du er ikke
 fremmed for mig! Du skal heller aldrig — al-
 drig blive det! Jeg vilde gjerne adlyde Dig, gos-
 be Gader, men mit hele Livs Lykke. — — (Hun

stader op. Justitsraaben er imidlertid kommen nærmere; da hun seer ham giver hun et Etrig fra sig, præster Ningens ind i Barriæn, men den falder ud igien, uden at hun mærker det).

Unden Scene.

Justitsraad Nørdam og Emilie.

Justitsraaden.

Teg beder hundrede tusinde Gange om Forladelse, min Maadige, at jeg har forsøgt — forsøkket Dem, vilde jeg sige.

Emilie. Det siger intet! — jeg — troede at jeg var alene —

Justitsraaden. Det er også netop det samme som om De havde været alleen; og dersom min Maadige endogsaar havde sagt noget —

Emilie. Ah, Herr Justitsraad!

Justitsraaden. — Eat er det dog bestemme, som om De slet ingen Ding havde sagt.

Om min Naadige taler til et af disse grønne
 Træer eller til sin underdanige Tiener, det kom-
 mer akkurat paa eet ud. — Menner De, at jeg
 vilde udsprede en Hemmelighed? — (vyster paa
 Hovedet). Jo pvt! — Fruentimmerhemmelig-
 heder! — Gud bevare mig! — — og især saaz-
 dant et ungk, charmant, dejligt, nyffeligt Vis-
 gebarns Hemmeligheder!

Emilie. Skal vi ikke gaae ind til Se-
 ssabet, Hr. Justitsraad?

Justitsraaden. Som De befaler, min
 Naadige. Den gamle True Brant sendte mig
 desuden henned, for at bide Dem, — at komme
 op til Whistbordet. (True Nordam kommer ind,
 uden at sees af Emilie og sin Mand). Men et
 lille Ord først: omsonst er den bittere Dod, det
 veed De nok. Et lille Kys maa De, Skam!
 give mig for min Umage.

Emilie (spøgende): Dersom De vil
 have Sindelen, Hr. Justitsraad, saa maa De
 sandelig forlange den af den gamle True Brant;

det var jo hende, der gjorde Dem den Ulejlighed
at lede mig op. (vil gaae).

Jusitsraaden (holder paa hende). Er det
at fortælle? Hun har jo ingen Ærder, min
Naadige! men et Kys af Deres Rosentæber —

Emilie (sagte): Den uforstommende
gamle Mat! (heit, med kold Hestighed): Slip
mig, Hr. Jusitsraad, Selskabet bier paa os —

Jusitsraaden. Ja, men Kystet skal
jeg dog have inden Aften, min Naadige. Maar
jeg vilde, kunde jeg let pudse Dem for det! Jeg
er endnu ligesaa smidig, som for zo Aar siden,
og De kunde ikke staae Dem! (i det de gaae
ud): Ja, for circa tre dire Aar siden, dengang
skulde De have seet mig! Puh! et Hertie som
en Svovlstikke! (gaaer med Emilie).

Tredie Scene.

Fruen Rørdam (allene, siken) Ju-
sitsraaden.

Fruen.

Og nu har Herren Been som Svovlstikker!

Jeg forsikker Dem, Hr. Justitsraad: man kan
 se sig næst nok paa Dem nu; man behøver saa
 mæn slet ikke de forbivangne 30 Aar. — Dette
 fattedes ellers endnu, min Hr. Egtfælle, for
 at lade mig føle, at jeg er 26 og De 56 Aar;
 at De rürger over mig som over Deres Penges-
 skrin; at jeg ikke har hørt et fornuftigt Ord af
 Deres Mund siden 14 Dage efter Bivluppen! —
 Ja, i Grierdagene, saa ere de gode Herre arter
 ge nok! saa love de Guld og gronne Glove!
 Men tag Dem nu i Hgt: Jeg kunde let fristes
 til at giøre Giengield! De kunde let komme til
 at fortalte, at De øgteude en Pige, der blev
 twungen til at give Dem et Ja, som vel kom
 fra mine Læber, men aldrig fra mit Hjerte, og
 som dog desuagtet ikke skal være mig mindre
 helligt. — Men bort med Tanken, som op-
 værke Grindinger, der endog saa kunne komme
 mit Hjerte til at klede, hvori Gud dog ned-
 lagde saamogen uskyldig Munterhed. — (bliver
 Ringen vær). Hvad er det, som ligger her? En
 Ring? — nei, se engang! med et Portrait — Jeg

kiender Dig rigtig noet ikke, men Du er dog
altfor sion til at ligge saadan paa Jordens. —
(Justitsraaden kommer ind bag ved).

Fruen. Nej, nei, bliv Du kun hos
mig — (betragter det). Du er jo soa kieu. —

Justitsraaden (sagte): Hvem?

Fruen. — Saa mild!

Justitsraaden (sagte): Hm! hm!

Fruen. — De sionne brune Dine!

Justitsraaden (sagte): Det kan ikke
være mig; mine falde lidt i det Grønagtige.

Fruen. — Uniform! den er ret smuk!

Justitsraaden (sagte): Uniform! og
hun siger, at han er smuk! det maa, min Siel!
være en Elsær! Hun har ham i Ringen! bie
Du kun! (gaaer hastig frem, og vil snappe Ringen
fra hende). Med Deres Tilladelse, Madas-
me!

Fruen (trækker den spogende tilbage).
Jeg kan ikke tiente Dem, min Herre!

Jusfitsraaben. Det lob som em jeg
kom Dem meget ubehilfelig —

Fruen. Jeg vil ikke sige Dem imod: —
det gior De hver Gang De er uartig.

Jusfitsraaben. Madame! — Es
man ikke see den Ring, som De betragtede saa
opmærksom — med saa fiendelig Hornoelse?

Fruen (spøgende): Hvilken Ring?

Jusfitsraaben. Den, som De har dit
i den venstre Haand! (griber efter den).

Fruen (tager den i den anden Haand).
Aha! den?

Jusfitsraaben. Ja, ret „den!“ „han
var saa kien!“ — „saa mild!“ — „saadanne
stionne brune Dine!“ — Er dit ikke tilladt at
beundre dem?

Fruen. O jo! naar man er hofli-
gere —

Jusfitsraaben. Saa? sagde Di-
bet?

Fruen. Ja, ellers ikke!

Jusfitsraaben. De vil giore mig
vred!

Fruen. I det mindste maa man vaere
figesaa artig imod sin Kone, som imod an-
dre unge Damer!

Justitsraaden (hestig): Hvad! Jeg
troer De er skinsyg?

Fruen (stødt): Kanske: detsom jeg
holdt det UImagen værd.

Justitsraaden. Bedre og bedre! men
som De behager! Nu beder jeg kun om Rin-
gen!

Fruen. De har ret Hastværk?

Justitsraaden (hestig): Ringen! Ringen!

Fruen. Ja nok da! (aabner Haanden,
men beholder dog Ringen endnu). Men De
maa først høre et lille Ord!

Justitsraaden. Maa da?

Fruen. For, dengang De forde Emilie
saa galant bort —

Justitsraaden (sagte): Den Kælling
var Mine som en Falk!

Fruen. Hvad behøger? —

Jusitstraaden. Den Fugl vil vi lade
lyve.

Fruen (leende): Saa? — Naa, seer
De: saa kom jeg her og fandt — — (standser,
og seer stort paa sin Mand). Men lad mig
dog engang see ret paa Dem. De kommer
mig saa underlig for. Jeg troer De er skinn
syg, De!

Jusitstraaden. Jeg har vel ogsaa
Karsag dertil, skulde jeg troe! Ringen!

Fruen. De gior mig Bebreidelser? og
jeg? —

Jusitstraaden. — Vil dog vel ikke
giore mig Bebreidelser? — Jeg forstaaer Dem
Madame! De vil faae mig til at glemme Min-
gen! men saa sandt som jeg er —

Fruen (sluler Ringen igien). Nei, kier
Hr. Jusitstraad! saaledes gaaer det nu aldrig
an! —

Jusitstraaden (griser efter Ringen)
Madame! —

Fruen (undviger ham): Som sagt: paa
ingen Maade!

Justitsraaden (gaaer efter hende). De
lapper ikke fra mig!

Fruen (isber). Jeg beder mangfoldig!
Endsiondt sanbt nok: De er: — „ligesaa smidig
som for circa 30 Aar siden!“ ha! ha! ha!
ha! :

Justitsraaden (forfolger hende). Tan-
den har lært hende at slae paa Luut!

Fruen (lobende): „Ja den Gang skulde
De have seet mig! puh! et Hierte som en Svovls-
stikke!“ ha! ha! ha! ha! (smutter under
Armen paa ham og løbet ud).

Justitsraaden (forfolger hende): Rin-
gen vil jeg have! Ringen!

Gierde Scener.

Carl Alsted

(kommer ind fra den anden Side).

Jeg maa see hende! Her er ikke et Mens-

nesse! Hun er hos Selstabet; men jeg vil tale
 med Dig, Emilie! Jeg maa erfare min Skue-
 ne af Din egen Mund! — O, de menneskelige
 Glæder! Er nogen blevet mere bedraget af
 ham end jeg? Den Pige, som jeg tilbeder,
 elsker mig igjen — og hendes Fader afslaar
 mig hende, blot fordi jeg er fattig, ja! man
 mørkrer mig endog saa meget, at jeg nodes til
 at forlade et Sted, der indeslutter Alt, hvad det
 er mig kiert i Livet! — Min rige Onkel død
 — nu er denne Hindring altsaa borte; jeg scri-
 ver ikke, fordi jeg vil overraske hende; — jeg
 flyver hertil — og herer, at hendes Fader har
 lovet hende til en Aanden, og hvis min snab-
 somme Bert ikke lyver, saa er hun allerede
 givet i al Stilhed! — Men det kan ikke være
 muligt! det kunde Du ikke gisre, Emilie! —
 — Tys! der kommer nogen! kanster jeg kan faa
 noget at vide om hende! (svøber sig ind i Kappel
 og gaaer tilbage).

Sexte Scene.

Justitsraad Nordam (kommer ind fra samme Side, hvor han før løb ud. Han har Ringen i Hænden og er ganzte aandes løs). Carl Ulsteb.

Justitsraaden.

Satan staaer — i den Ricelling — til at løbe! og dersom jeg ikke til sidst — havde kroget til Korset, saa — havde jeg dog maattet — gaae med en lang Næse! — Nu vil jeg da ogsaa ret betragte Dig i min Magelighed, Du Uglebillede! — (betragter Portraitet meget nolie).

Carl (som har nærmest sig, og kigget over Skulderen paa Justitsraaden; sagte): Det jeg troe mine egne Øyne?

Justitsraaden. Hm! hm!

Carl (sagte): Ja, det er den selv samme Ring, som jeg har givet Emilie!

— Justitsraaden. Hvort nogen fornus-
lig Pige kan forgæbe sig i saadant et Melkebrods-
Ansigt! (betragter Portraitet). Der er saa
saadt som jeg lever ikke et gravitetiskt Træk i det
helse Dæs!

Carl (sagte): Emilie! mit Portrait i en
Andens Hænder! —

Justitsraaden (bliver Carl vær, sag-
te): Hvad Fanden er det for en Banditfigur?
Her er man jo ikke sikker paa sit Liv! (vil
gaae).

Carl. Om Forladelse, min Herre! Det
jeg udbede mig et Dicbliks Samtale med Dem?

Justitsraaden (trækker sig bestandig
tilbage): De maa forlade mig; jeg har ikke
vel Stunder —

Carl (gaaer nærmere hen til ham): Kun
et Par Ord!

Justitsraaden. Og de vare?

Carl. Wil De tillade mig, at see det
Portrait, som De nys betragtede i denne Ring?

Justitsraaden (sagte): Aha! jeg

forstader ham, Hr. Gabstrit! Stenene har
slukket ham i Dinene!

Carl. Hav dog den Godhed!

Justitsraaden. Jeg — maa tilstaae
— jeg kan — jeg vil ikke dølge for Dem — at
De synes mig — at være noget nysgierdig, min
Herr!

Carl. Jeg maa bede Dem om Forla-
delse; men De veed ikke, hvormeget denne Sag
interesserer mig.

Justitsraaden (tvetydig): O jo! det
kan jeg slutte mig til! (vil gaae).

Carl. Hav i det mindste den Godhed, at
lige mig paa hvad Maade denne Ring er kom-
men i Dere's Hænder?

Justitsraaden. Men hvorfor — —
dog nu gaaer der et Lys op for mig! (betragter
ham noiere, og sammenligner ham med Portrai-
tet). Lad mig see! — Mine — hm! — Mæse
— hm! Uniform — ja saa sandt som jeg ses-
ver — !

Carl. Nu, min Herre?

Justitsraaden (hestig): Ja, min Herre! jeg troer gjerne, at Sagen interesserer Dem. Ja, det er Deres Portrait! — saa livagtig som De stader og gaaer! — Jeg veed Dere's hele Historie, min Herre! jeg veed, at det tilhører en god Veninde af Dem — en meget god Veninde af Dem, troer jeg —

Carl. Hvorledes? Hvorf veed De —?

Justitsraaden. Taalmodighed, min Herre! jeg er en Mand —

Carl. Ja, det har jeg allerede seet!

Justitsraaden. Og en koldfindig Mand; men her — her vil jeg som en Venraade Dem at giøre en Ende paa det Spøg!

Carl. Med Forlov, min Herre: Hvad kommer det Dem ved?

Justitsraaden. Hvad det kommer mig ved? et hertligt Spørgsmaal!

Carl (hidsig): Uden Dm's ved!

Justitsraaden (et Dieblik frysigtom)

Altcaa har De ikke den *Gre* — altsaa har jeg ikke den *Gre*, at vaere kiendt af Dem? — (som før): De maa da vide, at den Person, som har flyet mig Ringen, er —

Carl. Maa — den Person er —?

Jusitsraaden. Min Kone!

Carl (forstørrelset): Deres Kone? hvoreledes skal jeg forstaar det?

Jusitsraaden. Efter Bogstavet, min Herre, efter Bogstavet! min Kone; og jeg hens des Mand!

Carl. De hendes Mand?

Jusitsraaden. Hendes Mand — hendes Egtemand — hendes fra dette Dicblad af meget bedrøvede Egtemand! (Carl staar og seer skift hen foran sig). Og nu har jeg intet andet at sige Dem, end at igentage mit Raad: thi — saa sandt som jeg lever —!

Carl. Gaae Deres Bei! gaae Deres Bei! det er ikke Umagen voerd at svare Dem.

Jusitsraaden (i det han gaaer): Og De, Madame! De skal stee den —! — Nei, det havde jeg dog aldrig troet om hende! —

Ta, ja, Hr. Justitsraad! tvungen Hund heed
aldrig Hare! (gaaet).

Carl (allene, vaagner op af sin Bedøvel-
se): Saa er det da virkelig sandt? Emilie!
Du er gift? og med saadan en Mand? Ha-
aber! Fader! — (Ophold). Da jeg i Mor-
ges drømde, at den nedgaaende Soel skulde fin-
de mig i hendes Arme! — Mine Forhaabning-
er! mine føde Forhaabninger! — — Men hun
har jo selv sagt Ja! — — Træng! — Hvem
kan tvinge den, der elsker? — — Jeg maa tale
med hende! Der kommer nogen. —

Gjette Scene.

Fru Rørdam. Carl Ulsted.

Fruen.

Hvor min Hr. Gemal kan være blevet af?

Ha! ha! ha! Han bænder af Skinsyge!

Carl. Jeg har formodentlig den sykeli-

at giøre den skionne Gierinde af denne Hauge
min Compliment?

Fruen. Jeg beder om Forladelse, min Herre! det er jeg ikke. — Denne Hauge tilhører Doctor Dalby —

Carl (fortstilt): Doctor Dalby? — Jeg troer jeg kender ham. — Har han ikke en Søn?

Fruen. Ingen Søn: men en Datter —

Carl (hastig): Emilie Dalby. —

Fruen (overrasket): Hvorledes? — (med et Smil): Ja, Emilie Dalby!

Carl (forlegen): Madame! — — Dog hvad behøver jeg at forstille mig for en Dame, hvis første Dækast allerede vidner om det æbleste Hjerte —

Fruen. Min Herre — jeg veed ikke —

Carl. Jeg er en Ulykkelig — og skulde ikke enhver Ulykkelig torde henvende sig til et Hjer-
te, der er saa godt, som Deres vist er?

Fruen. Med hvem har jeg den Øre —?

Carl. De er en Veninde af Emilie Dal-
by? —

Fruen. Ja, det er jeg!

Carl. O, saa maa De høre min His
torie!

Fruen. Ikke nu, og ikke paa dette Sted,
min Herre!

Carl (paastrængende): Jeg kiender Emis
sie —

Fruen (smilende): Ja, saa lader det! —

Carl. — Og jeg har allerede kiendt hende
lønge —

Fruen. Nu kan jeg tilforskabelig ikke ha
ve mere. (sagte): Jeg maa først lede min
Mand op. — (hør): — Selskabet venter paa
mig. — (Tjærtstraaden kommer listende ind fra
den anden Side).

Carl. Enhver Times Opsættelse er ucr
stætteligt Tab for mig!

Fruen (med Deeltagelse): Jeg taler med
Dem igien her. Hvad jeg kan giøre for Dem
og min Veninde, — det gior jeg sandelig med
det oprigtigste Hertte! (gaaer).

Carl. De er Godheden selv! (gaaer bort
ad den anden Side).

Syvende Scene.

Justitsraaden

(allene).

Eaa! — (Ophold): Der gaaer hun! —
 (heftig): Hvad? troer jeg ikke, at en uværdig
 Kones slette Opførel kan smette mig! Nei! her
 bør jeg tage andre Forholdsregler!

Nattende Scene.

Emilie. Justitsraad Rorbam.

Emilie

(kommer bestyrket ind og seer sig tilbage).

Tør jeg troe mine egne Dine? Earl her!
 (bliver Justitsraaden vaer). Ah Hr. Justits-
 raad! —

Justitsraaden. Min Maadige —

Emilie. Tør jeg spørge Dem, om De
 kender den unge Officier, som nu nys gik ned
 ad den Uller?

Jusfitsraaden. Teg juft ikke; — men min Kons!

Emilie. Altsaa veed De vel heller ikke — ?

Jusfitsraaden. Jo, jeg veed besværlige alledede meget mere, end jeg burde vide!

Emilie. De forekommer mig meget bedrøvet — ?

Jusfitsraaden (brydende løg): Af! har jeg da ikke Aarsag til at være det? Se paa mig, bedste Tomfrue! — Seer De ingen Forandring?

Emilie. Forandring? Nei, intet andet, end at De bevæger Deres Hænder og Fod, der meget gesvindt, og det pleier De dog juft efters ikke!

Jusfitsraaden. Nei, nei, det var ikke det jeg meende! See højere op!

Emilie. Siig mig forst, om den Fremmede —

Jusfitsraaden. Teg kan ikke tale at tale om det Satans Menneste! — Men, se lidt højere op!

Emilie. De bider Læberne sammen.

Jusfitsraaden. Høiere op!

Emilie. Deres Dine —

Jusfitsraaden. Høiere op!

Emilie. Der seer jeg jo intet andet end
Deres hvide Partyk!

Jusfitsraaden (gnider sin Pande):
Gud ske Lov!

Emilie. Jeg veed set ikke, hvordan
De forekommer mig!

Jusfitsraaden. Ja, Tomfrue —
Kiereste, bedste Tomfrue! Jeg vil betrae Dem
min Wylke! De seer i mig den meest bedrøv-
ede af alle bedrovede Egtemænd! —

Emilie. Hvordan, Hr. Jusfitsraad?

Jusfitsraaden. Den meest bedrøv-
ede! Den Officier, som De saae der —

Emilie. Nu?

Jusfitsraaden. Har en Inclination
her —

Emilie (forlegen): Saa?

Jusfitsraaden. Som han høstes
Frugter af —

Emilie. Hr. Justitsraad!

Justitsraaden. Han elster og bliver
elset — af —

Emilie (undselig): Jeg beder Dem —
sie stille —

Justitsraaden. — Af min Kone?

Emilie (forstørrellet): Hvad? — (om-
findlig): Skal det være Espug?

Justitsraaden. Espug? Ja, Gud
give det var saa vel! Men det er det plumpeste
Uvor paa Guds grønne Jord!

Emilie. Han skulde være i Forstaels-
med. Deres gode Kone? De tager vist Feil.

Justitsraaden. Troet De, at jeg vil-
de sige fligt, naat jeg ikke havde de tydeligste
Beviser paa, at det var sandt? (godmedig):
Til at kiele og smigre var jeg for gammel —
men jeg holdt sandelig indeetlig meget af hende.

Emilie. Det har hun altid været over-
sydet om —

Justitsraaden. Og nu glemmer hun
sig selv saaledes!

Emilie (affides): Utsaa var det Aarsagen til Din Taushed? derfor er Du kommen hertil saa heimelig?

Justitsraaden. Høvde De trost det om Deres Veninde?

Emilie. Aldrig! — men, liere Hr. Justitsraad, man kan let bedrage sig selv i slige tilfælde —

Justitsraaden. Er jeg mistroïst?

Emilie. Jeg ved ikke —

Justitsraaden. Eller ganske blind og dum?

Emilie. Hvilket Spørgemaal!

Justitsraaden. Nu saa maa De troe, hvad en ørlig Mand sigter Dem!

Emilie. Deres Beviser? —

Justitsraaden. O! jeg seer meget godt! (Dphold).

Emilie (sagte): Vel! saa har jeg fattet min Beslutning! (heit): Vilde De have den Godhed, at både min Farer komme herned et Dierblik? jeg ønsker at tale med ham om en meget vigtig Sag.

Justitsraaden. Med Tornsielße! Men
De vil dog ikke — ?

Emilie. Jeg kan tie.

Justitsraaden. De tager saa hiertelig
Deel i min Skiebne —

Emilie. Jeg beder Dem, Hr. Justits-
raad —

Justitsraaden. Nei! det er sandt
Vensteb! —

Emilie (høflig): Min Ven —

Justitsraaden. Strat! (gaaer).

Emilie (allene). Jeg er altsaa bestemt?
Ja! — det er jeg! Jeg vil føie min Fader: jeg
vil ægte Grondal! — Eiske ham! — det vil jeg
ikke kunne! — Åh! man elster kun eengang! —
Men han er en brav Mand. — jeg vil agte ham,
jeg vil giore for ham, alt hvad jeg kan. Men
hvorför skal da jeg lide — han, for hvis Elgåd
jeg lider, fortienet det jo ikke engang! —

Nienbe Scenr.

Emilie Dalby. Doctor Dalby.

Dalby.

Hør er jeg! Hvad vil Du mig?

Emilie (bliver forskrækket, da hun seer ham): Jeg takker for Deres Godhed — bedste Fader —

Dalby. Gør det af i Korthed, for Tisden er knop. Hvad vil Du mig? Kom frem med det!

Emilie. De har Hastværk —

Dalby. Hverfor begynder Du ikke? Hvad vil Du?

Emilie. Jeg vilde giøre Dem en tilskanelse — men De vil blive vred —

Dalby. Ja, over Din Fortale!

Emilie. Jeg har endnu steds elset Usæd — elset ham af mit ganske Herte —

Dalby. Det er noget, som jeg længe har vidst!

Emilie. Jeg har verlet breve med ham til
før to Maanedet siden —

Dalby. Saa! (misfornojet): Hm!
Hm!

Emilie. Siden veed jeg intet om ham,
uden at — han ikke fortæller min Kierlighed!

Dalby. Saa? det undrer mig! Jeg
har altid holdt ham for en meget brav Karl.
Men for Dig var han intet Partie, da I var
lige fattige begge to — thi Indkomsterne af en
Lieutenantsplads siger ikke stort; de Stakler kan
have Ulykke nok med at erhverve dem selv —
Nu, er han en flot Karl, desto lettere vil det
falde Dig at glemme ham, min Pige!

Emilie. Glemme han? Nej! nej! jeg
vil aldrig kunne glemme ham! — Men — jeg
vil give mig —

Dalby. Hvad?

Emilie. Ja — give mig! (stielvende)
og, efter Dereß Døsse, med — Kammerraad
Gründorf.

Dalby. Ei, ei, Pige! Har Du ogsaa
det overlagt den Ting? — Det kommer mig
altfor hovedkuds paa! Jeg ønskede det rigtig
nok gjerne, meget gjerne, det er sandt! især da
helse Byens veed, at han frier til Dig, og Du veed
nok, at mangen Pige ønskede at være i Dit
Sted! — Men jeg vil aldrig tvinge Dig — ikke
engang overtale Dig —

Emilie. Jeg erkender Dere's Godhed.
Ja, jeg handler med Overleg. Naar Kammer-
raad Grondal for det første vil være fornøjet
med min Høiagtelse og min Velvillie: saa bliver
jeg hans Kone, naar De vil!

Dalby. Bravo, min Pige! min gode,
lære Emilie! (kysser hende). Jeg videde nok,
at Du med Tiden vilde komme paa fornuftige
Tanker!

Emilie (sagte): Aa! hvad har jeg sagt!

Dalby. Hænger Du med Hovedet? sy!
Kom nu med op til Selskabet. Man kan jo slet
ikke klive klog paa Dig i Dag!

Emilie. Jeg kommer snart efter Dem,
kæreste Fader!

Dalby. Gist det, mit Barn! (gaaer)

Emilie (allene): Hvad har jeg gjort!
Hvad har jeg gjort!

Tiende Scene.

Carl Ulsted. Emilie Dalby.

(begge med tilbageholdende Hestighed).

Carl.

Jeg heder Dem om Forladelse, at jeg —

Emilie (forstørret): Ah! —

Carl. De synes at være træffen ved
at see mig —

Emilie. Endnu mere forundret
over, at De ikke, under de nærværende Omstæn-
digheder, undviger min Nærvarelse saa nogen-
muligt —

Carl. Ingen Omstændigheder kan nu

de den reistafne Mand til at seye nogens Nærvoerelse; han kan frit se enhver lige i Ansigtet, thi hans Die er Billedet af hans Hjerte. Jeg kender det Forhold, hvori vi to staae til hinanden. Min Opførsel imod Dem —

Emilie. De giver maaskee ugerne denne Fortælling!

Carl (fornærmet): Saa? — (fatter sig igjen, kald): Jeg vil stilles fra Dem, jeg vil aldri se min Godeby mere — men førend dette skeer, ønskede jeg dog —

Emilie (med kiendelig Trang): Min Far der siger altid: haar man skal tage Afsked, saa jo kortere, jo bedre —

Carl (omfindtlig): Han har Ret! (bukker og vil gaae).

Emilie (med varm Følelse): Gud lads det altid gaae Dem ret vel!!

Carl (bliver staaende — og iser meget rodt hen til hende). — Wel? mig? — Ah! Hvor Tiderne have forandret sig med os!

Emilie (vil fæste sig igjen). — Ja før —
før var det anderledes! det var det! — men de
Elder ere forbist!

Carl. — Forbi? Hvis er Skylden, at
de ere forbist (griber hendes Haand). Emilie!
Hvis er Skylden — ?

Emilie. Slip mig —

Carl. — Ja, jeg vil ingen Bebreidelser
giøre Dem —

Emilie. Jeg vil heller ingen giøre
Dem! — Men hvortil nyttet denne Samtale?
Mit Valg —

Carl. — Er giort; det veed jeg! men
Emilie, hvilket Valg!

Emilie (med Smerte): Stille! stille!
jeg hører Dem!

Carl (med stigende Hæftighed): Hvil-
ket Valg! De maa være uყekelig! For
Guds Skyld, Emilie! hvor kunde Du giøre
det?

Elleste Scene.

Jusitsraab Nordam. De Forrige.

Emilie

(bliver mere tilbageholdende, da hun seer Jusitsraaden):

Riender De denne Herre?

Carl (bakker): Ah, Hr. Gemalen —

Jusitsraaden. Farer Hr. Gemalen til Dieneste! hm! hm! det sader ikke til, at Herren husker mit venstabelige Maad?

Emilie (til Carl): Gior hans Nærvoresse Dem ikke forvirret?

Carl (til Emilie): Gior den ikke Dem Skamfuld?

Jusitsraaden. Jeg troer mafoi hun gior ham Bebreidelser! den velsignede Slut!

Emilie. Skamfuld? Hr. Lieutenant — De neder mig til at tale om Dares Troldhed —

Carl. Min Træloshed? Hjem kan handle troesere end De? — Men det er jo skik nu, at man netop bebreider Andre det, hvorfor vi selv meget vel føle, at vi fortjente Bebreidelset! derved troer man desbedre at kunne binde Munden paa Andre!

Justitsraader, (der har holdt sig nogenget fra dem, sagte): Men det er dog en Skam, at jeg saadan lader den brave Pige føre min Sag! Jeg maa staar hende bi! (sygtsom): Jeg er kun bange, at jeg bliver for hidsig! (hosit): Min Herre — efter det, som er foregaaet imellem Dem og min Kone, saa vil jeg bede Dem, at — at De forlader det Sted hvor jeg er!

Carl. Hvorfor det, min Herre?

Justitsraaden. Hvorfor? for en Uførde! — Hvorfor?

Carl (hidsig): Forstaan mig for Deres Impertinencer!

Justitsraaden (gaar tilbage). Hierselig gierne!

Carl. Jeg tilstaar: jeg elskede Dere

Kone. — Jeg elskede hende uudsigelig
helt — !

Emilie (sagte): Hvad hører jeg! og
for — !

Gir. Men, min Herre! dersom De
sider salde et eneste fornørmeligt eller tvetydigt
Ord dengangaaende, saa skal De faae med mig at
bestille!

Tolvte Scene.

Fru Nordan. De Forrige.

Fruen

(meget munter):

Mei see engang — en Tête-a-Tête! (smilende til Emilie): Skal jeg give de unsdvens-
lige Personer noget at bestille?

Emilie (sydlig): De er altfor ar-
tig!

Fruen (mærker det ikke). Tys! tys! (til sin Mand): Apropos! jeg har et Par Ord at
tale med Dig!

Justitsraaben (vinder sig om hende): Hj! De understaaer Dem — ?

Fruen. Aha! Man skal see De begynder at giøre Dem kostbar paa Deres gammel Alder! (Under de følgende tre Replikker seger hun bestandig at face ham bort fra Carl og Emilie, men han undviger hende stedse).

Carl (til Emilie): Jeg vilde ingen Breibidder giøre Dem; men see selv denne Mand —

Emilie. Jeg vil ingen flere Deb spilde — Dag har jeg først lært at kende Dem. Forresten lader jeg gjerne enhver stikkelig Mand blive som han er, især naar han ikke vider angaaer mig —

Carl. Ikke angaaer Dem? opperligt ret efter den store Tone! Det Øvrige kan jeg ellers give Dem ligesaagodt tilbage: jeg har ogsaa først i Dag havt den Lykke, at lære at kende Dem tilgavns!

Fruen (til Emilie og Carl): Men hvad fatter Jer, Godtsfolk? Jeg troer Æ spille ægtesstandsscenet?

Emilie (omfindtlig): Man soget fun
at forhærme mig her: jeg vil heller gaae —

Fruen. Bliv dog, kiere Emilie! jeg vil
være Boldgivtsmand! — Lad Parterne træde
frem for Domstolen!

Emilie. Jeg er ikke oplagt til at være
Gienstanden for Deres Spøg!

Carl. Hvad behoves der Afgørelse i en
Sag, som allerede er afgjort?

Fruen. Respect for Retten! Parterne
bør intet andet end svare!

Justitsraaden (sagte): Der sidder
en Mund som en Ragekniv paa den Kiølling!

Fruen. Hr. Lieutenant — N. N.! hvad
har De imod Tomfrue Emilie Dalby?

Carl. At hun har behandlet mig forag-
tligt, trolost! Jeg ister herind med de glade-
ste Forhaabninger — jeg vil overraske hende
med Tidenden om min Lykke — dersor skriver
jeg hende ikke til; jeg troer, at alle Hindring-
serne for vor Kierlighed nu ere bortryddedes;
jeg kommer — og jeg finder hende givt med
en Unden —

Jusitstraaben.)

Fruen.) Givt?

Emilie.) Hvad er det!

Carl. Nu ja!

Fruen. Med hvem da?

Carl. Det er besynderligt! (speger paa
Jusitstraaden): Med ham!

Fruen.) Med ham? ha! ha! ha!

Emilie.) Med ham?

Jusitstraaben.) Med mig? (sagte); Gib
det var saa vel!

Carl. De leer ab mig — Nu ja! med
ham!

Fruen. Hvem har sagt Dem det?

Carl. Han selv?

Fruen.) Hvad?

Emilie.)

Jusitstraaben.) Jeg? —

Fruen (afbryder ham): Hvor kan De nu
komme til at sige sligt, Hr. Jusitstraad? Har
De ikke nok i een kone?

Jusitstraaben. Det er en forbundet

Snak! — Det spøger nok i Deres Hjernekiste,
min Herre! Jeg har sagt, at jeg er givt med
min Kone —

Carl. Var det ikke over mit Portrait,
De var saa opbragt?

Justitsraaden. Jo! og her er det —

Emilie (sagte): Ah! hvad har jeg
gjort?

Carl (til Justitsraaden): Sagde De ikke,
at De havde taget det fra Deres Kone?

Justitsraaden. Jo netop — (venner
sig til Fruen) — fra min Kone! Havde denne
Ring ikke været, havde jeg endnu ikke faaet no-
get at vide om Deres Bekendtskab.

Fruen. Om vort Bekendtskab! Har jeg
da ikke sagt Dem, at jeg sandt Ringen her af
en Hændelse? at jeg ogsaa af en Hændelse traf
Lieutenanten her, og neppe har talt ti Ord med
ham?

Emilie. Ah! min Ring! det er min
Ring! Jeg har formodentlig tabt den for, da
De gjorde mig bange.

Fruen (skjermst til sin Mand): Huskes
De — ?

Juslitsraaden. Tys!

Emilie. Jeg er Skyld i alle ting! —

Fruen. Kan I nu see, alle I flinsyge
Creature! Havde jeg nu ikke taget en Haand i
med, hvad saa? (Ophold, hvori Juslitsraaden,
Emilie og Carl udtrykke deres Forlegenhed).

Carl. Emilie! — (griber hendes Haand
og taler sagte med hende).

Juslitsraaden (sagte): Skal jeg tage
alt dette for klingende Mynt? hm! hm! — Jeg
maa vel! hvad gior ikke en god Mand? (rækker
Fruen Haanden): Lille Kone!

Fruen. Saa? — Nei, nei, saa vidt
ere vi endnu ikke komne! Nu skal jeg først læse
Dem Texten for Deres urimelige Jalouzie! Sy!
skam Dem! at give saadan en Stoi for ingen-
sing! Saaledes at sætte Folk sammen!

Juslitsraaden. Naa, naa, et godt
Ord igien, min Bedstie! Hid med Haanden.
Vi vil være gode Venner igien, og holde hinans-

ben for grundørlige Folk! — Slæde til, Madame! Jeg risquerer nok mere end De!

Gruen. Virkelig? Hvor De er bleven galant! (giver ham sin Haand). I det mindste er det ikke Deres Skyld, at min Risiko er saa ubetydelig.

Emilie. Ah, Carl! hvad har min Fa-
louesse forledet mig til!

Carl. Glem det, bedste Pigel! lad os ikke mere tænke paa det Forbigangne! Tænk paa Fremtiden, som smiler os imode!

Emilie. Du ved ikke —

Carl. Jeg ved, at Du elster mig: det er nok.

Emilie. Min Fader —

Carl. Da jeg nu har Formue, vil han ingen Indvendinger giore; han har altid holdt af mig —

Emilie. For bad jeg ham selv [om Grøndal!]

Carl. Det frygter jeg heller ikke for. Din Fader er god; lad os ile hen til ham!

Justitsraadens, (som imidlertid af sin Kone har erfaret Carls og Emilie's Forbindelse); Bliv her! det kommer han, som om han var kaldt!

Trettende Scene.

Doctor Dalby. De Førstige.

Dalby.

Hvor Fanden bliver I af allesammen? —
Seg troer I holder Geheimeconseil?

Gruen. Javist givte vi! kom hib, kære Dalby! vi trænge til en om Fader!

Dalby (i der han bliver Carl vart): Hvad?
Carl. Et Deres Carl blevet Dem saa fremmed i trefuerbing Mac?

Dalby. Et det Dig selv, Alsted? (omfavner ham). Hvor kommer Du fra, Landloshet? Du er jo blevet Krigsmand — Det er brav! — Men Du har dog vel havt Dine Aarsager, hvorfor Du er kommen her? — ikke sandt?

Fruen (til sin Mand): Gier nu De en fornuftig Streg, og læg et godt Ord ind for den skækels Fyhr.

Carl (til Dalby): For at see Dem —

Jusitistraaden. Og for at bringe Dig en behagelig Tidende!

Dalby. Hvordan det?

Jusitistraaden. Hans Onkel er død —

Carl. — Og har efterladt mig sin hele Formue —

Fruen (spegende til Emilie): Hvor Du nu spidser Dren, min Pige! (taler sagte med hende)

Dalby. Saa? See, see! ei, det er mig hertelig kiert! gratulor! Nu er Du jo en høliden Mand!

Carl. Der mangler nu intet andet i min Lykke, end —

Jusitistraaden. — En Kone!

Dalby (halvsagte): Netop det, som Du har formøget! (Jusitistraaben trækker paa Skuldrene). Men Du er jo kun Lieutenant, og det si-

ger ikke stort. — Bliv i det mindste saalænge,
til Du kan giøre Din Ullerkiestte til Captain's-
frue!

Carl. Men — jeg elsker —

Suslitsraaden. Og han bliver elsket
igien!

Carl (griber med den ene Haand Doctor-
rens og med den anden Emilie's Haand): De —
som stedse har været min Belgierer, min bedste
Ven — vilde De ikke være min Fader?

Emilie. Min gode Fader!

Dalby. Ah — post Festum! Patron!
det gør mig endt for Dig, men hun vil have
Kammerraab Grøndal!

Emilie. Min Fader!

Dalby. Det sagde Du jo selv for lit-
siden?

Fruen. En Misforståelse!

Dalby. Du sagde jo, at Carl var uvær-
dig til Din Kierlighed?

Emilie (stamfuld): Skinsyge —

Dalby. Et strækkeligt Uhyre!

Fruen. Wel talt! (til sin Mand): *Læg
De Mærke til det!*

Dalby. Utsaa ~~stegl~~ man see, at *I* to ere
enige?

Emilie.)

Carl.) Bedste Fader;

Dalby (med Hølelse). Jeg gav Dig me-
get! Det Dyrebareste jeg eier!

Carl. Det skulde jeg aldrig glemme!

Dalby. Vil Du ogsaa altiid elste min
Emilie?

Emilie og Carl (omfavne ham hver paa
sin Side).

Carl. Min Fader! —

Dalby. Vil Du giøre hende saa lykkes-
lig, som det staer i Din Magt? vil Du ogsaa
haa holde af mig?

Carl. Jeg kan ikke giøre Dem Forsikrin-
ger, men mit Hierge foler —

Dalby. Nu saa tag hende da, med min
fabertige Besignelse! — (Carl aabner Armene;
Dalby synder Emilie sagte hen i dem. De blive
staende i en Dmarmelse).

Gruen. Bravo, Doctor! det maa jeg
lysse Dem for! Min Hr. Gemal veed sagten-
iske at sætte ret Priis paa den Ting; men jeg
tilstroer Dem mere Smag!

Justitsraad'en. Sovist veed jeg, min
Bedste! jovist veed jeg! (omfavner hende).

Gruen. Ja, det er sandt: „De er li-
gesaa smidig, som for circa 30 Aar siden!“

Ende.

Hero og Leander.

Metodrama

af

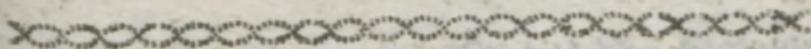
Glorian.

Personerne:

Hero.

Leander.

Skuepladsen forestiller Hellesponten og Strandbredden ved Sestos; paa høire Side et højt Taarn, paa hvis Top brænder et Fyr. Havet gører tæt op til Foden af Taarnet. Det er Nat med Fuldmaane; overalt hersker den dybeste Stilhed.

Hero og Leander.

Hero

(træder ud af Taarnet).

Omsider utbreder Matten sit Glæde over den heile Natur. Min elstede Leander! dette er da Timen, da Du, uden at høre andet end Din Kierlighed og Dit Mod, skal kaste Dig i Dølgerne; da Du, uden anden Veileder end denne Fyr, som jeg for Din Skyld har tændt, skal giennemsligre Governe med Dine stærke Arme, der skulle bringe Dig i Din Elsteds Havn!

(Hun betragter Himmelens og Havets, og

bliver et Sieblik staende nedstunken i sine
Drommerier).

Med hvilken sed Vellyst jeg betrakter den-
ne dybe Molighed! Hvor Havet er fredsomt og
stille! Hvor Lusten er reen! Ikke engang Bes-
phir vover at bevæge den: Alt tier, Alt er ro-
ligt. O, min Ven! Du hører ikke andet end
Fisfuglenes klagende Røst, og Bolgernes Mum-
len, i det du give efter set Dine Anstrængelser;
den velgiørende Maane laaer Dig sit fulde Lys;
Bolgen, som kaster dens Gienstkin tilbage, synes
at ville fordoble det. — O, hele Naturen bor
have Deeltagelse for Elsteren, der sætter sit Liv
i Rose, for at see sin Elsterinde!

(Hun ganer frem og tilbage i Sindsbøve-
gelse).

— Jeg ved ikke, hvad det er for en lønlig
Rødsel, som uvilkaarlig indsniget sig i min
Barm! — Kiere Leander! kom ikke i Nat —
Kom aldrig, hvis Du staaer Fare for at misse
Livet! Dette Hav er saa forsærdeligt! Helle*),

---

* Helle druknede i Hellespont, (som blev op-
kaldt efter hende) da hun med sin Brøder

den ulykksalige Helle fandt Døden i dets Bolger:
 den gyldne Væder kunde med Moje frelse hendes
 Broder — Du, Du har Intet uden mine On-
 sker og Dit Mod. — Hvis der hændte — Men
 nei! Amor, alle Guder mås væge over.

Dg!

(Hun henvenber sig til Maanen).

Eiunne Phœbe! forlad ikke Himmelnen!
 oplys den farlige Bei, min Elster har at gien-
 nemsvømme! viis ham alle Klipper og Skær!
 lad ham stedse sine Landet! tilstød ikke, at den
 mindste Sky et Blund dolger Dig for hans Di-
 ne! kom de Sorger ihu, Kierlighed voldte Dig,
 og frems en Elster ligesaas tro, ligesaas om som
 Endymion *) var!

(Hun lyttet opmærksom efter, og siger ef-
 ter et Dphold):

Phryrus pac en gylden Væder vilde undslye
 sin Stedmoders Forfolgelse.

*) Kun a folde sig, som bekjendt, rett af Kierlig-
 hed til den sionne Endymion.

Teg troede, at høre ham; og det var kun en
Bølge, som bragde mit Hjerte til at bække!

(Med Libensstab):

O, min Ven! fordetble Dine Anstrengelser! lad den Tid, som fortørret Dig, giøre
Dig føleslos for Bolgernes Kulde! Skynd Dig
at stige op af dette trøløse Element! Kom at
berolige Din forvildede Brud! Kom, knug hens
de i Dine Arme! — Mig synes, jeg seer
Dig! — ja, jeg seer Dig! Du gien nemmestørre
Overne med Hurtighed; langt bagefter Dig
efterslader Du en sydende Fure; med Dine Dine
uafladelig hæstede paa dette Fyr, sanker Du npe
Kæster altsom Du nærmer Dig det: Himmel's
lysene: Stiernerne, Sømandens sædvansige Bele
ledere, ere ikke til for Dig; Din eneste Stjerne,
det er denne Fakkel; Du seer kun den paa Himmelen,
Du kender kun mig paa Jorden, og
Alverden indskrænker sig for Dig til dette Dårn,
som jeg behoer!

(Med Ungstelje):

Men Kærlighed forvilder mine Sondser.
Leandrit kommer ikke: jeg seer Intet i Bolgernes!

— Dog, maaſkee er det heller ikke ſaa ſildigt, ſom jeg indbildet mig; jeg har bedraget mig ſelv; jeg har troet, at han ſkulde komme hurtigere, naar jeg tændte Blusſet før.

(Hun vender ſig atten om mod Havet, ſtrirrer ud og lytter øengſtelig efter).

Dog ſynes mig, han har aldrig lovet ſaa længe. Jeg har alerede hundrede Gange beſregnet Dieblikkene, naar han forlod ſit Hjem — Tiden han var underveis — : han burde være her. — Var Havet endda oprørt, ſaa kunde jeg troe, at Frygt havde holdt ham tilbage. — Maaſkee kommer han ikke — maaſkee en ny Kierlighed — O, Leander! tilgiv, tilgiv! jeg bover at twible om Dit Hierte; men lad blot den mindſte Bind kruse Havets Overſlade, og da ſkal jeg ikke beſtylde nogen anden end Neptunus!

(Med Harme):

Hvorfor skulle vi, ſom kun eie een Siel, have to Fødelande? Hvad gavner det os, at være hinanden ſaa nær; naar vi dog ſtedſe ere

afstilte? — Ja, jeg vilde heller, at hele Verden
læg imellem os!

(Horizonthen begynder at overtrækkes med
Skyer, og Maanen fordunkles).

Men Himmel bliver mørkere, Maanen synes at ville skjule sit zittrende Lys — mit Herte berremmes! — Dersom et Uveir — Dog bort med disse sorgelige Tanker! — Jeg slusser mig ventelig selv; Skætten viser mig Skyer, som ikke ere til: jeg har jo saa ofte erfaret, at skitt fra min Elster forekommer Himmel mig aldrig skion!

(Uveiret begynder, og vejer stedse).

Hvad hører jeg! Nei, det er intet Blænd-værk! En huul Bragen synes at hæve sig af Afgrundene — den vælter frem med Mulmet — den bryder stærkere los — Haret oprores — Stormene begynde at brole — de rulle frem henover de alt hvividstummede Bolger!

Almøgtige Gud! — mine Kræfter forlade mig! Hvert Lyn; hvert Tordenstørd bringer Døden i mit Hjerte — Ulyksalige Hero! — han er underveis — han er underveis!

(Hun segner krafteslos omkuld paa en Klippe, men reiser sig derpaa igien med Hestighed).

Elskede Leander! vend tilbage, endnu er det Tid — vend tilbage til Din Hjemstavn! tank blot paa at frælse Dit Liv! — Jeg skal komme til Dig, Kierlighed vil give mig Kraft; jeg er vis paa, at kunne giøre Overfarten, naar Du er Migalet for min Reise! Om jeg kommer her tilbage, det er jeg ikke sikker paa, men jeg har set Dig — jeg har setst Dig — og jeg skal døe glæd!

(Uveiret er nu i sin frygteligste Bælde).

O Gud! hvilke Brag! hvilket Uveir! de fraabende Bolger optaarne sig mod Lynene; Tordenkilerne styrte sig i det brusende Hav; Governe

og Luften udgiøre blot et Chaos, giennemfuret af Støpise. Alle Elementer ere sammenblandede, og min Elster kæmper maaßter ene imod hele Naturen!

(Hun syrter paa Knæ, og raaber lidenskabselig):

O Neptunus! o Boreas! formildes! staa
ner ham! han fortørnede Eder aldrig; ikke er det
gaaet nogen Dag, uden at han jo opsendte sine
Ønster til Eder. I kiende selv Kierlighed; min-
des Phillyre *), mindes Dyrchia; forbærmet
Eder over Øvaler, som I selv have liidt! Hvad
begiøre I? hvad fordre I? Jeg har intet Offer
at bringe Eder: men, kræves der Blod for at
formilde Eders Harme, siger et Ord, et eneste
Ord, og denne Dolk skal giennembore mit Hjerte!

*) Phillyre og Dyrchia, to Nympher, elſte
de af Neptunus og Boreas.

Taler! Leander er i Fare, Leander bækker maa-
ste under: Af Medynek, synner Eder at tale!

(Uveiret sagtnes).

De have hørt mig — Windene formildes,
Havet beroliger sig, Bolgerne synke tilbage i
deres Leie, Himmel bliver etter klar, og jeg
hører nu ikke andet, end en Svalpen blandt
Bolgerne, som endnu sukke over Nordvindes-
nes Raseri.

(Med den smmeste Følelse):

O, Leander! min elskede Leander! har
Du overstaaet dette Uveit? Guderne have bes-
kiermet Dig! De have formildet Havet; det
er det visse Kendetegn paa deres Maade! — Lea-
nder! Du kommer — jeg skal see Dig: o i
hvad jeg skal knuge Dig op til min Barm!
hvad de Farer, Du har udstaet, ville foregå
hos Gienforenings Godheder!

(Med Urs og Smerte):

Men Mørket radspredes — alt seer jeg
Østen farves med et rosenrødt Skær — Ces-
phali Elsterinde *) jager Mulmet foran sig, og
Leander kommer ikke! Religheden er vendt til-
bage over Havet: den er ikke vendt tilbage i
mit Hjerte!

(Man seer Morgenrosen og Daggryst bry-
be frem).

Glimrende Aurora! o, værdiges at tilgi-
ve mig, at jeg aldrig har opsendt mine Bonner
til Dig! Leander forlod mig stedse i det Dieblit
Du lod Dig see: kunde jeg da ønske Dit Komis-
me? Bliv i Dag min Welgiorerinde: viis mig
min Elster! og lad den Dag, hvis Forbud Du
er, være skion for mig, som den vorder for
hele Naturen!

(Hun stiger op paa en Klippe og seer ud
over Havet).

---

*) Aurora eller Morgenrosen.

Sa, jeg seer ham! det er ham! — Udsæd
ze Guder! hvormeget skylder jeg Eder ikke!
O, jeg føler tilfulde, at alle mine Øvaler have
ikke betalt dette Dileblik!

(Man seer langt borte Leander, som
anstrenger al sin Kraft, for at holde sig i
Veiret paa Vandet).

Men hvad seer jeg! han sterner sig —
du nærmere han sig atten! — han synes at
kæmpe imod Bolgerne — Mit Blod iisner!
— Jeg kan se ham; hans Kræfter ere udsomte;
hans trætte Arme kunne ikke mere
holde ham i Veiret! — Leander! — Leander!
— hør min Rost, lad den forlænge Dine Kræf-
ter! endnu et Dilebliks Mod, og da er Du i Din
Bruds Arme! — Leander! Du hører mig ej
— Du kan ej længere ståne imod! — Lean-
der! — endnu en Anstrengelse! Han stræk-
ker sine Hænder ud imod mig, han synes
at påkalde min Hjælp — Sa, jeg vil skyde

Dig imødt — ja — jeg vil dø eller frelse Dig
— Jeg vil —
Leander (gaar til Gund).
Leander (gaar til Gund).

Hero. Himmel! han er forsvunden! mine
Dine føge ham forgives! — Leander! — dyrebare
ste Leander! — han er ikke mere — han er ikke
mere — Øslgerne have opslugt ham!

(Hun bliver længe staende aldeles ubevægelig, og begynder derpaa igien med langsomt
Foredrag):

Han er ikke mere! Jeg faaer ham ikke mere
at see! jeg faaer ham aldrig mere at see! han er
død for mig! Det er mig, mig er det, som har
myrdet ham!

(Efter et langt Dphold med Raseri og For-
svivelse):

Barbariske Guder, som brevz Epot med
mine Smertter, som syntes at bønhøre mine Dru-

ster, for at hvædse Vilen, hvormed I giennem-
 bore mit Hierte! Blodguber, Ulykkes, Guder,
 gib Skiebnen, stærkere end I, giengielde Eder
 alle de Qualer jeg lider! Gib Eders Udsdes-
 lighed blot tiene til at forlænge dem! Og
 Du, gyselige Hav, trolose Hav, Du har aldrig
 forvoldet andet end Ulykker, Du har aldrig været
 andet end Forbrydelsen: den vilde Kriger, den
 stidste Kibmand, de ere i Sikkerhed paa Dine
 Bolger, men den trofaste Eisler, som Eyn hav
 Dig om at bringe ham til mig, som hver Dag
 anraabde Dig, som kaldte Dig sin Belgiorerinde,
 ham lader Du omkomme! flyd! gib Dit Raserimaa
 vende sig imod Dig selv! Gib den hele Verdens
 Bygning oploses og synke tilbage i Dit Skiod!
 Gib Jorden overose Dit Leie, og Chaos for-
 syre Dig og udfylde Dit Rum!

(Hun stiger atter op paa Klippen).

Jeg skal ikke see ham mere! Jeg skal al-
 drig see ham mere! Leander, elskede Leander!

har Du tænkt, at jeg kunde overleve Dig?
har Du tænkt, at jeg nogensinde mere kunde
føste mit Dje paa dette forhadte Hav? Nei,
jeg skal opsoge Dig dybt i dets Afgrunde!
Jeg skal igien foreene mig med den Kiereste
Halvdeel af mig selv! Den, der kan elsker,
kan ogsaa dø! og denne Død er et godt Dies-
blik, siden den foreener mig med Leander!

(Hun stoder sig Dolken i Hjertet, og flyr
ter sig i Havet).

Den lille Askepot

eller

Troldekatten.

Hexe-Farce

i een Act

frit efter

Desangiers og Gentil.

(Til bekendte Melodier).

Til den danske Cendrillon
Madame Maria Zinck!

De Under, som Du stienede Anine,
tilhøre Kunsten eis; de vare Dine:
Uskyldighedens Sprog og Dydens Høst.
Hün favre Rose, som er Livets Lykke,
den var, den er og blive vil Dit Smykke;
den fra Din Baar omsnoer Dig til Din Høst.

En yngre Søster jeg Dig her tilregner;
Du hennes Smaafejl hende ei tiltregner;
smil blot en Smule ad et flygtigt Spog!
Den ældre Søster skal vor Glæde være;
bliv ved at fremme Skuepladsens Ære!
og vundne Hæder som Fainchon*) forog!

N. E. Bruun.

---

*) Et Kætespillerinden, som endnu i denne Tid
kan ventes opført.

Personerne:

Prinds Mirilis or.
Grev De la Canardiere;
Magdelone,   )
Sybille,   ) hans Dottre,
Ustekot, hans Stedbatter.
Minette, en Fee.
Dandere og Dandserinder.
Prindsens Folge.

Hænblingen foregaar — hvor man behager!

Den lille Askepot

eller

Trolldatten.

(Skuepladsen forestiller en simpel meubleret gammeldags Stue; paa den ene Side en Camin
hvorpaa staer en Suppegryde og en Coffeekan
de. Paa den ene Side i Baggrundsen staer et
Bord, hvorpaa ligger et stort Græskar; paa den
anden Side et Gaffebord, hvorunder staer et
Nottefælde. Når Dækket gaaer op, sidder Aske
pot paa en Skammel i Caminkrogen, skummt
Gryden og steget Castagnier i Aften; ved siden
af hende staer en tillukt Kurv med Gronsch
Bed den anden Side af Caminen sidder en hvid
Kat).

Første Scene.

Utepott. Katten.

Utepott
(puster til Silden og synger):

W i f e.

X.

Et Pigebarn var paa et Slot,

Falderi Fallala!

hun havde det ei meget godt,

Falderi Fallala!

hendes Slægt mishandled hende;

daglig hørde hun dem skjønde;

Hug hun fik, og lidet Mad;

men dog var hun lige glad!

Hvor hun gik, hun sang endda:

Falderi Fallala!

2.

Men, Hillemøen! pas paa! hvad seer?

Falderi Fallala!

til Slottet kom en Cavaleer;

Falderi Fallala!

Pigen gode han kunde libe;

han tog hende til en Side,

hvidstæd: „kom Du kun med mig,

da jeg gior Dig lykkelig!“ —

Hun føer med ham; hopسا!

Falderi Fallala!

Saadan Lykke vedvaretes ikke mig! men jeg er
da ogsaa den Ungste, kan jeg troe. — Naar jeg
seer mine Søstre fornoie sig fra Morgen til Aften,
medens jeg maa sidde her i Kaminkrogen;
ret som en, jeg veed ikke hvad! — saa kommer
ogsaa Bloot sommetider saadan i Kog hos mig
at jeg skummer af Vrede! — (Hun skummelte
Gryden). — Nu maa jeg nok komme Utter paa
Suppen. — (Hun tager Gulerodder op af Grønne
kurven og skraber dem). — Men troer min
Søstre, at det skal være længe ved, det Levnet,
saal tager de mærkelig feil! — Naar nogen saae
mig sidde her Dag ud og Dag ind og tage i
Aften, hvem skulde da sige, at jeg er Grev de

In Canarbierets Stedbatter? Hvad kan jeg giøre
for, at han ikke er rigtig Fader til mig?

Magdelone og Sybille (kalde inden-
for): Uskepot! Uskepot! er vor Gaffee ikke snart
færdig?

Uskepot. Paa Timen! paa Timen! —
De faaer Gaffee med Glode i, og Chocolade!
men hvad faaer jeg? et Par fattige Castagnier,
som ere stegte i Aften — og saa er det endda
en Lykke, om de ikke brændes! (Hun vil tage en,
men brænder sig). Ku!

Mel. Lad bable Dvinderne hvo vil.

Ifald jeg Frokost have vil
jeg maa Castagnierne tage;
dog nei! min Kat jeg bruger til
dem ud af Gloderne at tage!
I Verden det jo Mode er:
det seer man næsten allevegne;
naar Andres Poter holde her,
saa spares vore egne!

(Della maria).

(Hun falder): Minette! Minette! kom, Misskat! (hun tager Katien og rager Castagnierne ud af Ilden med dens Poter). Hvortaaaligt det Dyr er! Hvem skulde dog troe, at dette lille Kære forstaar Alt hvad jeg siger til det? Sommetider seer det endog saa paa mig med et Par Dine, ret som om det vilde tale. Ja, det er ingen Hverdags Kat, den!

A n d e n S c e n e.

Uffepot; Magdelone og Sybille (i Morgendragt).

M a g d e l o n e.

Teg troer Mammesellen vil ikke lade os faae Caffee i Dag forend Klokkens ti! (hun seer paasit Uhr): Min Gud! den er alt over elleve!

Uffepot. Ja, havde jeg Uhr, saaledes som J., saa kunde jeg ogsaa passe Tiden noitigstigere.

Sybille. Det er af Luther Dovenslab Hun er saa forsommelig! — Vil Du bare ses,

Magdelone? i Etebet for at passe, hvad hun
skal, leger hun med sin Kat!

Aſtepot. Den Kat er den eneste Veninde
jeg har her i Huset. (Hun ordner Kopperne og
stienker for sine Søstre).

Sybille. Ja, Katten og Du, Sere
ret to Aſen af et Stykke! lige sledſle og lige fal-
ſke begge to!

Magdelone. Savif! lige Born lege bedst!

Aſtepot (sagte): Sanct nok, somme-
tider kunde jeg selv have Lyft til at give dem en
Milt! (Hun nynner): Katiens mit Gudsleند-
barn o. s. v.

Magdelone. Har Du vadſtet mine
Kniplinger?

Aſtepot. O ja!

Sybille. Og stroget mine Vibor?

Aſtepot. For længe siden!

Magdelone. Og besorget Huusholbs-
ningen?

Aſtepot. Gryden staer paa Ilden.

Sybille. Og fejet Stuerne?

Aſtepot. Alting er som det var bløſt!

Magdelone. Det er godt! Gaae nu
hen og sæt sig i sin Krog, og kny ikke et Mul-

Asteapot (sætter sig paa sin Skammel og
bliver ved at synge).

Magdelone. Medens vi nu ere her
allene, min Søster, saa siig mig: Hvor dan sy-
nes Du om den unge Cavaleer, som vi traf i
Sendags paa Ballet?

Sybille. Hvor dan jeg synes om ham?
fortreffeligt! Han betrakte mig tre Gange
med en Opmærksomhed! —

Magdelone. Og han smilte fire Gange
til mig med et Skinsmeri! —

Sybille. Han trykkede min Haand med
en Varme! —

Magdelone. Og traadte mig paa Fod-
den med en Hestighed! —

Sybille (springer ute almoedig op): Hoi!
Du snakker over Dig!

Magdelone (ligeledes): Nei, det er
not snarete Dig, som ikke er ret klog!

Asteapot. Hvad flettes begge Comteffers
ne, siden De klamres saa foest?

Magdelone. Hvem har sagt Dig, at
du klæmres?

Asteapot. De bestylder hinanden jo for
at have mistet Forstanden?

Sybille. Vi?

Asteapot. Det er sandt.

Magdelone. Tie Hun bare stille, lille
Løffefaat!

Asteapot (sagte): Jeg tier, men jeg
mørkør nok der er lidt Kierlighed mid i Spil-
ket!

Magdelone

(til Sybille):

Vel. Hvis et godt Raad I følge kan.

Prindsen, Masoeur, tilbedee mig;
Jeg har i Brand hans Hjerte sukket!

Sybille

(stolt):

Nei, Du, Masoeur, fortægner Dig!
han alt længe før mig har sukket.

Aſſe pot

(aſſides, legende med Katten):

Mens de om Prindſen fere krig,
jeg med min Kat fornoier mig!

(Hun danser med den).

Magdelone

(ſtolt):

Hver, som min ſielne Eſignhed ſeer,
ſtrax mig tilkiender Seierskranſen!

Sybillē

(ſpottende):

Dog, hos den unge Cavaleer,
Du, min Søſter, gaaer bag af Dandsen!

Aſſe pot

(som før):

Iſſe jeg agter Hoffets Glands,
naar med min Kat jeg faaer en Dands!
(Du Puy),

Tredie Scene.

De Farlige. Grev de la Canardiere
 (i en storblommet Damastes Kæfeling,
 og med en lang Kaarde i Haanden).

Grevn.

Hvor er den henne? hvor er den henne?

Magdelone. Med hvem er det Papa
 vil duellere?

Akrepot. Min Gud, Deres Excellence,
 hvem vil De stikke ihiel med den lange Kaarde?

Grevn. Hvem jeg vil stikke ihiel?
 hvem jeg vil stikke ihiel? Din Heivedes Kat,
 som har sin Glæde af at giott mig tusinde
 Kattefaser!

Akrepot (sagte): Hilleøen! jeg maa
 skynde mig at skule den hærnde i Kurven! (Hun
 putter Katten i Kurven, som hun før har temt,
 og laffer Baaget til).

Grevn. Sidder jeg og skriver paa His-
 torien om mine Heitbedrivter, saa kommer den

og sletter dem ud med sin næsvise Pote! Så
Dieblik jeg er blevet allerdeiligt friseret, gi-
den mig et Kattespring lige op i Toureen! E-
anden Gang snapper den mig Parrykken af Hov-
det, render op i Tagrenden med den, og ses
ud, som om den vilde see mig lige op i Vinent
naar jeg truer ad den!

Magdelone. Ja, det er af dens gamle
Streger!

Sybille. Hver evige Dag gør den en-
dnu værre Epilopper!

Grevnen. Var jeg overtroise, saa kund
jeg næsten stiftes til at troe, at der stak en ond
Aand i det Dyr!

Magdelone. Hvad har den da nu igien
giort?

Grevnen. Hvad den har giort? hvad den
har giort? (Han tager et Par sonderrevne
Manschetter op af Lommen). See bare her!

Sybille. O, min Gud! Papas deilige
splinternde Brabantse Kniplings Manschæf-
ter!

Magdelone. Men hvorfor har Papa
ogsaa taget dem ud af Skabet?

Greven. Hvorfor? hvorfor? For at las-
de dem stødse og glimte ved den helligste Hois-
tiid, der i Mands Minde er seet i til Miles Om-
kruds, og som gives —

Sybille (afbrydes ham): Af den elskvæ-
dige Cavalier, som vi var i Selskab med i Son-
days?

Greven. Hvorledes syntes I om ham?

Magdelone. O, han er allerkjreste!

Greven. Nu vel!

Mel. Snart är Din Ungdomstiid förslutan.

Hün Pryd for Landets Cavalerer
i Aften give vil et Bal,
hvortil han Eder inviterer,
og hvor jeg Ter ledsage skal.

(til Aßepot):

Lad Maden være tidlig færdig!

(til de to Andre):

Dg I, pynt Ter paa bedste Wiis;

Fun den, som findes meest elskværdig,
paa Ballet vinder første Priis!

M a g d e l o n e og **S y b i l l e**
(gentage):

Min hele Baldragt ligger færdig!
og den er syet paa bedste Biis!
Jeg af Naturen er elskværdig:
jeg vinder sikkert første Priis!

(Grenker).

G r e v e n. Men, hør, mine Døtre: giv
nu ingen Feilrin paa Ballet!

M a g d e l o n e. Aßepot! hav nu østing
paa rede Haand til vor Paaklædning. Gaae!

Aße p o t. Strap.

S y b i l l e. Paa Timen!

G r e v e n. Adlyd, naar mine Døtre ber-
fale!

Aße p o t (sagte, skulende Kurven med sit
Skirt): O, min Gud! isald han nu fandt
min stakkels Rat i Kurven?

Grev en. Gior hvad man siger Hende!

Aßepot (tager Kurven, men nøler med, at gaae ud). Nu gaaer jeg.

Grev en. Hvad skal Hun med den Kurv?
Hvad er der i den?

Aßepot (frystsom): Ingenting.

Grev en. Ingenting? (Han tager Kurven fra hende). Da er den dog temmelig tung.
Lad engang see!

Aßepot (kaster sig paa Knæe): Aa, Des
res Excellence! slæg den ikke ihiel!

Grev en. Ah! saa har jeg den da! (han
aabner Kurven, men finder ingenting). Der
er jo ingen Kat!

Aßepot (sagte): Det er forunderligt!
Hverdan m'en den er sluppen ud?

Grev en. Men det er ogsaa det samme:
saaer jeg den sat, skal den dyrt komme til at
betale mine Manschetter! og Gud naabe Jeres
Papageier, Jeres Stær, og alle Jeres Skoete

hunde, baade Mopser og Bolognesere, dersom
jeg ogsaa engang lægger Krig an imod dem!

Melodie af Adolph og Clara.

Næst efter Jer, de Fandens Dyr
meest af Alt mig i Huset plager!
Nu for paa dem at holde Styrt
Skeen i anden Haand jeg tager!
Saasnart jeg dertil seer mit Snit,
jeg givter Eder ud af Huset;
og, naar jeg først er Eder qvit,
giør ingen Dyr mig Panden kruset!

(D'Ulayrac).

(Han gaaer).

Hierde Scene.

Afstepot. Magdalene. Sybille.

Magdalene.

Den Snibbe kan vi ogsaa takke Hende
for, det lille Skumpelstud!

Aſtepot. Ja, snak Æ fun! Skielbesord rager mig ikke. — Hvilke Rioler vil Comsæſſerne have paa?

Sybille. Hun er meget nysgierdig, Mamsel!

Aſtepot. Eh, jeg maa jo vel vide det, for at kunne lægge dem frem.

Magdelone. Min Gud! hvad hun er fort om Fingrene!

Aſtepot. Det er nok intet Under ved min Bestilling! Som om Kul og Aſte var Mandesklid!

Magdelone. Masoeur! vi vil selv besørge vor Paaklædning, og lade det lille Dyr blive her; hun vilde desuden kun sole os altting til.

Aſtepot (sagte): Desbedre! saa flipper jeg!

Magdelone.

Melodie: Romanceen af Bonkammeret.

Teg som en Venus straale ſtal!

Sybille.

Teg ve Skionneste skal fordkunle!

Magdelone.

Af Diamanter uden Tal.

Skal Øren, Hals og Fingre funkle!

Sybille.

Teg tindrer Aftenstiernen liig!

Magdelone.

Teg bliver en Soel midt om Natten!

Sybille og Magdelone.

Selv Prinsær skal knæle for mig! —

Aßepot

(affibes):

Midjertiib leger jeg med Ratten!

(Solié).

(Magdelone og Sybille gaae).

Semte Scene.

Asteapot

(allene, seende efter dem):

Nu kan de hoppe, dansse, lee og synge den
hele udslagne Nat! — Hvad de ere lykkelige!
Jeg derimod, naar jeg har arbeidet mig træt,
saar lader de mig sidde allene og kuskelure! (Paa
eengang seer man en brændende Indskrift med
disse Ord);

„Til Trost for lille Asteapot

„Dødt kan vende sig til Gudt!

(vise sig paa fire Stæder i Stuen, nemlig over
Caminen, over vinduet, over Doren i Bag-
grunden, og den fjerde paa en Seddel, som en
Rat, der hidses ned fra Loftet, holder imellem
Poterne).

Asteapot (forstørrellet): Ih, Gud hevar' es!
Hvad er det? (Hun læser Indskriften):

„Til Trost ser lille Aſſepot
„Ondt kan vende sig til Godt!“

og det oven i Købet fire Gange.

Geen

(Synger udenfor):

Mel Naar i et Fængsels morke Giemme:

Teg i min Varetægt Dig tager;
flade, kiere Barn, til mig Din Liid!
Viid, naar Minette Dig ledsager,
vorder Din Fremtid stedse bliid.

Mob Din Skiebne Taalmod Du sætte!
Alt kan endnu forandre sig.

Stoel trygt paa Din lille Minette!
Aſſepot! hun bestærmer Dig!

(Della maria).

(Alt forsvinder; Aſſepot staar som solstenet og gnider sine Dine).

Aſſepot. Men det er Mirakler her Peet! — Hvorledes? hun siger, at hun hedder Minette — det skulde dog vel aldrig være? — Gaar

det til med Trolddom? med Kogleri? — nei,
 det er vel snarere min gode Engel. — Men,
 hvad jeg dog ogsaa er tosset! det har kun været
 Indbildung; jeg har sovet et Dvarkeerstid, og
 saa har jeg drømt. Frist Mod! jeg vil slæse
 det Fias i Glæmmebogen, og tænke på mit
 Arbeide, det er nok saa godt! (Hun gaaer og
 vil tage Laaget af Gryden, som pludselig for-
 vandles til en smuk Potte med et blomstrende
 Rosentræ). Nei, nu bliver det allfor galt! —
 Min Suppegryde er forvandlet til en Urtepø-
 te! — Jeg ryster som et Espelov! — Jeg kom
 Gulerødder i Gryden, og nu bliver de til Ros-
 ser! — til Roser, som lugter deiligt! Men,
 saa maa jeg jo ikke have sovet nu nyssens? —
 Skulde virkelig den lille Rat, som jeg for sad
 og klappede her, være Mester for alt dette!? —
 Jeg seer den ikke mere! (hun falder); Mis-
 nette! Minette!

Siette Scene.

Aßepot. Seen (kommee pludselig ud af Caminen, i det Dieblit Aßepot vender Ryggen).

Seen.

Her er jeg, Aßepot! Hvad vil Du mig
Aßepot (viger forsækket tilbage): Jeg
Ingenting, Frue. Det var ikke Dem jeg kaldte paa; nei, nei! (sagte): Hvilken dilitig Dame!

Seen. Kaldte Du ikke paa Minette?

Aßepot. Jo, det er sandt; men det var ikke Dem; det er min Kat.

Seen. Nu vel! det er mig.

Aßepot. Fruen spøger nok! —

Seen. Nej, siger jeg Digs; denne Minette, som i Morges ragede Dig Castagnierne ud af Silden, som har spillet Din Stedfader saamange Pudsret for hans Haardhed imod Dig — denne Minette, som han forfulgte med

Kaarden i Haanden, hvis Liv Du frelsbe ved
at stiule hende i denne Kurv, fortsgagt: denne
Minette, som Du nylig kaldte paa, det er in-
gen anden end mig.

Aſtepot. Ih, da funde jeg rigtig have
medt Fruen tyve Gange, uden at kiende Den-
gien.

Feeen (smilende): Det vil jeg troe!

Aſtepot. Utsaa er Fruen da en — en
Herr?

Feeen. Jeg er en Fee.

Aſtepot. De?

Feeen. Og ydermere Din Gubmoder;
den Velgierning Du i Morges viisde mig, fær-
visser Dig om min Beskyttelse.

Aſtepot (hoppende af Glæde): O! hvor
mine Søstre vil blive sistre!

Feeen. Dine Søstre! — Jeg tilstænder
Dem en Reevselse i Aften paa Ballet.

Aſtepot. Men dog ikke for streng! vel?
Thi i Grunden ere de ikke onde.

Feeen (sagte): Hun forsvarer dem! for-
treffelige lille Hiertte! (hvit): Uh! jeg veed

Alt: Sloge de Dig ikke forleden Afien opp
paa Dit Tagkammer? og efterat de næsten hav-
de mørbanket Dig, spærrede de Dig ikke saa
inde?

Aßepot. Jo, at de sloge mig, det er
desværre sandt nok! Men hvordan kunde Fruen
se alt det oppe paa det sorte bælmerke Loft?

Seen. Hm! jeg gjorde mig just en Aß-
tenpromenade oppe i Tagrenden.

Aßepot. Ja saa! — Men er det ogsaa
rigtig sandt? — Jo længer jeg betragter Fruen,
jo snurrigere forekommer det mig, at den deilige
Dame, jeg her seer, kan være —

Grev en (kalder indenfor): Aßepot!
Aßepot! kom og dæk Bord!

Aßepot. Dække Bord? — O Gud naa-
de mig! og Suppegryden, som er forsvun-
den! —

Seen. Den's Forvandling var mit Bælk
og ben Rose, Du her seer, er en Talisman,
som giver Dig Magt til at omstabe Dig ganske
som Du selv lyster.

Aßepot. Omstabe mig? —

Se en. Ja, naar Du vil, kan Du strax
fliske baade Dragt og Udsænde.

Aksepot. Saadan, at ingen kender
mig?

Se en. Ikke engang Din Fader eller Di-
ne Søstre!

Aksepot. Utsaa naar jeg kieber mig
ved at være Fruentimmer, kan jeg blive Mand-
folk?

Se en. Det berger blot paa Dig selv.

Aksepot. Og fra Mandfolk kan jeg
igen blive Fruentimmer?

Se en. Saasaaart Du onser det.

Mel. Alt efter Modens kov sig retter.

Dilding, Soldat og Bondepige,
Ridelling, Coquette, Cavaleer:
naar blot Dit Ønske Du vil sige,
Du i Galop det opfyldt seer.
Men hvad Figur Du end paatager, —
Kom stidse dette vel ihu! — :

Du i hver Skikkelse behager,
naar Du er from og god som nu!

(Tætch y).

Greven, Maghelone og Sybille
(kalde indenfor): Aßepot! Aßepot! hvor bliver
Hun af?

Aßepot. Det er Middagsmaden be-
vil have! Hvordan redder jeg mig nu udaf det?

Seen. Ved et Slag af min Kiep.
(Hun slaaer med Kieppen paa Døren i Baggrun-
den; den flyver op, og man seer et dækket Bord
stige op af Gulvet).

Aßepot. Ha, hvad det dog er en rat-
magelig Ting, at have saadan en Kiep! — (Hun
racerer ind): Nu er der dækket for Herskabet.
(Døren lukkes igien). — Bliv ikke vred, kære
Frue Gudmoder, men jeg maa nok ind og varre
op ved Bordet.

Melodie: Vaudeville af Renaudat.

- Jeg hurtig ind mig flynde maa!
jeg tor ei Tiden spilde!

thi hvis jeg ikke passer paa,
saa vil det gaae mig ilde!

Af, mindst af Alt jeg drømde om
en saadan Kat at finde!

De, som til Hjælp fra Himlen kom
for Deres Dienetinde!

(D' Alayrac).

(Hun næser og løber ud af Baggrunden).

Gyvende Scene.

Seen

(allene).

Det elskværdige Barn! hvor hun forundred
be sig over min Forvandling! det glæder mig
ret at jeg har paataget mig en Kats Stikkelse
og den klædte mig heller ikke ilde!

Bever Kat og munter Pige
stundum er hinanden lige,
det jeg tor bevise her:
Eisken et Smil indtager;

Musen man i Fælden jager;
vips! de begge fangne er!

Men jeg hører nogen! (Hun smutter ind i Caminen).

Uttende Scene.

Prinds Mirliflor. Ustekot.
Katten.

Ustekot.

Wil Herren behage at gaae herind?

Mirliflor (raaber ud): Wie paa mig
udenfor. (til Ustekot): Saa dette er da Grev
de la Canardieres Slot?

Ustekot. Ja, min Herre, men han spis-
ser nu; dog dersom Herren vil sige mig hvad
De hedder, saa skal jeg melde Dem.

Mirliflor. Prinds Mirliflor, Herre
til Nakogodset.

Ustekot. Det er et godt Stykke Bei-
herfra.

Mirlislor. — S ja! (sagte): Det Barn har ret et vakkert Bæsen, og hun taler ogsaa ret godt for sig.

Aßepot. Men hvor mon min Gudmoder blev af? — (Hun seer Minette, som igien er kommen ud af Caminen i sin Katteskikkelse). Ah, der er hun jo! (Hun røger Ratten paa Armen, klapper den, og siger i det hun besprægter Mirlislor): Den unge Prindses Ansigt staaer mig ret an.

Mirlislor, (da han seer hende klappe Ratten og kise den bag Øret): Som det læder holder De meget af de Unrørlende.

Aßepot. D, forstørrelig! — Nu skal jeg melde Herren hos Comtesserne. —

Mirlislor. Comtesserne!? Saa er De da ikke Datter af Huset?

Aßepot. Det kommer an paa, ligesom man tager det —

Mirlislor (sagte): Hvad hun er naiv og uslydig!

Aſſe p o t (bliver ved): — Jeg var det,
men nu er jeg det ikke længer.

M i r l i f l o r. Hvad? er De ikke mere Des-
res Faders Datter? Det De ber sig er forekom-
mer mig noget tvetydigt! ja, jeg er endog faa ſe-
ge: reent amphibologifē.

Aſſe p o t. De maa da vide, at da min
ſalig Møder var blevet Enke ved min ſalig Fa-
ders Dod, faa givtede hun ſig anden Gang med
Grev de la Canardiere, hvis Døttre ikke ere
hans Søstre — nei, jeg vil ſige, hvis Søstre
ikke ere mine Døttre — Nei, det var heller ikke
det jeg vilde ſige! Jeg staar jo her og ſiger Dum-
heder.

M i r l i f l o r. Ja, det var juſt det jeg
vilde ſige!

Aſſe p o t. Og paa den Maade har jeg nu
hverken Fader eller Møder! (hun græber).

M i r l i f l o r. Og er kanſteee oven i Kiober
haande fader- og moderloſ? Men hvor er De
født? hvor gammel er De? og hvad hedder
De?

Aſtepot.

W i f e.

I.

Melodie: A voyager passant sa vie.

Jeg kom til Verden her i Landet,
og snart jeg fylder sexten Aar;
mit Navn er Aſtepot, og andet
jeg neppe har i Verden faaer.

See, denne Skammel er mit Saede;
her sidder jeg Dag ind, Dag ud;
og ingen Moders Siel vil glæde
 mig arme lille Skumpelſeud!

Mirlifor (sagte): Hun løber Storm
til mit Herte! — (heit): Og hvad er egentlig
Deres Bestilling?

Aſtepot.

2.

Jeg feier, vabſter, hugger Brænde,
jeg koger Caffer, laver Mad;

fra Morgen indtil Aftens Ende
 jeg deier Avind, Hug og Had!
 Jeg maa i Haugen luge, grave,
 trods Storm og Uveir, Regn og Slud,
 og Ingen seer jeg Medhynke have
 med stakkels lille Skumpelstud!

Miflifor. Men Deres Søstre? Hvad
 tage de sig for?

Aflepot.

3.

De gaae paa Bal og Masterade,
 mens jeg maa kuckelure hei;
 naar de er' pyntede og glade,
 mig over Skuldrerne man seer;
 de mig mishandle og fornærme,
 naar bedst jeg lyster deres Bud;

(hun seer hen til Ratten):

dog veed jeg en, som vil bestiærme
 mig arme lille Skumpelstud!

(Garat).

Men jeg glemmer, at nu har Herabet vist
spiist; jeg maa ind. (I det Dieblikk hun vil gaae
ind, aabnes Dorene i Baggrunden, eg man
seer Greven og hans to Dottre staae fra
Bordet. De blive Mirlislor vaer, og gnae
ham imede).

Niende Scene.

Greven; Magdelone; Svæbbe;

Prinds Mirlislor. Aßepot.

Katten.)

Greven.

Ah, min naadige Herre! — Aßepot! tag
af Bordet. (Greven og hans to Dottre
gaae frem paa Skuepladsen: Mirlislor træ-
der dem imode; medens de giore Complimenter
for hinanden, vil Aßepot begynde at tage af Bor-
det, men forbausas, da hun i det samme seer
det synke ned i Gulvet, hvilket skeer ubemærkt
af de andre, som vende Ryggen. Aßepot

gaar igien hen paa sin Plads ved Caminen, og
kieler for Katten).

G r e v e n. Hvilken Lyksalighed, allernaa-
digste Herre! skal jeg tilførive den Cresvissning,
at begeres med Deres Hoiheds høistærebæ Vis-
sit?

M i r l i f l o r. Siden jeg har taget mig
den Frihed at invitere Deres Døtter, Comtesser-
ne, til mit Bal i Aften, saa ansaae jeg det for
min Skoldighed, selv at hente dem af i min splin-
ternye Equipage.

G r e v e n (sagte til sine Døtter): I
hans splinternye Equipage! hvilken Ere! (til
Mirliflor): Som Deres Hoihed seer, har mine
Døtter intet forsømt, for at giore sig værdige til
med Udmærkelse at skinne blandt de Skionheder,
som Allermaadigste Herre sanker paa sit Bal.

M i r l i f l o r. Jeg twivler heller ingens-
lunde om, at jo Egnens Damer ville tage del
Wedste paa de hat, siden jeg i det Dieblik jeg
her taler med Dem, offentlig ved Trommen las-
der bekendtgjøre den hemmelige Bevæggrund til
den Fest jeg giver.

(Man hører Trommen gaae udenfor).

En Nøst (udenfor): Herved notificeres
og bekendtgjøres for alle givtesærlige ugitte unge
Damer, at de i denne Aften have at indfinde sig
ved det Bal, som den allernaadigste Herre, Hans
Høihed Prinds Mirlislor giver, i den Hensigt der
at vølge sig en lovlige Ægte-Gemalinde. In-
gen inblades undtagen i anstændig Dragt.

Magdelone og Sybille (affsides):
Ah! hvor mit Herte banker!

Greven. Hvorledes! Det er for at hel-
de Biyllup — Formæling, skulde jeg sige, at
Deres Høihed giver dette Bal?

Mirlislor. Netop, min liere Greve!

Melodie: Tobaksvisen af lille Matros.

Sa, jeg vil i Brudesengen hoppe!
Lønge har jeg sukket efter den!
Nu skal intet mig i Farten stoppe?
ikke vil jeg dø som Pebersrend!

Greven

(bukkende):

Det var ogsaa Synd, om slig en Race
skulde med Prinds Mirliflor forgaae!

Magdelone og Sybille

(øffides):

Himmel! her min Bon! viis mig den
Grace,
at jeg til Gemal maa Prindsen faae!
(Gavauß).

Greven. Hvilke Egenskaber udfordreb
der egentlig for at fortjene denne usættelige
Kre?

Mirliflor. Hm! naat jeg finder en
Pige, der er ung, smuk, god og fornuftig, saa
forlanger jeg ikke mere.

Greven. Ja, saa troer jeg Dere^d
Højhed har ikke nødig at gaae langt, for at
bestemme Deres Valg. Mine Døtre Magde-
lone og Sybille besidde just alle de Egenskaber,

som De ønsker Dem, og saa har de endba adskillige selskabelige Talenter, som for Exempel Sang, Dans —

Mirliflor. Sang og Dans? o,
det er min Passion!

(Magdelone begynder at solfeggere og Sybille at dansse, begge uden Smag).

Grev en (stanser dem midt i Sangen og Dansen). Det er nok, mine Døtre! spørret paa Deres Talenter til i Aften!

Magdelone og Sybille (blive paa ettingang Rosentræet vær, som Aßepot har sat paa et Verd ved Caminen). O, min Gud!
hvilket beiligt Rosentræe!

Grev en (til Mirliflor): Ah, det er vist en Foræring af Deres Høihed?

Mirliflor. Jeg vil være dievæst om
det er!

Sybille. Deres Høihed vil ikke tilstaae
det; det er just et Nec plus ultra af Delicatesse!

Magdelone. Det er et Maximum af Galanterie.

Grev en. Som Deres Høihed hører, ere mine Døtre, skindt Damer, ikke saa ganske uhyndige i de døde Sprog.

Magdelone (slaaner Vinene ned): Tør man spørge, hvem Deres Høihed har tiltænkt denne Rose? ventelig mig?

Sybille. Eller mig? (De ville plukke Rosen, men stikke sig begge i Fingrene).

Afstepot (sagte og smilende): Kom S der og bid Skeer itu!

Grev en. Naar Deres Høihed befaler, ere vi parate.

Mirliflor (pegende paa Afstepot): Folger det lille Pigebarn ikke med?

Magdelone. Hun? Sy!

Sybille. Hun duer ikke til andet, end til at passe paa Huset.

Mirliflor. Da havde hun dog ikke været den høelligste blandt de Skønheder, jeg forsamlar paa mit Slot!

Aſſe pot (ræser sig og neier): Maadige
Herre er meget artig!

Mirliflor. Nei, langtfra — men —
jeg — (han quæler et Suk): Uf! (hoit): Men
Balset begynder nok snart! (sagte): Dør maa
jeg vandse Grillerne bort!

Mel. Ugh, Du lieber Augustin,
Vi skal have os en Dands!

Mirliflor og Greven.

Falla la la la la!

Magdelone og Sybille.
Hvor vi svæve skal i Glads!

Mirliflor og Greven.

Hei! Hepſafa!

Aſſe pot

Medens de vandse her,
sidder jeg Stakkel her!

Mitlifor, Greven, Magdelune
og Sybille.

Vi skal have os en Dands!

Galla la la la!

(De danser ud af Skurpladsen).

Tiende Scene.

Aßepot.

(Har imidlertid sat sig ved Bordet, hvorpaa
Rosentreæt staaer).

De tager paa Bal, og jeg har endnu hvers-
ken faaet Vaadt eller Zett! Mine Gastagnier
ere vist iiiskolde; men det faaer at være det
Samme; jeg vil dog spise dem alligevel. —
Ak! hvor jeg gjerne vilde have været paa Bal
med! — men det nyder da ikke at tænke paa
fligt, saadan som jeg seer ud! — Men det er
sandt! nu husker jeg det først: Minette sagde
jo, at saasnart jeg havde plukket denne Rose,
blev jeg paa Timen til hvad jeg vilde være.
Jeg maa dog probere en Gang!

(Hun brækker Rosen af, og staar pludselig forvandlet i en prægtig Drægt).

Mei, see bare! see! — Hvad jeg er øliven prægtig! — Varer den Herlighed vid, saa troer jeg, at jeg bliver tosset af Glæde! — Naa, saa mine Søstre mig nu: de kraft af Misundelse!

Ellevte Scene.

Astépot. Fæn.

Fæn.

Naa, Astépot! er Du tilfreds med mig?

Astépot. O, min eisgode Gudmoder, hvorved har jeg forslydt al Deres Godhed imod mig?

Fæn. Du var ulykkelig, og Du har fejlet mit Liv.

Astépot. Det gjorde jeg rigtig ikke af Egennytte.

Fæn. Men siiig mig: nu da Du er ble-

ven saa pyntet, har Du da ikke Lyft til at komme ud, for at lade Dig see?

Aflepot. Jo, det er saa naturligt!

Feeen. Hvor vilde Du da allerhelf hen?

Aflepot. Ja, — det veed jeg nok!

Feeen. Frist! sig Du mig kun Din Hiertens Mening.

Aflepot. Det tor jeg ikke! — Men, siden De er en Fee, saa veed De den vel nok al ligevæl.

Feeen. Du vilde gierne med paa Baller, hvor Dine Gæstie ere.

Aflepot. Naa! hvor De strax kundgjette det!

Feeen. Saa Du holder da meget af dandse?

Aflepot. Ja, det troer ieg! Saasnat jeg herer en Fiol, begynder Benene strax at hoppe under mig.

Feeen. Nu vel! Du skal komme der.

Uſtepot. Er det rigtig sandt? Men om
mine Søstre ſaa kiender mig!

Geen. Ikke mere, end om de aldrig havs-
de ſeet Dig: det har jeg jo allerede ſagt; det er
en Egenſtab, ſom følger med den Rose jeg har
givet Dig.

Uſtepot. Men ſtaa jeg gaae til Gods i
al denne Stads?

Geen. Det er ikke min Hensigt; der ſer
jeg juſt et Græſkar; i det ſtaa Du ſette Dig.

Uſtepot. Hvad! vil De lade mig rulle
til Ballen i et Græſkar?

Geen. Ja, netop. (Hun rører med ſin
Kiep ved Græſkaret, ſom forvandles til en
smuk Galesche med to Heste for).

Uſtepot. O, hvilken deilige Wogn! og
hvilket Par ſfionne Heste! — Men, ſilg mig:
vil da Wognen kiore af sig ſelv uden Kudſi?

Geen. Du har Ret, at Du huerer mig
paa det! See, om der er noget i Rottesælden.

Uſtepot. Pas paa! nu faar vi nyt
Rogleri at ſee! (Hun titter ind i Rottesælden);

D, Gudmoder! der er en stor Røtte i den,
to Muus!

Geen (flyer hende sin Kiep): Gaae,
vær selv ved den.

Aße pot. Jeg, Gudmoder? —

Geen. Ja, gaae Du kun, og vær ikke
bange.

Aße pot (tager Kieppen og rører ved Nø-
tesælben, som strax forstørres; man seer en Rud
med store Knebelsharter og to Lakayer (forestill-
de ved Born) springe ud af den. Aße pot fø-
skrækkes, og vil flyve Geen Kieppen tilbage).

Aße pot. Gud bevare mig naadelig vor
hvilket Par Knebelsharter! Nei, nei, tag Ø-
res Hexestok tilbage! jeg vil ikke have den mere!

Rudseen sætter sig på Buksen; den-
ene Tienet stiger op bag paa, medens den-
anden aabner Doren på Galeschen for Aß-
pot).

Geen. Nu kan Du gierne stige op.

Aße pot. Allene?

Feeen. Jeg værger over Dig.

Astekøbt. Ja, gier for Guds Skyld det!

Thi jeg er saa angst og saa — !

Feeen. Jeg sværer for Alt; men paa eet
Vilkaar: og det ev, at Du skal forlade Valsalen
ved det første Midnats slag.

Astekøbt. Ved det første Midnats slag,
Gudmoder?

Feeen. Ja, det maa Du; thi versom Du
lader Timen gaae forbi, saa faar Dameen,
Bognen, Kudsten, Dienerne, alting igien sin
første Skikkelse.

Astekøbt. Jeg skal nok passe paa.

Feeen. Omfavn mig nu til Afsked.

Astekøbt. Hiertens gierne! (Hun omfav-
ner Feeen, og stiger derpaa op i Bognen).

Feeen. Nu har Du jo forskaet mig?
Præcis Klokken tolv! Rier til, Kudst!

Astekøbt. O nei, bie lidt, Kudst! —

Riere Gudmoder! versom Gudmoder kan ikke se
faae i Sinde igien at omflabe sig til Rat, inden jeg

Kommer hjem i Nat, saa staer Gudmobers Slaal
med Melk og Grød under Kjøkkenbordet.

Gren. Jeg takker Dig for Din Betænksomhed!

Mel. En gammel stinsyg Bødker.

Lykke paa Reisen, Aßepot!
Glæden Dig paa Din Fart ledsgage!
Paa Prindsens Bal fornisi Dig godt!
Vær Klokkens tolv præcis tilbage!

Aßepot

(meget glad):

Det kan man kalde Herrefærd
at sidde som jeg sidder her!
O, hvilken Glæde! hvad Lyst for min
Eiel!

Gren.

Lykke paa Reisen!

A f f e p o t
 (kyssende paa Fingrene):
 Tak! farvel!
 (Monsigny).

(Hun ruller afsted. Seen forsvinder og
 Theatret forandres).

Tolvte Scene.

(Balsal hos Prinds Mirliflor).

Prinds Mirliflor. Grev De la Ca-
 nardiere. Magdelone. Sybille.
 Dandsende Cavalierer og Dæ-
 mer.

C h o r.

Mel. Ach, Du lieber Augustin.

Lystig! her er Glædens Hjem:
 Viis alle Under frem!
 Hver, som sig i Dandsen snoet,
 synge i Chor! — :

Her aander Munterhed!

Her man af Evang ei veed!

Leve Hans Dutchlaughtighed

Prinds Mirliflor! —

Mirliflor (bukkende): Jeg beder indstændig: Intet Hurra! intet Hurra!

Alle. Prinds Mirliflor leve! Hurra!

Mirliflor. I Sandhed! det hoistare de Selskab gier mig rod!

Magdelone (halvsagte): Ne, Prindsen er ej spærdig!

Greven. Som en Engel!

Sybille (halvsogte): Han reer mit Hjerte!

Greven. Mit med!

Mirliflor (gaar fra den ene Dame til den anden): Jeg er her i et Slags jordiskt Paradiis! — Mine Damer! De ere saa yndige — saa smukke — saa allerkiereste! (han standser og betragter fire Damer, som dansede en Pas de quatre).

Wel. Slutningsvisen af Renaud a st.

Det er en Lyk at see, hvordan
de henad Gulvet svæver!

Mit Hjerte knap kan holde Stand!
det høit af Tryd sig hæver!

I sfald jeg nu Prinds Paris var
og Eblet skulde dele,
jeg det i fire Stykker stiar,

(bukkende):

men ingen sik det Held!

(D' Alayrac).

Damerne (neie for ham).

Greven. Det kan man kalde en galant
Vending!

Magdelone (afsides): Hans Hjerte, haas
her jeg dog, at jeg skal erobre herst og holdent!

Sybille (til Magdelone): Vi maae
ogsaa dansse.

Magdelone (til Sybille): Tavist! og
lynge med!

Mirliflor. Veed De vel, mine heilige
Gentefester, at De ere to mangløse Ekionheder?

Magdalene (køletterende): Dereß H
hed behager at skæmte.

Sybille (ligeledes): De gør os ilbredt

Greven (til Mirlifor): Ja, ikke sandt
de ere sode!

Magdalene og **S**ybille (begge aff
des): Det er mig han gør til Prinsesse!

(Man hører Larm, og seer Aſkepo
komme kistende i sin Vogn og holde udenfor
Doren i Baggrunden).

Trettende Scene.

De Forrige. Aſkepot.

Mirlifor

(gaaer hende imøde og hjälper hende ned af
Bognen).

Greven. En fremmed Dame!

Magdalene. Ventelig endnu en Me
brillerke!

Sybille. Hun kunde gjerne have blev
borte!

Mirliflor (leder Aſſepot frem): Behag
at træde nærmere, indtagende Skionne! (han
giver Alle et Vink, at han vil være ene med
Aſſepot).

Magdelone (sagte): Inbtagende Skion-
ne? der er Maade med! (gaaer).

Sybille (ligeledes): Det er ørgerligt, at
man skal vige for hende! (gaaer).

Grevnen (sagte til sine Døtter): Stille,
Børn lille! stille! Jeg seer jo nok, at der er ingen
Sammenligning mellem det Fruentimmer og Jer,
mine Deilige! (Han gaaer. Alle de Andre føl-
ge efter).

Fjortende Scene.

Prinds Mirliflor, Aſſepot.

Mirliflor.

Jeg havde ikke engang smigret mig med det
Haab, unge og deilige Prindsesse —

Aſſepot. Jeg en Prindsesse? Dereſ
Høihed behager lun faa at ſige!

Mirliflor. Det er forgives, at De vil volge det. Dette ædle Væsen, Deres glimrende Folge, og Deres Equipage vise nok som —

Aßepot. — At jeg ikke er kommen til Guds, det er Alt.

Mirliflor. Det tilstaaer jeg; men den ualmindelige Farve af det Livree De giver Deres Kudse og Dienere —

Aßepot. Hm! simpel musegraat.

Mirliflor. Og af Deres Galesche —

Aßepot. Græskargauk, det er Moden.

Mirliflor. Ah, jeg seer nok, at De har sat Dem for, at ville fortie Deres Rang, men De bærer vist et Navn, som —

Aßepot (sagte): O, Hertjemini! jeg glemde at spørge min Gudmoder, hvad jeg skulle kalde mig!

Mirliflor. De tier bestandig, min Ufo-lignelige? — Denne Forlegenhed, denne Taus-hed, denne Sindssuro har robet Deres Incognito. — Ja, Dr er en Kongedatter! — o, for-barm Dem, og siig mig i det mindste hvad Deres Hr Fabris Kongerige hedder.

Aſtepot. Veru er det for det forſte
ikke.

Mirlifor. Al! men hvad behøver man
ogsaa en Throne, naar man som De forener
Vnde, Dyd og Deilighed?

Wiel. Elſende Hyrder! Blomſterne.

O, hvilket himmelskt Dielafst!

Vittighed man deri kan læſe.

See, hvilken Hud som Alabast!

O, hvilken Hage, Mund og Næfe!

See, hvilken Haand! see, hvilken God!

De er en Engel i det Hele!

Ild er hver Draabe af mit Blod;

vilde De min Flamme blot dele!

(Gavaur).

Aſtepot (ſagte): O, hvor han taler godt
for sig! Jeg føler noget Bist her! — (hoit, pe-
gende paa Indgangen til den anben Sal): Om
vi gik ind til Selſkabet —

Mirlifor. O, jeg beder Dem: bliv!
Jeg er ikke lykkelig undtagen hos Dem.

Akrepot. Hverdan! Kulde De have Beskymringer?

Mirlistor. Beskymringer? — ja, tilvisse!

Akrepot. Hvem kan ville giøre Dem Fortred? De seer ud til at være saabant et godt Menneske.

Mirlistor. Det er jeg, uden at rose mig selv, ogsaa.

Mel. Nys led man Jack i Skole gaae.

Saa godt et sælle Skrog jeg er
som man i Verden møder;
naar jeg en Høne slagtes feer,
mit eget Hierte bløder;
og naar en Kat, en Hund man staaer,
hvært Slag mig ind til Sielen gaaer!

(Kunstzen).

Akrepot. Saadan gaaer det ogsaa mig.
Især har jeg en stor Kierlighed til Katte.

Mirlistor. Vickelig? Vi sympathisere!

Mange have de arme Dyr, men jeg har aldrig
vidst hvad Hab er.

Akrepot. Er det sandt? Og Kierlig-
hed?

Mirliflor. Ikke heller.

Akrepot (sagte): Der lettede han en Steen
af mit Hjerte!

Mirliflor. Men De?

Akrepot.

Mel. Skal jeg da nu mit Navn tillienbegive.

Aldrig mit Bryst fornæm jeg end at brænde
af denne Ild, som kaldes Kierlighed;
som jeg har hørt, den røver os vor Fred,
og aldrig skötter jeg om den at kiende.

(Pæsiello).

Mirliflor (kaster sig for hendes Fods-
der): Hvad siger De, Prinsesse! De vil al-
drig lære at kiende Kierlighed? De gør mig
desperat! Kalb denne barbariske Dom tilbage,
eller jeg sværger — !

(Man hører Choret synge indenfor):

Lystig! her er Glædens Hjem! o. s. v.

Ajke pot. Neis Dem, Deres Heihed!
Selskabet kommer, og det klæder ikke for Dem
at ligge paa Gutvet.

Mirlistor. Det er det Samme! Jeg
reiser mig ikke, førend De har lovet mig. —
(han tager hendes Haand).

Ajke pot (trækker Haanden heftig til sig):
Lad mig være, siger jeg! (Hun slider sig saa
stærkt fra ham, at Mirlistor falder forover,
men reiser sig strax igjen).

Mirlistor (i det han reiser sig): Hun
har et allerkjerriste Bæsen! O, vi to ere skab-
te for hinanden!

Gemtende Scene.

De Fortige. Greven. Magdelone.
Sybille. Herrer og Damer.

Greven.

(med en lille Pausal; til sine Dotter):

Jeg skal tale med ham. (til Mirlistor):

Deres Høihed, De seer her tusinde og tusinde
 Skionheder, den ene mere fristende, tillokkende
 og sandseberusende end den anden, og alle som
 een, og een som alle trakte, hige og sulke de
 ikke efter andet end det Dieblik, da de kan faae
 Leilighed til at lægge deres Talenter og Undig-
 heder for Dagen —

Magdalone (sagte): Saa tie dog stille,
 Papa!

Grevnen (sagte): Tie Du selv stille!
 (høit): lægge deres Talenter og Undigheder for
 Dagen —

Sybille (sagte): De prostituerer os,
 Papa!

Grevnen (sagte): Saa lad mig dog snak-
 ke! (høit): og vise, at de ved Genie, baade
 for Dans og Sang, ere Kronen værdige, og at
 — og at —

Mirlistor. Jeg givetter mig til Resten.
 Men sig mig, min kære Grevne: har mine Folk
 haaret Omsorg for Dem? har de givet Dem noget
 at lædsee Dem paa?

Grevnen. Jo, jeg er ganste overvældet af deres Artighed i saa Henseende.

Mirliflor. Det er godt. — Lad os nu tage Plads. (Alle sætter sig paa begge Sider af Skuepladsen).

Grevnen (til Mirliflor): Med Deres Høiheds gunstige Tilladelse! — (pegende paa sine to Døtre): Disse to Barn ville begynde den ædle Væddekamp, og hvilken af dem, der bæres med Deres naadige Valg, saa har Deres Høihed alt i Forveien mit faberlige Samtykke.

Geen (lader sig see i Baggrunden).

Mirliflor. Begynd De, skarne Magdelone!

Grevnen (til Magdelone): Syng den svede Aria: (han fistulerer med sprukken Stemme):

„Hvad I har end Amors Piil
,,ri giennemboert Dit Hjerde?“

Geen (strækker sin Stef ud imod Magdelone).

Magdelone (vil synge, begynder): „Hvad! —“ (men kan ikke faae mere frem).

Greven (til Mirliflor): Hvad kan man tænke sig mere melodisk end dette „Hvad?“ (til Magdelone): Trist, min Datter! ikke bange!

Magdelone (prøver atter): „Hvad! —“ (Samme Spil som før. Selskabet leet).

Mirliflor. „Hvad! — Mere! — Hvad er det; som holder Dem tilbage, min Engel?

Magdelone (som før): „Hvad! — (Hun standser atter; der lees endnu stærkere).

Greven. Det er lutter Frygtomhed! lutter Sindsbevægelse!

Mirliflor. Gaae tilbage paa Dere's Plads, min Smukke, eg seg et satte Dem en Smule, medens Dere's Sister danser. — Nu De, yndige Sybille!

Greven (til Mirliflor): Oh, hun, det er en Bildkat! ingenting i Verden kan stæmme hende. — Min herte Sybille! dans den Pas de trois Du lært i Søndage.

Heen (strækker Stokken ud imod Sybille, som løfter Venet, og spørger til Greven, i det Dieblik han vender sig fra hende, for at lade Mirlifor beundre hendes Fod).

Greven. See eengang hvilken Ronde de jambe! ja, der vil vanke ganske andre for Deres Høihed, naar De lærer at kende hende noiere.

Sybille (bliver et Dieblik staaende med det ene Been oploftet: hun sætter Foden paa Gulvet igien, løfter den attet, men kan ikke komme videre i Dandsen).

Greven. Sh, saa bliv deg ved!

Sybille (begynder tre Gange forsøm far. Selskabet læser).

Mirlifor (til Greven): Som det læder, er Deres gode Frøken Datters venstre Been ikke saa svært som det høire.

Greven. Jeg troer Fanden staaer skindbærlig i det! (I sin Forundring løfter han Allmene i Venret, og bliver staaende med dem i denne Stilling). Jeg taber både Næse og

Mund — ja, Urmene falder mig fra Kroppen af
bare Forundring!

Mirliflor (til Aſtepot): Dersom De
vilde behage, ſkionne Ubekendte! —

Fee'n (forsvinder og Grevens Fortryllelse
hører op).

Aſtepot. Jeg har ikke ſaa ſkort Talent,
at jeg ſkulde lade mig længe bede.

Mirliflor (i en prækende Tone): Taleus-
tet er Besledenhedens Stempel og Kjender-
merke.

Magbelone og Sybille (ſagte): Hvil-
len Ædmygelse..

Aſtepot. Men det er engang min Vane,
aldrig at dandſe uden med en Tambourin i Haan-
den.

Mirliflor. Jeg har bestandig en Tam-
bourin hængende parat i paakommende Tidſælde.
(hanſ flyer Aſtepot en Tambourin). Den er
kommen directe fra Jerusalem.

Aſterot.

W i f e.

Mel. Ber Møller hjemad synbte sig.

I.

Colettes Ungdomsaar ranted hen
i Sorgens Malm og Mørke;
hun savned Fader, Søstre, Ven
for henbes Mod at styrke;
ofte hun sad den ganske Nat
i Huset one og forladt.

men da fra Himmelien en Rest hun hørde sige:
Du er god; thi vær freidig, Du stakkels Pige!

(Under Mitornellen bænder hun, accompag-
nerende sig med Tambourinen).

Mag belone (sagte til Sybille): Det er
som om den Bise kunde være gjort om os til
Aſterot derhiems.

Aſterot.

2.

Men pludselig ber hende Kæz

et Held hun ei har ventet:
 i Pragt og Herlighed hun seer
 sig op til Høfset hentet.
 Ekiøndt Prindser laae for hendes God,
 blev hun dog ydmyg, from og god;
 til Løn fra Himmelnen en Røst hun hørde sige:
 bliv saa ved! vær bestedten, Du stakkels Pige!

Sibylle (sagte): Hvor Prinsen betragter hende!

Aflepot.

3.

Men dog var ei den forbums Fred
 meer i Colettes Pierre.

Er det den stemme Kierlighed,
 som volder hendes Smerte?

Dog svulmer høit det unge Bryst:
 thi selv i Smerten er der Lyst!

Haabet fra Himmelnen til Trost hun hører sige:
 Du er god; thi vær freidig, Du stakkels Pige!

(D'Alayrac).

(I det Niternellen af sidste Vers er ude, begynder Klokken, ubemærket af Aſtepot, at slæse Tolv. Først ved det sidste Slag afbryder hun Dandſen yderst forsørget).

Mirlifor. Nei! jeg kan ikke længer ståe imod!

Aſtepot. O, min Gud! Klokken slog Tolv! Jeg er om en Hals! (hun tager Flugten).

Sextende Scene.

De Forrige (uden) Aſtepot.

Aller
(seende efter hende):

Hvilken Skæk!

Hun føl voet,

i Galop!

Mirlifor

(lobende beængstet omkring):

Stop! stop! stop!

Alle.

Stop! stop! stop!

Mirlifor.

Tog hende op!

En Cavalier

(bringer en grøn Sko).

Hun floitten er!

Men hendes Sko jeg bringer her.

Mirlifor

(fortvivlet):

O Væ! O Væ!

Maaſſee

jeg hende aldrig meer ſat ſee!

Tor evig foandt mit Hiertes Mo!

min Smerte Intet kan neddȳte! —

Dog jo!

har jeg ei hendes gronne Sko?

o! den jeg Dag og Nat vil kufse!

(han gaaer fortvivlet ud).

S y n d e r.

Hvillen Skæt!

Hun flog væk

i Galop!

Stop! stop! stop!

(Alle ile ud).

(Skuepladsen forandres til Grevens Huus lis gesom i første Scene).

S y t t e n d e S c e n e.

Katten (sidder i vinduet og venter paa Aßepots Tilbagekomst. Græskarret og Rottefælden ere igien paa deres forrige Plads).
Aßepot (kommer stolaandet løbende, i sin første Dragt).

Aßepot. Uf! langt om længe kom jeg her ba! — Hvad mon min Sudmøder vil sige? — Det forbistrede Val! at jeg ogsaa skulde glemme Klokkelasset! — Hvad det er kiedsom-

eligt at more sig paa den Maade! — (Hun
 trægter sig selv). — Jo, Seen har gansse rig-
 holdt Ord: jeg har faaet min fortige Skabe-
 rigien! — (hun seer Græskarret): og min
 egn ligesaas! (hun kigger ind i Røttesølben):
 min Røsse og mine Dienere har ogsaa taget
 et Civree af og deres eget paa! — Det er sole-
 rt: min Gudmoder holder ikke mere af mig!
 Men hvor mon hun er henne? (hun klat-
 t): Minette! Misje! Misje! Misje! (hun
 vør den vær). O, min Gud! der sidder hun
 pe i vinduet! — Jeg vidste det nok: hun
 er suurt ad mig! hun vender mig Ryggen! —
 Et ør ikke engang komme hende nærs; hun gi-
 t mig vist en Rivt, det er jeg sikker paa. —
 Den det faaer ogsaa at være det samme! jeg
 klæppe hende: maastee kan det bevoege hende.
 Hun gaaer hen og vil kiele for Katten, som
 inger ud af vinduet). See der, hun løber
 mig! — O, jeg arme stakkels Aapepot! —
 Hun ikke kom til Skade og stodte sig! —
 Hun seer ud af vinduet). Jeg seer hende ikke.
 He! hvad jeg vos er uslykkelig!

(I det Vieblit Ratten er sprungen u af vinduet, ladet Feen sig see inde i Stuen hun stiller sig bagved Aſſe pot, da hun seer u af vinduet, og hører hendes Bekymring over Ratten).

Attende Scene.

Feen. Aſſe pot.

Aſſe pot

(seer Feen i det hun vender sig om).

O, min gode Gudmeber! Om Forladelse! Jeg forsomde Klokkeslettet, men Hertegud! jeg har jo heller aldri været til saadan Herres førd for. Og faa lob jeg faa hurtig, at jeg tabde en af mine pene smaa grønne Skoe.

Feen (sagte): Den kan findes igien. (heit): Har Du ikke tabt andet?

Aſſe pot. O, Himmel! og min Nose!

Feen (viser hende Rosen): Her er den! men lad det være Dig en Lære i Fremtiden!

Mel. Lad dable Kvinderne hvo vil.

Teg Klippen har i Veien lagt,
hvorpaa / mit Barn, Du skulde strande;
men lønlig gav jeg paa Dig Agt,
og nu Du mine Ord maa sande!
Du tabde Nosen og Din Sko:
det kunde blevet saare broget!
Aagtsom Pige, maa Du troe,
bestandig taber noget!

Afkepot. Jeg skal komme Deres Advær-
sel ihu, kiere Gudmoder! (Man hører en Marsch
udenfor). Der er Musik! Hvad mon det be-
tyder?

Feeen. Det er i denne Time Din Skiebne
skal gaae i Opfyldelse.

Afkepot (sagte): Min Skiebne! — Teg
rygler af Angest! (Hun sætter sig på sin Skam-
mel, og Feeen forsvinder).

Mittende Scene.

Aſtepot. Grev De la Canardiere.
 Magdelone. Sybille. Mirlifor
 (ſamt) hans Følge. (Den grenne Sko
 bringes ind paa een Pude, og et Diadem paa
 en anden).

Chor af Damer og Cavalierer.

Mel. Spidsrodsmarschen.

Hil det Pigebarn, hvis Fodder er' saa smaa,
 at hun ſin lille hvide Sko i Skoen ind kan fåse!

Aſtepot (ſagte): Det er min Sko!

Mirlifor.

V i f e.

Mel. En meget berienbt Vise.

I.

Ah, jeg arme Kongeføn,
 som mistet har min Skionne!

Hvo opfylde kan min Ven
 jeg prinselig vil lønne:
 Skaf mig den Engel, jeg mistede, fat,
 thi ellers bliver jeg reent desperat!

Chor (som før):

Hil det Pigebarn, hvis Fodder er' saa smaa,
 at hun sin lille bitte God i Skoen ind kan faae.

Mirlifor.

2.

Dog hvad nykker Suk og Graad?
 nu gier jeg Sorgen Hunden!
 Man har givet mig det Raad,
 at elße flur en Unden:
 det vil jeg giøre! først da faaer jeg No;
 men min Tilbedte maa passe den Sko.

Chor (som før):

Hil det Pigebarn, hvis Fodder er' saa smaa
 at hun sin lille bitte God i Skoen ind kan faae!

Mirlifor. Hr. Grev De la Canarie:

re! jeg vil, at Proven skal begynde med Deres Døtre Comtesserne; men for Anstaadighedens Skyld maa De selv anstille Experimentet.

Grev en. Allermaadigste Herre! det er visselig en stor Ere, som vederfares mig og mine Døtre, og mine Døtre og mig. Kom hid, Sybille! (Han tager Skoen, lægger sig paa Knæ paa Puden, og prøver Skoen paa Sybille).

Sybille (halvsagte): Jeg faaer den aldrig paa, Papa!

Grev en (sagte); Knib Goden ind og giør den smal og lille. (Han vil tringe Skoen paa hende).

Sybille (striger): Au!

Grev en. Hvad er det?

Sybille. Den gaaer ikke paa; Skoen er for snever.

Grev en. Hvad Dieblen har Du i Stromperne?

Sybille. En God, der er for stor, Papa.

Grev en. Det gaaer nok an.

Feeen. Ja; og det er Aſtepot's gode Hiere
te Du har at tække derfor. Dem, Hr. Greve
de la Canardiere, indsætter jeg til kongelig
Overhofmundstienk.

Greven. For at være vis paa, aldrig at
stienke andet end gode Drikkevarer for Hans
Hvihed, min kiere Svigerøn, lovet jeg at sma-
ge hver en Draabe i Forveien.

Feeen (smilende): Givt det!

Aſtepot. Og jeg, kiere Gudmøder, jeg
sweriger Dem til, at elſke mine Søſtre ligesaa højt
i mit Pallads, som jeg elſkede dem i min Camin-
krog.

Greven. Har jeg ikke altiid sagt, at der
stak noget Stort i det Pigebarn!

C h o r.

Mel. Tyrolermarschen.

I.

Saaledes det Onde ſig vende kan til Godt.
Hil vært Dig, lille Prindſeffe Aſtepot!

Frem

Se, Thronen er Lønnen for Uskyld, og Dyb,
 thi Dyden er Thronernes helligste Pryd.

Greven

(til Magdelone og Sybille):

Naa, saae Her til Taals, mine Born! Til
en Mand
maaster I med Tiden vel stumpe deg kan!

Magdelone og Sybille

(affides):

At vige for hende: o, Harme! o Skam!
Den Prinds er en Rat! hun er god nok til ham!

2.

Mirlislor

(til Aßepot):

At puste til Isden Dit Hverdagssarbeid var;
mit Hierte i Stand Du der ved sunket har.
Ei meer skal Du hedde det lille Skumpelstud;
var Mirlislers Dronning, hoitelsede Biud!

Uſkepot
(til Publicum):

Min Lykke er gjort! hvilken Fryd for min
Siel!

Ei Uſkepot kiender et fodere Held,
end hvis hun i Undest ſin Søster er liig,
hvis Hand og Talenter henrykkede Dig!

Dækket falder.
